

Årsberetning 2014

For kystens verdier

3

Kjære leser!

4

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

6–17

Årsberetning

- s. 6 Virksomhetens art
- s. 6 Formål
- s. 6 Fortsatt drift
- s. 6 Nøkkeltall
- s. 6 Styrets aktiviteter
- s. 6 Omsetning
- s. 10 Økonomi
- s. 12 Datterselskaper
- s. 13 Arbeidsmiljø
- s. 14 Ytre miljø
- s. 14 Godtgjørelser og honorarer
- s. 14 Utsikter 2015
- s. 14 Etter 13 uker i 2015
- s. 15 Leverer på samfunnsoppdraget

18–35

Regnskap 2014

- s. 18 Resultatregnskap pr. 31. desember 2014
- s. 19 Balanse pr. 31. desember 2014
- s. 20 Kontantstrømoppstilling
- s. 21 Noter
- s. 33 Kontrollkomitéens beretning
- s. 34 Revisors beretning

36–72

Virksomhetsrapport

- s. 36 Hovedtall for omsetning
- s. 37 Kvantums- og verdiutvikling
- s. 40 Omsetningsformer
- s. 41 Utenlandske landinger
- s. 42 Omsetning av ombordfrys fisk landet ved nøytrale fryselagre
- s. 43 Kjøpere
- s. 44 Sjømateksport fra Norge
- s. 45 Omsetning av viktige arter/produkter
- s. 68 Kontrollordninger
- s. 68 Styrets markedsmidler
- s. 69 Økonomi
- s. 71 Europakontoret
- s. 71 Ny pensjonsordning for ansatte i Norges Råfisklag
- s. 71 Informasjonsvirksomhet
- s. 71 Informasjonsteknologi
- s. 72 Råfisklagskortet
- s. 72 Valg og oppnevninger til tillitsverv

73–75

Årsmøtet 2014

Virksomhetsrapport 2013. Pris- og markedssituasjonen 2014

76–78

Statistikk

79

Representanter fra Norges Råfisklag

i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa pr. 31.12.2014

79

Organisasjonskart

Kystens Hus tar form

Foto: Thor E. Kalsaas

Sommeren 2015 flytter Norges Råfisklag inn i det nye Kystens Hus på Stortorget i Tromsø. Andre viktige aktører som er knyttet til fiskeri- og havbruksnæringa og som etablerer seg i bygget er Fiskeridirektoratet, Norges sjømatråd, Sjømat Norge (FHL), Innovasjon Norge, Fiskarlaget Nord, Lerøy Aurora og Sal Mar.

På gateplan blir det et Kystens Mathus med et bredt spekter av matvarer og delikatesser fra hav og land. Det blir også en restaurant, en COOP dagligvareforretning og et 18 meter langt saltvannsakvarium. I andre etasje etableres det et publikumsområde hvor kunnskapsformidling om kysten, dens næringer, muligheter og framtida skal være i fokus.

Kjære leser!

Det ble ny rekord i verdi på omsatt fangst fra norske fiskere i Norges Råfisklags distrikt i 2014. Rekordene er på 6.487 millioner kroner, en verdiøkning på 20 % fra 2013. Tar vi med landinger fra utenlandske fiskefartøy, så ender vi opp med en totalverdi like under 8 milliarder kroner. Beretningsåret gikk med andre ord brukbart, som enkelte fiskere ville ha uttrykt det. Dette er godt nytt etter en svært krevende 2013-sesong med et historisk høyt torskekvanter og svært lave fiskepriser. Gjennom 2013 bygde næringa markeder, som vi har høstet av i 2014 og nå videre inn i 2015.

Vi mener at Råfisklaget gjør et viktig arbeid for fiskere, fiskekjøpere/eksportører og fiskeriforvaltningen som kommer hele samfunnet til nytte. Som organisasjon er vi dynamiske, og innenfor de gitte rammebetingelser evner vi å fornye og forbedre oss i takt med samfunnet rundt oss. Vår absolutt viktigste rammebetingelse, råfiskloven, har vært stabil over en lengre periode, men organisasjonen og arbeidsoppgavene har endret seg i betydelig grad, for eksempel fra 1990-tallet og fram til i dag.

Fra 1. januar 2014 fikk vi en ny lov, fiskesalgslagsloven. Den har gitt oss en del nye rammer og oppgaver, men mye er videreført fra råfiskloven. Den nye loven ble enstemmig vedtatt av Stortinget. Forutsigbarhet og langsiktighet er viktig for alle, også for fiskesalgslagene og de mange fiskere og fiskekjøpere som nyttiggjør seg vårt arbeid. Derfor mener vi ganske enkelt at den nye fiskesalgslagsloven må få virke en lengre periode før den blir evaluert. Dette er langt mer enn 1-2 år.

Sjømatindustriutvalget overleverte sin NOU i desember 2014. Den kommende stortingsmeldingen og behandlingen i Stortinget vil få stor betydning for rammevilkårene for så vel fiskeindustrien som flåteleddet. NOU'en gir rom for samarbeid og utvikling på flere områder mellom aktørene i norsk fiskerinæring. Her kan nevnes nytenking innenfor teknologi, samarbeid for å styrke markedsadgangen, styrket felles markedsarbeid og sist men ikke minst styrket havforskning. Innenfor disse områdene og flere til, er det bred enighet i næringa. På andre områder som tempoet i struktureringa, svekking av en fiskereid flåte og endringer i den nye fiskesalgslagsloven, er vi uenig med utvalgets flertall. Her er det mer snakk om å omfordele verdier enn å skape nye verdier. Dette håper vi våre myndigheter og Stortinget ser.

I desember 2014 forhandlet vi årets minstepriser for den viktige vintersesongen. Forhandlingene endte raskt med brudd, etter et meget lavt og lite markedsriktig tilbud fra

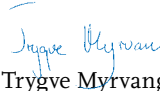
Foto: Thor E. Kalsaas

industrien. Det ble mekling etter den nye fiskesalgslagsloven. Ved hjelp av det nye meklingsinstituttet i regi av Riksmekleren, kom man fram til et anbefalt forslag som Råfisklaget aksepterte. Årets sesong har så langt vist at industriens tilbud ikke var i samsvar med markedet. Og noe som er helt klart, merpriser til tross, er at minsteprisene fortsatt er svært viktige, spesielt for den minste flåten.

Fiskeriene i 2015-sesongen har vært mye værhindret i starten. Dette viser at vi, i motsetning til i mange andre næringer, må ta hensyn til naturens luner når vi skal høste. Dette skaper utfordringer både for en jevnere leveranse og i noen tilfeller også kvalitet, to faktorer som begge har stor betydning for verdiskapingen. Dette er områder vi kontinuerlig må søke å forbedre, selv om det også i framtiden vil være dager da store deler av flåten har landligge. Markedene for våre produkter er i oppgang og de økonomiske resultatene ser lovende ut også for 2015. Dette gjelder både i flåte- og industrileddet. Vårt ønske er at vi i samarbeid mellom flåteleddet, industrien, kystsamfunnene og myndighetene kan bake en større kake, heller enn å sloss om å dele den kaka som er der i dag.

Fiskeri er også et lagspill der det gjelder å gjøre hverandre gode.

Lykke til!

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Johnny Caspersen
Styreleder

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer

Sammensetning i beretningsåret 1. januar til 31. desember 2014:

Styre

Styreleder: Johnny Caspersen, Tromsø (fra 29.5.)
Nestleder: Kjell Bjørnar Bakken, Bodø (fra 29.5.)

Fiskarlaget Nord:

Hans Petter Rasmussen, Rypefjord (fra 22.5.)

Roger Hansen, Skarsvåg (til 22.5)

1. vara Bjørnar Jonassen, Båtsfjord (fra 22.5.)
Johnny Pettersen, Forsøl (til 22.5.)
2. vara Johnny Pettersen, Hammerfest (fra 22.5.)
Bjørnar Jonassen, Båtsfjord (til 22.5.)

Jimmy Tøllefsen, Husøy (fra 22.5.)

Kurt Ludvigsen, Sommarøy (til 22.5.)

1. vara Jan Ketil Karlsen, Storslett (fra 22.5.)
Jimmy Tøllefsen, Husøy (til 22.5.)
2. vara Svein Roger Karlsen, Arnøyhamn

Nordland Fylkes Fiskarlag:

Holger Pedersen, Henningsvær

1. vara Børge Iversen, Ballstad
2. vara Mikal Steffensen, Øksnes

Kjell Bjørnar Bakken, Bodø

1. vara Rolf Guttorm Kristoffersen, Øksnes
2. vara Einar Helge Meløysund, Meløy

Fiskarlaget Midt-Norge:

Egil Berge, Mausund

1. vara Arild Holmen, Titran
2. vara Remi Hatland, Rørvik

Møre og Romsdal Fiskarlag:

John Bjørnholm, Aure

1. vara Arnstein Næss, Smøla
2. vara Helge Aukan, Aure

Norsk Sjømannsforbund:

Alf Arne Hansen, Finnsnes

1. vara Erlend Hanssen, Stokmarknes
2. vara Andrew Pettersen, Ånstad

Fiskebåt:

Johnny Caspersen, Tromsø

1. vara Jan Roger Lerbukt, Tromsø
2. vara Knut R. Holmøy, Sortland

Norges Kystfiskarlag:

Paul O. Jensen, Kvaløya

1. vara Oddleif Torsteinsen, Røst
2. vara Jens Stensen, Vardø

Ansattes representant:

Charles A. Aas, Tromsø (fra august 2014)

Ina Kjøl, Kristiansund (til august 2014)

- Vara: Helen Hansen, Svolvær (fra august 2014)
Sara Izquierdo, Svolvær (til august 2014)

Arbeidsutvalg

Faste medlemmer, oppnevnt av styret:

Johnny Caspersen – leder

Kjell Bjørnar Bakken – nestleder

Hans Petter Rasmussen – medlem (fra 22.5.)

Roger Hansen – medlem (til 22.5.)

1. vara John Bjørnholm
2. vara Alf Arne Hansen

Utvidet arbeidsutvalg ved hovedprisdrøftelser, oppnevnt av styret:

Paul O. Jensen

1. vara John Bjørnholm
2. vara Alf Arne Hansen

Kontrollkomité

Leder: Geir Roger Benonisen

Henrik Henriksen, Botnhamn

1. vara Sverre Magnus Olsen, Helligvær
2. vara Tor Nilsen, Hammerfest

Geir Roger Benonisen, Sørvågen

1. vara Stig Atle Sivertsen, Landegode
2. vara Oddbjørn Valter Larsen, Myre

Ole Morten Fjukstad, Rørvik

1. vara Bjørn Morvik, Dolmøy
2. vara Arve Flø, Aure

Statens kontrollør: Arild O. Eidesen, Tromsø

Årsberetning

Virksomhetens art

Norges Råfisklag SA er fiskernes salgsorganisasjon som i medhold av Lov om førstehandsomsetning av viltlevende marine ressursar (fiskesalgslagsloven, tidligere råfiskloven) og med geografisk virkeområde fra og med Finnmark til og med Nordmøre, organiserer førstehandsomsetningen av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i havressursloven. De viktigste ressursene er hvitfisk, skalldyr, bløtdyr og småkval. Norges Råfisklag ble etablert i 1938 og er organisert som et samvirkeforetak. Foretakets eiere er Norges Fiskerlags regionale fiskerlag i salgslagets distrikt, Fiskebåt, Norsk Sjømannsforbund og Norges Kystfiskerlag. Norges Råfisklag er lokalisert med hovedkontor i Tromsø og med regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Formål

Ved organisert førstehandsomsetning av råfisk og viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger budsjett for år 2015 samt strategiplan for årene fremover. Konsernet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Nøkkeltall

Omsatt fangst 2014: 1.058.000 tonn rund vekt
(2013: 948.000 tonn)

Tabell 1: Nøkkeltall fra regnskapet 2014 sammenlignet med 2013 (millioner kroner)

Konsern		Norges Råfisklag	
2013	2014	2013	2014
73	85	Driftsinntekter	61 75
- 16	- 17	Driftsresultat	- 27 - 25
47	42	Finansresultat	53 48
26	23	Årsresultat	26 23

Konsernet består av morselskapet Norges Råfisklag SA og datterselskapene Marinvest AS, Fiskernes Hus AS, Kystens Hus AS og ANS Sjøgata 41/43.

Omsetningsverdi 2014: 7.924 millioner kroner
(2013: 6.328 millioner kroner)

Styrets aktiviteter

I beretningsåret ble det avholdt 6 styremøter og det ble behandlet 64 saker. Styremøtene ble avviklet på følgende steder og dager:

Tromsø.....	24. februar
Tromsø.....	9. og 10. april
Tromsø.....	19. mai (i forbindelse med årsmøtet)
Tromsø.....	22. mai (i forbindelse med årsmøtet)
Tromsø.....	15. – 17. september
Tromsø.....	10. og 11. desember

Arbeidsutvalget (AU) har i beretningsåret avholdt 10 møter, herav 2 telefonmøter. AU behandlet totalt 41 saker.

Styrets møte i september var en kombinasjon av et ordinært styremøte og et seminar med inviterte foredragsholdere/innledere slik:

- Norges fiskeri- og kysthistorie. Orientering ved Bjørn-Petter Finstad.
- Styreseminar ved Anne Breiby.
- Nord-Norges Europakontor. Orientering om kontorets virksomhet mm ved Trond Haukanes og Torjus Kandal.
- Norges Sjømatråd. Markedsoppdatering ved Terje Martinussen.
- Calanus. Orientering om selskapet ved Kurt Tande.
- Nergård AS. Orientering om levedelagringsprosjektet og automatisering av filetproduksjon ved Arne Karlsen.
- Nofima. Orientering om Torskeprogrammet ved Bent Dreyer.

Omsetning

Årets omsetning

Beretningsåret ble et meget godt år for fiskerne som omsetter fisk i Råfisklagets distrikt. Den totale verdien av landingene endte på 7.924 millioner kroner. Totalverdien økte med 1.596 millioner kroner eller 25 % fra 2013. Verdioppgangen kom hovedsakelig som et resultat av økte priser på alle de viktigste artene, økte landinger av torsk og skalldyr fra den norske flåten og økte landinger av fisk og skalldyr fra den utenlandske flåten.

Dette er den aller høyeste omsetningsverdien noen sinne i løpende kroner, men hvis vi korrigerer for prisstigningen har årene i perioden fra og med 1998 til og

med 2001 høyere omsetningsverdi enn 2014. Den høyeste totalverdien hadde vi i 1999 med en inflasjonsjustert verdi på ca. 8,8 milliarder 2014-kroner (6,6 milliarder 1999-kroner).

Den norske fiskeflåten sto for 6.487 millioner kroner av totalverdien, noe som er en økning på 1.096 millioner kroner fra året før. Med denne verdiøkningen på 20 % oppnådde man den aller høyeste omsetningsverdien for norske fiskere noensinne, også når vi justerer for inflasjonen. Forrige rekordår var 1998, og da var den norske omsetningsverdien på 6.447 millioner 2014-kroner (4.709 millioner 1998-kroner). Den norske flåten landet totalt 406.000 tonn torsk, noe som er det aller høyeste torskekvantumet i Råfisklagets distrikt noensinne. Økte landinger av torsk på en relativt stabil kvote viser at Råfisklaget omsatte en høyere andel av den norske torskekvoten sammenlignet med 2013.

For den utenlandske flåten endte totalverdien på 1.437 millioner kroner. Dette var en økning på 500 millioner kroner tilsvarende 53 %. Ved siden av de økte prisene, var kvantumsøkning hovedgrunnen til den økte verdien for den utenlandske flåten. Fra april 2014, ble det som følge av reforhandling av EØS-avtalen slutt på transittordningen for EU-fartøylene. Dette medførte at EU-flåten igjen måtte førstehåndsomssette de produktene de landet i Norge, og dette har bidratt til at verdien fra den utenlandske flåten har økt.

Etter en meget krevende vintersesong i 2013 da torskekvota ble økt med 32 %, var vintersesongen 2014 langt mer stabil med meget god flyt i omsetningen. Det virket som om hele verdikjeden var bedre forberedt på å ta unna den rekordhøye torskekvoten enn det man var i 2013. På grunn av god tilgjengelighet på torsk og meget godt vær, var det store landinger helt fra starten av året. Det frie fisket for fartøy under 11 meter bidro også til rekordhøye landingstall. Ved utgangen av april hadde den norske flåten landet og omsatt over 230.000 tonn fersk torsk, noe som er 25.000 tonn mer enn i 2013-sesongen.

Under minsteprisdøftelsene for vintersesongen 2014 oppnådde man ikke enighet om nye minstepriser for torsk, og Norges Råfisklag måtte fastsette disse etter at det ble brudd i forhandlingene. Med bakgrunn i den meget gode flyten i omsetningen, må det i ettertid kunne konstateres at de fastsatte minsteprisene for torsk fungerte helt utmerket gjennom vintersesongen på tross av at fiskeindustrien ved FHL og NSL ikke var enige i disse.

Etter vintersesongen 2013 var det en rekke påstander om ulovligheter i fiskeomsetningen. Det er styrets inntrykk at dette forholdet har bedret seg i 2014, sannsynligvis som resultat av en bedret markedssituasjon og en intensivert kontroll.

Verdien av torsken var på 4.790 millioner kroner i 2014, noe som utgjør 60 % av totalverdien i Råfisklagets omsetning. Dette viser den store betydningen torsken har for

kystsamfunnene i Råfisklagets distrikt. I 2013 var denne andelen på 61 % og i 2012 på 56 %, så torsken har naturlig nok fått relativt sett økt betydning de to siste årene med rekordhøy torskekvote. Den norske flåten landet torsk til en verdi av 3.811 millioner kroner mot 3.216 millioner kroner året før.

For hysa endte totalverdien på 1.033 millioner kroner, noe som er en økning på 140 millioner kroner (16 %) fra året før. Hysekvantumet ble redusert med 4.000 tonn. Av hyseverdien sto den norske flåten for 899 millioner kroner. Verdiøkningen på hysa kom som resultat av en god markedsutvikling med økte priser både på fryst og fersk hysa.

I beretningsåret endte totalverdien av seien på 556 millioner kroner mot 472 millioner kroner året før, på tross av at vi fikk en kvantumsnedgang på 2.000 tonn. Verdiøkning på 18 % er et resultat av økte priser både for fersk og fryst sei i beretningsåret.

Styret konstaterer med glede at vi i 2014 fikk en økning i rekelandingene, noe som bryter med en negativ trend gjennom flere år. Både norske og utenlandske rekelandinger økte. Det ble kvantumsøkning både for frysede reker til pilling og for kokte reker. Totalverdien av rekelandingene endte på 457 millioner kroner mot 268 millioner kroner i 2013.

De to siste årene har det vært en økning i deltakelsen i fiske for levendelagring av torsk. I 2014 utgjorde denne fangsten 4.000 tonn i merd fra 20 fartøy. Tilsvarende i 2013 var 1.700 tonn fra 8 fartøy. Antall kjøpere er også økende. 14 bedrifter kjøpte levende torsk i 2014 mot 8 i 2013. Økningen av kvotebonusen til 50 % fra og med 2013, er den viktigste medvirkende årsaken til at fangst av torsk for levendelagring har fått en økning.

En ny art er i ferd med å få økonomisk betydning i

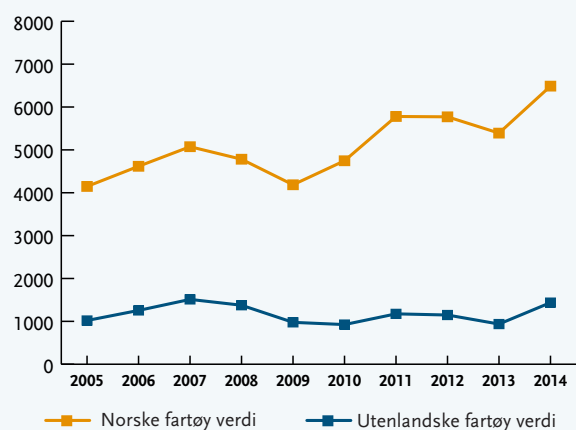

Diagram 1: Total omsetningsverdi for norske og utenlandske fartøy 2005–2014 (millioner kroner). Verditalle er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigert for inflasjon.

førstehåndsomsetningen. Landingene av snøkrabbe økte betydelig i 2014 og totalverdien endte på 106 millioner kroner etter landing av 4.086 tonn krabbe omregnet til rund vekt. Snøkrabben landes hovedsakelig som ombordprodusert vare (frysede seksjoner), men det landes også en hel del levende krabbe. 542 tonn snøkrabbe ble landet levende og 3.544 tonn ble landet fryst.

Prisutvikling

Året ble preget av prisstigning for alle de viktigste artene som omsettes innenfor Råfisklagets omsetningsordninger.

De følgende prissammenligninger bygger på prisen for sløyd og hodekappet fisk beregnet ut fra alle størrelser og råvare-tilstander (rund, sløyd-med-hode, sløyd-uten-hode). Prisene er beregnet ut fra gjennomsnittet for alle landinger fra den norske fiskeflåten. Det vil kunne være marginale avvik i gjennomsnittsprisene som rapporteres i forhold til tidligere årsberetninger.

Torskeprisen fikk et dramatisk fall inn i 2013 etter at totalkvota for torsk ble økt med 32 % fra 2012 til 2013. Torskeprisen nådde et bunnivå vinter/vår 2013 og har deretter hatt en positiv utvikling. I 2014 endte snittprisen for all fersk torsk for året som helhet på kr 12,02 mot kr 11,05 i 2013. Dette gir en prisoppgang på 9 %. For fryst torsk endte snittprisen på kr 18,45 mot kr 14,57 året før, noe som gir en økning på 27 %. Torskeprisen hadde en meget god utvikling i andre halvår av 2014, og i og med at landingene av ombordfryst fisk er størst i den perioden, slo utviklingen i markedsprisen sterkest inn i snittprisen for fryst fisk.

Hyseprisen har også vært inne i en positiv trend fra høsten 2013 og gjennom beretningsåret. Prisen for ombordfryst hyse steg sterkt andre halvår 2013 og har stabilisert seg på et høyt nivå i beretningsåret. Snittprisen på fersk hyse har også utviklet seg positivt i perioden, men på langt nær så eksplosivt som prisen på fryst hyse. Året sett under ett endte snittprisen på fryst hyse, omregnet til sløyd og hodekappet vekt, på kr 24,22 mot kr 18,89 året før. Dette gir en prisoppgang på 28 % for ombordfryst hyse. For den ferske hysa endte snittprisen på kr 11,03 mot kr 9,14 i 2013, noe som gir en prisoppgang på 21 %.

Seiprisen har også hatt en positiv trend i beretningsåret

og prisene som ble betalt for fersk sei på slutten av året er de høyeste i Råfisklagets historie målt i løpende kroner. Snittprisen for fersk sei endte på kr 8,40 mot kr 6,91 året før. Dette betyr at snittprisen for fersk sei økte med 22 % fra året før. Snittprisen på ombordfryst sei har steget jevnt fra og med andre halvår 2013 og den endte i 2014 på kr 13,99 mot kr 10,57 i 2013. Dette gir en prisøkning på 32 % i perioden.

Den positive utviklingen i markedsprisene har medført at minsteprisene for de viktigste fiskeslagene har økt betydelig gjennom 2014.

Under prisdrøftelsene i desember 2013 ble det ikke oppnådd enighet om minsteprisene for torsk og for enkelte vektklasser av sei og hyse. Råfisklaget måtte derfor fastsette minstepriser som gjennomgående ble økt med kr 0,50. Under prisdrøftelsene våren 2014 ble minsteprisene for torsk holdt uendret, men da med enighet, mens minsteprisene for både hyse og sei ble økt med kr 0,50 for alle vektklasser.

Prisdrøftelsene på høsten resulterte i et betydelig løft i minsteprisene for flere viktige fiskeslag. For torsken økte minsteprisene med kr 1,00 og kr 0,75 for de forskjellige vektklassene, hysa fikk et løft på kr 0,50 og kr 0,75 og seien fikk et løft på kr 1,00 og kr 0,25.

Under prisdrøftelsene i desember 2014 ble det på ny brudd i forhandlingene, og denne gangen gikk forhandlingene til mekling i henhold til den nye fiske-salgslagsloven. Mekling ble gjennomført 15. desember og man oppnådde enighet om alt bortsett fra de viktigste vektklassene av torsk. Her fastsatte Råfisklaget minstepriser i henhold til meklingsnemndas anbefaling, noe som ga en økning på kr 1,25 og kr 0,75 for de viktigste vektklassene av torsk.

Når vi sammenligner minsteprisene ved inngangen til vintersesongen 2015 med minsteprisene ved inngangen til 2014, så er disse økt med 14-20 % for torsk, 9-17 % for hyse og 11-27 % for sei.

Det vises ellers til tabell 2 og utviklingen i faktisk betalte priser fordelt på hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, snøkrabbe, taskekrabbe, småkval og biprodukter (restråstoff). Prisene er oppgitt pr. kilo rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkval

Tabell 2: Utvikling i faktisk betalte priser* for hovedvaregruppen fisk og for reker, kongekrabbe, snøkrabbe, taskekrabbe, småkval og biprodukter 2005–2014 (kroner pr. kg)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fisk (alle arter)	9,47	10,09	11,67	11,46	9,00	8,39	9,44	9,10	8,07	9,19
Reker	9,56	10,67	14,09	12,77	14,23	15,40	17,77	19,24	22,50	25,94
Kongekrabbe	63,76	68,50	60,40	26,99	25,34	46,29	86,03	82,25	61,49	78,87
Snøkrabbe									13,52	26,00
Taskekrabbe	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85	9,26	9,97
Småkval	29,08	29,94	31,82	31,50	32,30	32,17	31,99	34,04	33,54	33,87
Biprodukter (restråstoff), eksklusive rognkjeksrogn	5,21	5,60	6,27	6,67	6,99	6,03	5,20	4,75	4,57	3,71

*) Prisene er oppgitt i kroner pr. kg rund vekt for fisk, reker og krabbe og for levert vekt av småkval og biprodukter.

og biprodukter. Tabellen viser gjennomsnittstall og gir indikasjon på en utvikling. Tabellen tar ikke høyde for kvantumsforskyvninger mellom fiskeslag i en gruppe, endringer i størrelsessammensetning eller endringer i kvalitet.

Råfisklagets omsetningsordninger

Råfisklaget praktiserer flere forskjellige former for omsetningstjenester for fiskeflåten. Innenfor et etablert regelverk og avhengig av hvilke produkter som skal selges, kan fiskeren velge blant de tilbudte omsetningsordningene. Som basis for omsetningsordningene ligger et minstepris-system som definerer laveste pris for god vare, samt et tilhørende regelverk for hvordan førstehåndsomsetningen skal foregå. Regelverket fremgår av våre forretningsregler og rundskriv.

De viktigste omsetningsordningene er:

- Frivillige avtaler om leveranser av fisk direkte til fiskekjøperens mottaksanlegg. Omsetningen foregår innenfor Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser. Innenfor denne ordningen kan fiskere og kjøpere blant annet inngå mer eller mindre formaliserte leveringsavtaler.
- Frivillig auksjon av ombordfrost fisk som mellomlagres på nøytralt fryselager i Råfisklagets distrikt. På auksjonen splittes fangstene opp i markedstilpassede auksjonspakker som tilbys interesserte kjøpere i og utenfor Råfisklagets distrikt.
- Obligatorisk auksjon av ombordfrosne reker i kombinasjon med forpliktende direkteavtaler mellom fisker og kjøper. Det er ikke noen minstepris for frosne industrireker. De senere år har leveringsavtaler mellom rederi og kjøper økt i omfang.

I tillegg kan fiskerne velge å benytte tjenester som aktiv formidling av fangster til kjøpere med best pris, auksjon av fisk på kjøp og auksjon av låssatt sei. Kval ble i 2014 i hovedsak omsatt innenfor ordningen med leveringsavtaler godkjent av Råfisklaget.

Fiskerne kan også etter søknad til Råfisklaget få tillatelse til å selge fisk og skalldyr direkte til forbruker fra båten (kaisalg).

Omsetning av ombordfrosne produkter som landes ved de nøytrale fryselagene skjer via NR Auksjon, kontrakter og egenovertakelser. I 2014 utgjorde denne omsetningen totalt 215.000 tonn fisk av alle arter, og dette fordelte seg på 684 enkeltfangster. Dette er en liten økning av både kvantum og antall landinger fra 2013. Totalverdien av omsetningen endte på 2.487 millioner kroner, noe som er en oppgang på ca. 17 % fra året før. Gode og stigende priser både for torsk, hyse og sei gjennom hele 2014 gjør at vi har en positiv utvikling i tallene for omsetning av ombordfrosne fangster.

Bruken av regulering og dirigering

Fiskesalgslagene kan i medhold av fiskesalgsloven regulere fisket ut fra avsetningsmessige hensyn (§13), samt dirigere fangster til bestemte kjøpere eller anvendelser når dette er nødvendig for å få en hensiktsmessig gjennomføring av fisket (§14). I beretningsåret ble disse hjemlene benyttet i følgende tilfeller:

- Kvalomsetningen har de siste årene vært preget av en begrenset mottakskapasitet og omsetningsproblemer. Kvalfangsten ble derfor regulert med omsetningskvoter for deltakende fartøy, med totalkvoter på 25 tonn for fartøy under 20 meter og 35 tonn for fartøy over 20 meter. Fartøy som kom inn under regelverket for kjøp og produksjon av egen fangst, fikk ikke restriksjoner i omsetningen. I tillegg var det en periode med fangst unntatt fra omsetningskvotene først på sesongen for å stimulere til tidlig fangst. Sesongen ble gjennomført på en god måte med rekord for antall omsatte dyr.
- Råfisklaget innførte fra og med 17. februar til og med 6. april begrensning i størrelsen på landinger av rund (usløyd) fisk. Denne turkvota ble satt til maks 40 tonn rund fisk. Det var tillatt å lande kvantum av sløyd fisk i tillegg til turkvota på rund fisk.

Ut over dette ble ikke dirigerings- og reguleringsadgangen benyttet i beretningsåret.

Føringstilskudd

Råfisklaget har flere forskjellige ordninger for føringstilskudd. Ordningene finansieres av offentlige midler over statsbudsjettet og ved en viss bruk av egenandeler.

Råfisklaget disponerte en samlet ramme på 21,9 millioner kroner til føeringsordninger i 2014, hvorav 0,4 millioner kroner var overført som rest fra 2013.

I beretningsåret har de viktigste føeringsordningene vært:

- Føring av fersk fisk fra mottaksstasjon/-anlegg til produksjonsanlegg
- Kryssføring av hyse og små torsk fra konvensjonell industri til filetproduksjon
- Føring av taskekrabbe fra mottaksstasjon til produksjonsanlegg

I tillegg har Råfisklaget hatt ordninger for føring av fisk ut av overskuddsområder, føring av fersk kystreke til produksjonsanlegg og brønnbåtføring av sei. På grunn av den gode flyten i omsetningen, har det vært relativt lite behov for føring av fisk ut av overskuddsområder. Dette er det imidlertid vanskelig å forutse da behovet vil være tett knyttet til utviklingen i fiskeriene sammenholdt med avsetningssituasjonen i de forskjellige regionene.

Styret vil understreke viktigheten av å ha gode føeringsordninger for fiskeråstoff for å sikre en differensiert flåte- og mottaksstruktur, samt en desentralisert bosetningsstruktur langs kysten. Føeringsordningene er også

viktig for å kunne gjennomføre omsetningen på en mest mulig smidig måte mens fisken er tilgjengelig. Dette er svært viktig for kystflåten. Ut fra endringen i mottaks- og produksjonsstrukturen samt økte logistikk-kostnader i distriktene, er det sannsynlig at behovet for føringstilskudd vil øke snarere enn å avta.

For øvrig viser styret til utfyllende detaljer om pris, omsetning og marked i virksomhetsrapporten bak i beretningen.

Økonomi

Resultat 2014

Konsernets resultatregnskap for 2014 viser et overskudd etter skatt på 22,8 millioner kroner. Tilsvarende resultat i 2013 var et overskudd på 26,0 millioner kroner.

Omsetningsverdien knyttet til førstehåndsomsetningen ga avgiftsinntekter på 63,1 millioner som er en økning på 11,9 millioner fra året før. Andre driftsinntekter, inkludert refunderte kostnader for aktiviteter knyttet til ressurskontroll, utgjorde 11,6 millioner kroner i 2014, en økning på 1,6 million fra 2013. Konsernets eiendomsdrift tilførte leieinntekter på 9,6 millioner. Konsernets samlede driftsinntekter utgjorde 84,8 millioner i 2014 mot 72,6 millioner året før.

Konsernets driftsresultat viser et underskudd på 16,6 millioner kroner. Dette er omtrent på samme nivå som året før.

Driftsresultatet i morselskapet viser et underskudd på 25,3 millioner. I dette resultat inngår engangskostnader på 10,3 millioner kroner knyttet til endring av pensjonsordningen for ansatte. Dette er en pensjonsteknisk bokføring for å tilbakeføre midlene fra balansen. Omleggingen til ny pensjonsordning vil redusere pensjonskostnadene betydelig i årene framover. For øvrig henvises det til note 5 i regnskapet.

Gjennom fastsatte budsjetter oppnår styret en kontinuerlig kontroll og vurdering av driftskostnadene i forhold til planlagt aktivitetsnivå og tjenestetilbud. Samtidig prioriterer styret effektivitet, kvalitet, service og sikkerhet på alle tjenester Råfisklaget utfører for fiskerne og fiskeri-næringen. I driftsregnskapet for 2014 ble det i likhet med de tidligere år utgiftsført betydelige beløp som anvendes til ulike aktiviteter i mange fiskerisamfunn langs kysten. Samtidig prioriteres midler for å bidra til å skape et moderne, fremtidsrettet tjenestetilbud gjennom langsiktig satsning på blant annet forskning og utvikling, innovasjon, markedsarbeid, infrastruktur og informasjon.

Konsernets plasseringer av langsiktig overskuddslikviditet i finansmarkedet oppnådde en avkastning på 7,9 % i 2014. I 2013 var tilsvarende resultat 12,3 %. Styrets fastlagte strategi for kapitalforvaltning er fulgt.

Konsernets renteinntekter utgjorde 16,9 millioner mot 21,5 millioner året før. Markedsrenten var noe lavere enn i 2013, men inntektsreduksjon har også sammenheng med

en generelt positiv bedring av likviditet til fiskekjøperne og dermed lavere rentebærende utestående.

Foretakets datterselskaper tilførte konsernet et positivt bidrag på 7,2 millioner i 2014, mot tilsvarende bidrag på 7,7 millioner i 2013.

Datterselskapenes resultatandeler er spesifisert i note 7.

Konsernets finansresultat i 2014 viser et overskudd på 42,3 millioner. I 2013 var tilsvarende resultat et overskudd på 46,7 millioner. Netto finansresultat for Norges Råfisklag ga et overskudd på 48,1 millioner i 2014.

Konsernets resultat før skatt viser et overskudd på 25,8 millioner kroner. Skattemessig resultat gir en skattekostnad på 3,0 millioner kroner av alminnelig skattemessig inntekt. Betalbar skatt utgjør 7,8 millioner kroner inkludert formuesskatt på 1,8 millioner kroner, jfr. regnskapets note 2.

Den totale verdien av førstehåndsomsetningen ble på 7.924 millioner kroner, noe som er 1.596 millioner høyere enn i 2013.

Styret er tilfreds med konsernets resultat for 2014.

Balanse pr. 31. desember 2014

Konsernets eiendeler utgjorde 735 millioner ved utgangen av regnskapsåret, hvorav 599 millioner er knyttet til omløpsmidlene. Økningen av totalbalansen fra 2013 har i vesentlig grad sammenheng med reduserte utestående fordringer på fiskekjøperne.

Kortsiktig gjeld var på 200 millioner som er en reduksjon fra 315 millioner i 2013. Reduksjonen er i hovedsak knyttet til kortsiktig gjeld vedrørende oppgjørsordningen der kassakreditt ikke var benyttet ved årsskiftet.

Konsernets langsiktige gjeld utgjorde 3,9 millioner ved årets slutt. Morselskapet har ikke langsiktig gjeld.

Konsernets egenkapital etter disponering av årets resultat utgjorde ved årets slutt 530 millioner. Arbeidskapitalen utgjorde ved årets slutt 398 millioner.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstillingen viser en positiv økning i netto betalingsmidler gjennom året. Ved inngangen til 2014 var kassakreditten trukket med 108 millioner, mens det ved utgangen av 2014 var en positiv beholdning av betalingsmidler på 24 millioner. Netto betalingsstrøm i 2014 knyttet til drift har vært positiv med 134 millioner mot tilsvarende 3 millioner i netto innbetalinger i 2013. Den positive betalingsstrømmen har sammenheng med lavere utestående fordringer hos fiskekjøperne gjennom året.

Oppgjørsordningen

Råfisklagets ordning for garanterte oppgjør for levert fangst er en primærtjeneste for fiskerne. Oppgaven med å forestå oppgjør for levert fangst med rask og presis betaling har høy prioritet i Råfisklagets administrasjon, og det brukes store ressurser, kompetanse og avansert teknologi for å utføre denne oppgaven.

I tillegg til å sikre betaling for fangstene, så medvirker

Foto: Charles A. Aas

oppgjørordningen til like konkurransevilkår for kjøperne og like leveringsvilkår for fiskerne. Det er derfor viktig for ordningen at regelverket følges av både fisker og kjøper.

I 2014 ble ordningen med 14 dagers utvidet betalingsfrist for kjøperne – til 28 dager, videreført slik den ble innført i 2009. Selv om industrien har hatt en betalingsfrist på 28 dager, har oppgjørstiden til fisker vært opprettholdt på 15 dager. Ordningen med utvidet kredittid var avhengig av statlig garanti gjennom Innovasjon Norge. Denne ekstragarantien har vært helt nødvendig for å tilføre industrien forsvarlig økonomisk kjøpskapasitet, og har medført større mulighet for bearbeiding av råstoffet. Ordningen har vært godt utnyttet av industrien, og har etter Råfisklagets mening fungert hensiktsmessig.

I 2014 var det få konkurser blant fiskekjøperne. Generelt var betalingsevnen til industrien vesentlig bedre enn i 2013. Det elektroniske innsendingssystemet «Seddel på sekundet» som ble innført i 2012, har fungert godt og har bidratt til å styrke oppfølging og kontroll med landingsaktiviteten og bidrar til å redusere risikoen for tap på de stilte garantier.

Oppgjørordningen krever solid likviditet, spesielt i perioder med høy omsetning og store utestående hos fiskekjøperne. Det må til enhver tid være tilstrekkelig med betalingsmidler for å kunne foreta utbetaling av oppgjør

til fisker i henhold til fastsatt tidspunkt, uavhengig av betalingstidspunkt fra fiskekjøper.

Råfisklagskortet er et supplement til oppgjørordningen, og kortet utvider funksjonaliteten i oppgjørssystemet og gir fiskerne en mulighet til å gjøre fangstens verdi tilgjengelig kort tid etter levering. Samlet sett gir kortet og oppgjørordningen det beste oppgjørstilbudet for fiskerne, og fremover vil det satses på å forbedre dette ytterligere.

Råfisklagets egenkapital og likviditet er en forutsetning for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere, og framover er det derfor viktig at Råfisklagets resultater og forvaltning sikrer et slikt fundament.

I de siste fem årene har industrien hatt 14 dagers utvidet betalingsfrist for kjøp av råstoff. Uten Råfisklagets solide egenkapital, ville det ikke vært mulig å få etablert en slik utvidet garanti og få framskaffet tilstrekkelig med likvide midler til gunstige vilkår for næringa. Samtidig har fiskerne fått utbetalt sine oppgjør like raskt som tidligere, og fiskerne har slik sett vært tilnærmet uberørt gjennom en lang periode med finansielle utfordringer.

Garantistillelse

Enhver fiskekjøper må stille garanti for kjøp av fisk slik salgslaget krever. Dette er hjemlet i lovgivning og forretningsregler.

For kjøp gjennom Råfisklaget kan kjøperne velge ulike former for garantistillelser. De fleste kjøperne stiller garanti gjennom å delta i en felles garantiordning basert på innbetalt depositum og et felles garantifond (spesifisert i regnskapets note 12) i tillegg til en bankgaranti. De kjøperne som deltar i den felles garantiordningen finner dette gunstig fordi kravet til størrelse på bankgaranti er redusert.

De kjøperne som ikke deltar i den felles garantiordningen, må stille individuelle bankgarantier med full dekning for sine kjøp. Kjøpere som foretar innkjøp gjennom Råfisklagets auksjoner, kan stille sikkerhet gjennom kredittforsikring.

Kapitalforvaltning

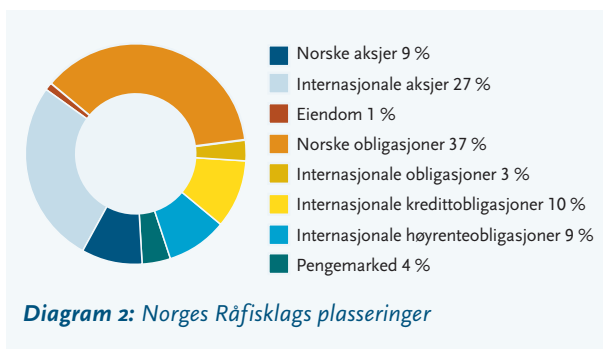
Styrets strategi for forvaltning av Råfisklagets overskuddslikviditet følges innenfor de rammer og retningslinjer styret har vedtatt. Målsettingen er å plassere formue og overskuddslikviditet i henhold til en definert langsiktig strategi for å oppnå et så godt økonomisk resultat som mulig. Strategien gir retningslinjer til administrasjonen for hvordan Råfisklagets midler skal forvaltes, og spesielt har styret lagt vekt på moderat risiko med stor spredning i investeringene.

I 2014 ble det oppnådd en avkastning på 7,9 %. Aksjemarkedene var preget av fall i oljepriser og internasjonal uro på finansmarkedet. Markedsrentene fortsatte nedgangen og ga svak avkastning i 2014, mens obligasjonsmarkedene viste positive resultater.

Strategien for kapitalforvaltningen har virket over mange år. Analyser over flere år viser at kapitalforvaltningen har gitt meravkastning til Råfisklaget sammenlignet med alternativ plassering.

Rapport fra kapitalforvaltningen legges fram for styret på hvert styremøte med oversikt over oppnådde resultater og om forvaltningen er innenfor de av styret fastsatte rammer. Hoveddelen av kapitalforvaltningen ivaretas av eksterne forvaltere i henhold til instruks.

Porteføljen består i dag av aksjer/aksjefond og obligasjoner/obligasjonsfond i inn- og utland,

pengemarkedsplasseringer og eiendomsfond. Sammensetningen pr. 31.12.2014 fremgår av diagram 2.

Eiendomsforvaltning

Drift av eiendommer gir fortsatt positive bidrag til virksomheten, og er samtidig en del av den langsiktige formuesforvaltning som skal gi økt avkastning av midlene på lang sikt. I 2014 har driften gitt et positivt resultat på 6,5 millioner kroner. Resultat er noe svakere enn i 2013 på grunn av ledig areal som det ikke har lyktes å få leid ut. I tillegg til løpende avkastning på eiendomsdriften vil eiendommene også oppnå en langsiktig markedsmessig verdistigning.

Drift og forvaltning av eiendommene ivaretas av Råfisklagets heleide datterselskap Fiskernes Hus AS.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styrets beretning sammen med resultatregnskap og balanse med noter gir en rettvise oversikt over resultat, status og utvikling i virksomheten. Risiko knyttet opp til fordringer mot kjøpere er sikret gjennom særskilte garantiordninger (regnskapets note 12). Virksomhetens plasseringer i verdipapirer er basert på styrets retningslinjer der det er vektlagt bred diversifisering i forvaltningen for å oppnå moderat risiko.

Disponering av årets resultat

Styret innstiller overfor årsmøtet at konsernets overskudd for 2014 på kr 22.762.453 overføres til annen egenkapital.

Datterselskaper

Fiskernes Hus AS

Selskapet ble stiftet i 1996 og har som formål å kjøpe, selge og drive utleie av fast eiendom samt annen virksomhet som naturlig faller inn under dette ved aksjekjøp eller på annen måte. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer. Selskapets aksjekapital er på 25 millioner kroner.

Selskapet eier eiendommene Stortorget 2, Sjøgata 41/43 seksjon 1 og Sjøgata 39 i sentrum av Tromsø, samt Fiskergata 22 i Svolvær. I tillegg eier selskapet 94 % av ANS Sjøgata 41/43 (øvrige 6 % eies av Råfisklaget) og 40 % i eiendomsselskapet Stortorget 1 AS.

Samlet kapitalinnskudd fra eierne i eiendomsselskapet Stortorget 1 AS utgjør 75 millioner. Eierandelen til Fiskernes Hus AS er 40 %.

Selskapet Stortorget 1 AS startet i 2013 bygging av Kystens Hus i Tromsø. Bygget skal stå ferdig 1. juli 2015.

Regnskapet for 2014 viser et overskudd på 6,5 millioner etter skatt. Balansen pr. 31.12.2014 viser en egenkapital på 76,0 millioner.

Marinvest AS

Selskapet ble stiftet i 1998 og har til formål å eie andeler eller aksjer i selskaper som driver forretningsvirksomhet innen fiskerisektoren og tilknyttet virksomhet til denne,

for eksempel virksomhet innen eksport, markedsføring og rådgivning. Norges Råfisklag eier samtlige aksjer i selskapet. Aksjekapitalen i selskapet er på 36 millioner kroner, og egenkapitalen utgjorde ved årsskiftet 57,1 millioner kroner. Selskapets regnskap for 2014 viser et overskudd på 0,7 millioner kroner.

Kystens Hus AS

Selskapet ble i 2013 overtatt av Fiskernes Hus AS og inngår i regnskapet til Fiskernes Hus AS. Formål med selskapet er å forvalte areal til forretningsaktiviteter, felles-tjenester og informasjonsvirksomhet for profilering og utvikling av kysten og kystens næringsliv.

Aktivitetene i 2014 har vært å videreutvikle konsept og forretningsplan for å etablere Kystens Hus i det nye bygget til Stortorget 1 AS. Aksjekapitalen er 500 tusen kroner, mens egenkapitalen ved årsskiftet var 167 tusen kroner. Årsresultatet viser et overskudd på 201 tusen kroner.

For etablering av et attraksjons- og formidlingscenter i Stortorget 1 har Norges Råfisklag etablert Stiftelsen Kystens Hus med et kapitalinnskudd på 500 tusen kroner. Stiftelsen fikk i 2013 tilsagn fra Troms Fylkeskommune om 17 millioner i RDA-støtte. Tilsagnet betinger tilsvarende eksterne bidrag. For å sikre finansieringen slik at prosjektet kunne utvikles, har Råfisklaget stillet en

fulltegningsgaranti som ved utgangen av året utgjorde 4,2 millioner.

Arbeidsmiljø

Det har i beretningsåret ikke vært arbeidsuhell med personskade i bedriften.

Arbeidsmiljøet i bedriften oppfattes som godt. Bedriftens arbeidsmiljøutvalg gjennomfører i samarbeid med bedriftshelsetjenesten arbeidsmiljøundersøkelse annet hvert år. Resultatet i undersøkelsene gjennomgås regelmessig, og eventuelle tiltak for forbedringer blir fulgt opp.

Sykefraværet i 2014 var på 3,9 %. Dette er en nedgang fra 2013 som er positiv for bedriften, som løpende vurderer tiltak for ytterligere forbedringer. Arbeidsgiver følger opp sykemeldte i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser og er registrert som IA-bedrift.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) består av to representanter fra de ansatte og to representanter fra ledelsen. Det er valgt verneombud ved alle kontorsteder, og hovedverneombud med virke fra Tromsø-kontoret. I beretningsåret har representant for de ansatte vært leder i AMU, mens representant fra ledelsen har fungert som sekretær. AMU har i beretningsåret behandlet innkomne saker, planlagt aktiviteter knyttet til bedriftshelsetjenesten og gjennomført handlingsplan for miljøarbeidet.

Styret er opptatt av kvalitet og holder fram prisen til årets kvalitetsfisker. Fra venstre nestleder Kjell Bjørnar Bakken, Hans Petter Rasmussen, Paul O. Jensen, Egil Berge, John Bjørnholm, Holger Pedersen, ansattes representant Charles A. Aas og styreleder Johnny Caspersen. Jimmy Tøllefsen og Alf Arne Hansen var ikke til stede da bildet ble tatt. Foto: Thor E. Kalsaas

Ved utgangen av beretningsåret 2014 var det 60 hel- og deltidsansatte i Råfisklaget, til sammen 57,7 årsverk justert for vikarer og permisjoner. Dett er en nedgang fra 2013 hvor tilsvarende var 63 hel- og deltidsansatte og 60,1 årsverk. Samarbeidet med de ansatte og deres organisasjoner oppfattes som konstruktivt og godt.

Redegjørelse om likestilling

Det er en målsetting at Norges Råfisklag skal være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. I den praktiserte personalpolitikken skal det legges vekt på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Selskapet har et verdigrunnlag som tilsier at det er strengt forbudt å drive diskriminering på grunn av kultur, rase eller kjønn; eller drive med psykisk, fysisk, seksuell eller verbal trakassering.

Av Råfisklagets 60 ansatte pr. 31. desember 2014 var det 31 kvinner og 29 menn. Gjennomsnittlig årslønn for menn var kr 638.000, mens den for kvinner var kr 514.000. Årsaken til at kvinnes gjennomsnittslønn er lavere enn for menn, har sammenheng med at det er færre kvinner i ledende stillinger. Arbeidstidsordninger, personaltilbud og lignende er de samme for kvinner og menn.

Bedriften vil prioritere å øke andelen kvinner i ledende stillinger. Andelen kvinner i ledende stillinger utgjorde ca. 38 % i 2014. Dette er en klar forbedring fra året før da kvinner utgjorde 30 %.

Ytre miljø

Konsernets selskaper forurenser ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for kontorvirksomheter. Det gjennomføres papirinnsamling ved Råfisklagets kontorsteder, noe som bidrar til en mest mulig miljøriktig håndtering av papiravfall. Tromsøkontoret ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2009 og resertifisert i 2012. Energiforbruket er redusert de siste årene, avfall kildesorteres og videokonferanser benyttes aktivt for å redusere antall reiser.

I Råfisklagets kontorbygg i Tromsø og Svolvær, er det installert varmegjenvinningsanlegg som bidrar til å holde energiforbruket på et lavest mulig nivå. Kontorbygget i Svolvær benytter fjernvarme fra sjøvann til oppvarming.

Godtgjørelser og honorarer

Godtgjørelse og honorar til representantskapet, styret, kontrollkomiteen og administrerende direktør i konsernet framgår av note 16 til regnskapet. Revisors honorar framgår også av samme note 16.

Utsikter 2015

Tabell 3 viser utviklingen i kvotene for de viktigste fiskeartene Råfisklaget har omsetningsretten til.

Torskekvota nord for 62° N gikk ned med 51.000 tonn/11 % fra 2014 til 2015. Over to år er nedgangen på 57.000 tonn/12 %. Før dette var det seks år med økte torskekvoter fra 200.000 tonn i 2007 til 472.000 tonn i 2013 – en økning på hele 272.000 tonn/136 %.

Torskekvota i 2015 er fortsatt meget stor – den tredje høyeste gjennom tidene.

Seikvota i 2015 er nesten på nivå med i 2014, men er likevel den nest laveste de ti siste årene. Seikvota har siden 2008 gått ned med 120.000 tonn/53 %. Hysekvota er også på nivå med i 2014, men har siden 2012 gått ned med ca. 70.000 tonn/44 %. Før dette, fra 2005 til 2012, økte imidlertid hysekvota med hele 93.000 tonn/143 %.

Det har de siste årene vært betydelige svingninger i kvotene for torsk, sei og hyse. Dette medfører ekstra utfordringer for aktørene i næringa, sammenlignet med om kvotene hadde vært mer stabile. Sett under ett, er det likevel en positiv kvotesituasjon for torsk, sei og hyse nord for 62° N. I 2015 er det en samlet kvote for nevnte arter på 610.000 tonn – 7 % ned fra 2014, men 2015 har likevel det femte høyeste totalkvantumet de ti siste årene.

Etter 13 uker i 2015

Til sammen 155.000 tonn torsk eller 37 % av den norske torskekvota nord for 62° N er landet og omsatt fra norske fartøy i Råfisklagets distrikt pr. uke 13 i 2015. Dette er 65.300 tonn eller 30 % mindre enn de 220.300 tonnene med torsk som var omsatt til samme tid i 2014. Tilsvarende størrelser var 185.700 tonn i 2013 og 168.100 tonn i 2012.

Torskekvota nord for 62° N har gått ned med 11 % fra 2014 til 2015, men det er først og fremst dårlig vær og landligge som har satt sitt preg på omsetningen tidlig i 2015.

Kapasiteten i førstehåndsledet og system og rutiner rundt dette, som skal sikre flyt i omsetningen, blir virkelig satt på prøve i perioder med slike kvotemessige og naturgitte endringer.

Tabell 3: Kvoteutvikling torsk, sei og hyse nord for 62° N 2005–2015 (tusen tonn rund vekt)

Fiskeart nord for 62°N	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Torsk	226	220	200	202	244	283	337	357	472	466	415
Sei	200	176	202	226	204	183	152	145	123	103	106
Hyse	65	68	74	77	97	123	155	158	101	90	89
Sum torsk, sei og hyse	491	464	476	505	545	589	644	660	696	659	610

Ca. 3.500 fiskefartøy har sørget for ca. 52.000 enkeltleveranser til 206 fiskekjøpere/mottak under fiskeriene de 13 første ukene i 2015. Antallet kjøpere/mottak er på nivå med i 2014, men i samme periode i 2014 var det 67.000 enkeltleveranser fra 3.700 fartøy.

Råfisklaget har også i forkant av denne vintersesongen pleiet en tett og nær dialog med øvrige næringsorganisasjoner, finansinstitusjoner og myndigheter for å legge forholdene til rette for avviklingen av sesongfiskeriene. Under forberedelsene til vintersesongen 2014/2015 og i løpet av første kvartal 2015 ble det avviklet flere lokale og regionvise møter med fiskere og fiskekjøpere.

I løpet av første kvartal 2015 har fiskere som leverte fangst i Råfisklagets distrikt opplevd prisøkninger både for torsk, hyse og sei sammenlignet med første kvartal 2014. Det er i gjennomsnitt oppnådd 40 % høyere priser for torsk, 6 % høyere priser for hyse og 23 % høyere priser for sei. Det er da ikke tatt hensyn til størrelsesfordeling eller om fangstene er omsatt ferske eller fryste. En tilsvarende betraktning for ombordfryste reker til pilling, viser en prisoppgang på hele 54 %.

Ser vi utviklingen over en tre-årsperiode fra 1. kvartal

2012 fram til 1. kvartal 2015, så ligger de i gjennomsnitt oppnådd torske- og seiprisene henholdsvis 6 og 7 % over, mens hyseprisene ligger 42 % over.

Etter 13 uker i 2015 er det samlet omsatt 84.600 tonn eller et ca. 21 % lavere kvantum i Råfisklagets distrikt enn i samme periode i 2014. Verdien av den samlede fangsten ligger imidlertid bare 18 millioner kroner eller 0,6 % under. Av dette har norske fartøy stått for 68.700 tonn eller 20 % av nedgangen. Verdien for de norske ligger derimot 25 millioner kroner eller vel 1 % over, sammenlignet med 2014. Den viktigste forklaringen til dette er at norske fartøyer pr. uke 13 i 2015 har levert et 65.300 tonn lavere kvantum torsk til bare vel 1 % lavere verdi enn i samme periode i 2014. Økte torskpriser har verdimesig kompensert for kvantumsnedgangen.

Leverer på samfunnsoppdraget

Styret er svært opptatt av de forestående vurderinger og prosesser rundt fiskerinæringens og kystens sentrale rammeverk – fiskesalgslagsloven og deltakerloven. I den anledning vil styret spesielt trekke fram følgende

Tabell 4: Utvikling i minstepriser, vinter 2005–2015 (kroner pr. kg og prosent)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Endr. 2014-2015
Torsk over 5,0 kg (6,5 kg/6,0 kg)*				25,00	20,75	16,25	17,50	17,25	13,25	14,00	16,00	+ 14,3 %
Torsk 2,5-5,0 kg (-6,5 kg/-6,0 kg)*	18,25	19,25	21,50	22,00	17,25	13,25	14,50	14,50	10,50	11,25	13,50	+ 20,0 %
Torsk 1,0-2,5 kg	15,00	16,25	18,50	19,00	14,00	11,25	12,75	12,50	9,50	10,25	11,75	+ 14,6 %
Hyse over 8 hg (ikke snørefanget)	7,75	8,25	10,50	10,75	7,50	7,50	8,25	8,25	8,25	8,75	10,00	+ 14,3 %
Sei over 2,3 kg	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00	9,25	9,00	10,00	+ 11,1 %
Sei 1,2-2,3 kg	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00	8,00	7,50	9,00	+ 20,0 %

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Tabell 5: Omsetning 2005–2015 i kvantum pr. uke 13 (tonn rund vekt)

		Pr. uke 13										
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Norske fartøy:	Torsk:	96.500	92.900	103.000	100.600	92.700	129.700	139.800	168.100	185.700	220.300	155.000
	Hyse:	12.900	9.700	14.300	13.300	12.900	12.100	15.900	21.400	19.400	15.500	16.000
	Sei:	20.900	22.100	20.500	17.200	13.000	15.700	10.700	12.000	12.100	13.000	15.300
	Reker:	400	5.100	400	4.000	1.000	1.100	3.200	2.900	1.900	900	500
Sum all fangst norske:		142.100	144.400	166.700*	168.000*	138.500*	203.900*	214.300*	250.500*	286.800*	335.200*	266.500*
Utenlandske fartøy:	Torsk:	20.400	19.700	20.600	20.300	23.500	25.200	29.400	33.000	31.900	41.800	31.800
	Hyse:	4.300	3.900	6.800	5.400	7.400	9.600	10.000	10.400	5.400	6.100	6.200
	Sei:	1.200	1.300	2.000	2.400	3.000	4.300	1.200	2.400	2.600	2.100	2.600
	Reker:	900	300	300	0	0	0	100	900	300	600	900
Sum all fangst utenlandske:		32.600	36.600	34.700	33.900	41.200	49.500	51.800	64.300	59.900	74.000	58.100
Sum norske og utenlandske:		174.700	181.000	201.400*	201.900*	179.700*	253.400*	266.100*	314.800*	346.700*	409.200*	324.600*

* I «Sum all fangst norske» og i «Sum norske og utenlandske» inngår krill fisket i Sørishavet i perioden 2007–2015 pr. uke 13 med henholdsvis 14.000, 19.800, 8.700, 33.800, 20.300, 30.500, 44.600, 51.200 og 53.600 tonn. I tilsvarende summer pr. uke 13 for årene 2011–2015 inngår alger (tare) høstet i norske farvann med henholdsvis 15.600, 7.400, 17.400, 23.300 og 14.300 tonn.

momenter fra fiskesalgslagenes felles høringsuttalelse til NOU 2014:16 Sjømatindustriens rammevilkår:

- Fiskeflåten er grunnlaget for all verdiskaping i de påfølgende ledd i verdikjeden. Og den er en suksess. Lønnsomheten er tilfredsstillende, selv om den varierer både over tid og mellom flåtegrupper. Fiskeflåten bidrar til en god forvaltning av fiskeressursene. Den sikrer levende og sterke kystsamfunn i hele landet, med lokale eiere og solide eiermiljøer. Vi kan ikke løse problemer i andre ledd av verdikjeden ved å svekke lønnsomheten i flåteleddet. Vi må skape større verdier, ikke omfordele dem.
- Modellen sikrer økologisk og sosial bærekraft ved at ressursene høstes forsvarlig og under streng kontroll av myndigheter og salgslag. Og den sikrer økonomisk bærekraft ved at verdiene fordeles på mange og ikke konsentreres på få hender og selskap.
- Særlig er den geografisk spredte strukturen viktig. Lokale småbedrifter investerer og kanalisere ressurser tilbake til kystsamfunnene. Derfor bør grunnrenten i fiskeriene defineres som en ressurs som skal tilfalle distriktene. Dette er fiskeflåtens samfunnsoppdrag. Og flåten leverer på det hver eneste dag.
- En godt organisert førstehåndsomsetning har gjort det mulig å opprettholde en variert flåtestruktur, der også det store antall små kystfiskere gjennom salgslagene har hatt en kanal ut i markedet. Fiskerne har konsentrert seg om fisket, salgslagene om markedet og oppgjøret.

Høringsuttalelsen legger blant annet vekt på å sikre en fortsatt fiskereid flåte som hovedprinsipp, og at fiskesalgslagenes posisjon ikke skal svekkes.

Styret har også i dette beretningsåret hatt Råfisklagets formål klart i minnet og har lagt dette til grunn for mange av de valg og prioriteringer som måtte gjøres:

«Ved organisert førstehåndsomsetning av råfisk og viltlevende marine ressurser skal Norges Råfisklag gjennom sine tjenester sikre fiskernes inntekter og bidra til en bærekraftig og lønnsom verdiskaping i norsk fiskerinæring.»

I formålet ligger det en utfordring om å sikre fiskernes inntekter, men også å sørge for en effektiv omsetning og garantere fiskerne oppgjør. Som en del av dette må Råfisklaget sørge for å ha nødvendig egenkapital og likviditet for at omsetnings- og oppgjørssystemene skal fungere. Det ligger også et ansvar for å bidra til å balansere ulike hensyn mot hverandre.

Norges Råfisklags bærende verdier er rettferdighet, ryddighet og å sørge for en sunn og god konkurranse om fiskernes råstoff. Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar. Råfisklagets styre tar på alvor.

Tromsø, 31. desember 2014
15. april 2015

Paul O. Jensen

Johnny Caspersen
Styreleder

Trygve Myrvang
Adm. direktør

Kjell Bjørnar Bakken
Nestleder

Alf Arne Hansen

Hans Petter Rasmussen

Jimmy Tollefsen

John Bjørnholm

Holger Pedersen

Egil Berge

Charles A. Aas
Ansattes representant

Balanse pr. 31. desember 2014

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag		
2013	2014		Noter	2014	2013
		EIENDELER			
		Anleggsmidler			
2 849	5 887	Utsatt skattefordel	2		
37 704	35 749	Varige driftsmidler	11	6 824	6 857
		Investeringer i datterselskap	7	132 934	125 737
16 708	34 133	Investeringer i andre tilknyttede selskap	7	460	528
28 027	25 159	Aksjer og grunnfondsbevis	8	13 781	16 649
10 549		Pensjonsmidler	5		10 549
51 703	35 127	Langsiktige fordringer	10,14,17	32 916	31 688
147 540	136 054	Sum anleggsmidler		186 914	192 008
		Omløpsmidler			
378 794	240 104	Tilgode fiskekjøpere	12	240 104	378 794
11 326	14 907	Andre kortsiktige fordringer	10,20	12 965	9 730
95 413	115 976	Markedsbaserte aksjer og aksjefond	6	115 976	95 413
192 446	203 911	Rentefond	6	172 490	171 946
2 539	23 877	Betalingsmidler	9	2 447	2 447
680 519	598 775	Sum omløpsmidler		543 983	658 331
828 059	734 830	SUM EIENDELER		730 897	850 338
		EGENKAPITAL & GJELD			
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
		Andelskapital	15	11	11
		Opptjent egenkapital			
507 393	530 155	Annen egenkapital	15	530 145	507 382
507 393	530 155	Sum egenkapital		530 155	507 393
		Avsetning for forpliktelser			
		Utsatt skatt	2	595	4 139
	370	Pensjonsforpliktelser		370	
	370	Sum avsetning for forpliktelser		965	4 139
		Langsiktig gjeld			
5 354	3 883	Pantelån	13		
5 354	3 883	Sum langsiktig gjeld			
		Kortsiktig gjeld			
113 677	81 024	Skyldig fiskere	21	81 024	113 677
4 631	7 828	Betalbar skatt	2	5 426	1 670
48 220	68 449	Skyldig offentlige avgifter		68 257	48 124
11 361	15 580	Inntrukne midler	18	15 580	11 361
27 130	27 540	Annen kortsiktig gjeld	22	24 610	24 037
110 293		Kassakreditt	9	4 879	139 938
315 312	200 421	Sum kortsiktig gjeld		199 776	338 807
828 059	734 830	SUM EGENKAPITAL & GJELD		730 897	850 338
		Garantistillelser	13	1 230	1 640
5 354	3 883	Pantstillelser	13		

Tromsø, 31. desember 2014
15. april 2015

Paul O. Jensen
Paul O. Jensen

Johnny Caspersen
Johnny Caspersen
Styreleder

Trygve Myrvang
Trygve Myrvang
Adm. direktør

Kjell B. Bakken
Kjell Bjørnar Bakken
Nestleder

Alf Arne Hansen
Alf Arne Hansen

Hans Petter Rasmussen
Hans Petter Rasmussen

Jimmy Tollefsen
Jimmy Tollefsen

John Bjørnholm
John Bjørnholm

Holger Pedersen
Holger Pedersen

Egil Berge
Egil Berge

Charles A. Aas
Charles A. Aas
Ansattes representant

Kontantstrømoppstilling

(tall i hele tusen)

Konsern			Norges Råfisklag	
2013	2014		2014	2013
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
4 819 510	6 050 245	Innbetalinger fra fiskekjøpere knyttet til oppgjør gjennom laget	6 050 245	4 819 510
21 484	16 931	Innbetalinger av renter fra plasseringer i verdipapirer, bankinnskudd, mv.	15 707	20 313
20 054	18 398	Innbetalinger knyttet til leieinntekter og andre driftsinntekter	8 394	8 106
-4 607 791	-5 578 254	Utbetalinger til fiskere knyttet til oppgjør gjennom laget	-5 578 254	-4 607 791
-154 688	-281 483	Utbetalinger av offentlige avgifter	-281 483	-154 688
-27 976	-24 587	Utbetalinger knyttet til andre driftskostnader	-26 862	-29 886
-49 759	-54 309	Utbetalinger knyttet til lønn og pensjoner	-52 260	-47 123
-3 930	-2 961	Utbetalinger av skatter		-1 251
-6 709	-4 874	Utbetalinger knyttet til renter og andre finanskostnader	-4 699	-6 474
-7 180	-4 777	Utbetalinger knyttet til bevilgninger	-4 777	-7 180
3 015	134 329	Netto kontantstrøm knyttet til operasjonelle aktiviteter	126 012	-6 465
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-6 063	16 437	Inn-/utbetalinger(-) knyttet til langsiktige fordringer	-1 367	1 366
17 290	-581	Inn-/utbetalinger(-) i markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond	9 315	7 036
-1 486	-1 332	Utbetalinger knyttet til varige driftsmidler	-1 332	-650
-1 809	-15 751	Inn-/utbetalinger(-) knyttet til investeringer i aksjer og grunnfondsbevis	2 431	445
7 932	-1 227	Netto kontantstrøm knyttet til investeringsaktiviteter	9 047	8 197
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-1 471	-1 471	Utbetalinger knyttet til langsiktig gjeld		
-117 231	-107 754	Trekk knyttet til kassakreditt 01.01	-137 490	-139 223
107 754		Trekk knyttet til kassakreditt 31.12	2 432	137 490
-10 948	-109 225	Netto kontantstrøm knyttet til finansieringsaktiviteter	-135 059	-1 732
	23 877	Netto endring i betalingsmidler		
		Beholdning av betalingsmidler 01.01		
	23 877	Beholdning av betalingsmidler 31.12		
		Avstemming av kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
30 549	25 764	Ordinært resultat før skatt	22 856	26 496
-3 930	-2 961	Periodens betalte skatter		-1 251
-1 212	-5 801	Aksjeutbytte	-5 696	-958
-30 578	-25 647	Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler	-24 726	-30 038
-445	560	Tap aksjer og grunnfondsbevis	560	-745
3 305	3 287	Ordinære avskrivninger	1 365	1 403
272	612	Inntekt(-)/kostnad på investering i datterselskap og tilknyttet selskap	-7 253	-7 746
-68 375	136 555	Økning i kortsiktige fordringer	135 456	-67 580
70 581	-9 122	Endring i kortsiktig gjeld	-7 609	70 325
2 715	10 919	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	10 919	2 715
133	162	Tap på fordringer	139	913
3 015	134 329	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	126 012	-6 465

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Datterselskaper er selskaper der morselskapet har kontroll, og dermed bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eie mer enn halvparten av den stemmeberettigede kapitalen. Investeringer med 20-50 % eie av stemmeberettiget kapital og betydelig innflytelse, defineres som tilknyttede selskaper.

Norges Råfisklag eier 100% av aksjene i Marinvest AS og Fiskernes Hus AS. I tillegg eier selskapet 6 % av andelen i ANS Sjøgata 41/43, hvor resterende 94 % eies av Fiskernes Hus AS. Fiskernes Hus AS eier også 100 % av Kystens Hus AS. Disse selskapene utgjør konsernregnskapet. Eierinteressene i Stortorget 1 AS og Kirkenesterminalen AS er klassifisert som tilknyttet selskap.

Regnskapsprinsipper for aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Egenkapitalmetoden brukes som prinsipp for vurdering og presentasjon av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskaper. Bruk av metoden fører til at regnskapsført verdi i balansen tilsvarende andelen av egenkapitalen, korrigert for eventuelle gjenværende merverdier fra kjøpet og urealiserte interne gevinster. Resultatandelen i resultatregnskapet baseres på andelen av resultatet etter skatt, og korrigeres for eventuelle avskrivninger på merverdier og urealiserte gevinster. I resultatregnskapet vises resultatandelen under finansposter.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet). I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var én økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Driftsinntekter

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Driftsinntektene er vurdert til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, og inntektsføres i takt med utførelsen.

Varige driftsmidler og av-/nedskrivninger

Tomter avskrives ikke. Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid («knekkpunktmetoden»). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet. Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Aksjer og grunnfondsbevis

Kostmetoden brukes som prinsipp for investeringer i andre aksjer mv. Utdelinger regnskapsføres i utgangspunktet som finansinntekt, når utdelingen er vedtatt. Hvis

utdelingene overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet, føres det overskytende til reduksjon av kostprisen.

Markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond

For kortsiktige investeringer brukes markedsverdi prinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. De som er med på ytelsesplaner ved årets slutt, overføres til innskuddsplaner i 2015.

Innskuddsplaner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner

Ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av

flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene, i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare inntektsskatt og endring i utsatt skatt. Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt og formueskatt. Formueskatt beregnes med 0,3 % av netto ligningsmessige formue og kostnadsføres under andre driftskostnader. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt både i selskapsregnskapet og i konsernregnskapet regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømsoppstilling

Kontantstrømsoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode i henhold til foreløpig norsk regnskapsstandard.

Note 2 Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Konsern		Norges Råfisklag		
2013	2014		2014	2013
Midlertidige forskjeller				
43	180	Omløpsmidler	180	43
23 127	22 400	Anleggsmidler	501	663
-10 549	370	Pensjonsmidler	370	-10 549
3 418	2 197	Andre forskjeller		
16 039	25 147	Midl. forskjeller som påvirker betalbar skatt	1 052	-9 843
-7 832	-3 344	Forskjeller knyttet til verdipapir	-3 257	-7 832
2 346		Fremførbare skattemessige underskudd		2 346
10 553	21 803	Grunnlag utsatt skatt	-2 205	-15 329
2 849	5 887	Utsatt skattefordel/skatteforpliktelse(-)	-595	-4 139
27 %	27 %	Anvendt skattesats	27 %	27 %

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

2013	2014	Grunnlag for betalbar skatt	2014	2013
30 549	25 764	Resultat før skattekostnad	22 856	26 496
-22 256	-12 504	Permanente forskjeller	-20 280	-31 754
8 293	13 260	Grunnlag for skattekostnad på årets resultat	2 576	-5 258
2 281	9 108	Endring i midlertidige forskjeller	10 895	
10 573	22 368	Grunnlag betalbar skatt	13 471	-5 258

Konsern		Norges Råfisklag		
2013	2014		2014	2013
Fordeling av skattekostnaden				
2 961	6 039	Skatt på alminnelig inntekt	27 %	3 637
1 630	-3 038	Endring i utsatt skatt		537
4 590	3 002	Årets skattekostnad		94
-1 630	3 038	Endring i utsatt skatt	27 %	3 544
1 670	1 789	Formueskatt	0,3 %	1 789
4 631	7 828	Årets betalbare skatt		5 426
				1 670

Note 3 Driftsinntekter

Omsetning gjennom laget presenteres for informasjonsformål på linje over driftsinntektene. Omsetningen representerer alle førstehåndsomsatte marine ressurser foretatt i Norges Råfisklagets geografiske virkeområde.

Lagets driftsinntekter består av lagsavgift, leieinntekter og andre driftsinntekter. Lagsavgiften beregnes av omsetningsverdien for landet fisk, og er en avgift vedtatt av årsmøtet og godkjent av Nærings- og Fiskeridepartementet.

2014	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		6 487 132	1 436 748	7 923 880
Lagsavgift				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95 %	34 504	567	35 071
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,73 %	19 540	6 687	26 227
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30 %	415	1 383	1 798
Sum lagsavgift		54 458	8 637	63 096

2013	Avgiftssats	Norge	Utland	Sum
Omsetning		5 390 558	937 312	6 327 869
Lagsavgift				
Fersk råfisk, skalldyr, bløtdyr etc.	0,95 %	28 596	65	28 661
Ombordfrossen fisk/skalldyr, tilvirket vare	0,73 %	16 553	4 981	21 535
Ombordtilvirket, frosne produkter i konsumpakning	0,30 %	249	744	993
Sum lagsavgift		45 399	5 791	51 189

Leieinntekter i konsernregnskapet og andre driftsinntekter er inntektsført i henhold til opptjeningsprinsippet. En vesentlig del av andre driftsinntekter er inntektsført tjenesalg for arbeid knyttet til inndragning av fangstverdi for overfisket kvote og andre overtredelser samt netto gevinst knyttet til avkastning for Råfisklagskortet som er et egenutviklet betalingskort tilbudt fiskere. I tillegg er det leid ut ressurser til Norges Råfisklags eiendomsselskap.

Konsern			Norges Råfisklag	
2013	2014		2014	2013
6 663	6 940	Tjenesalg inndragning fangstverdi	6 940	6 663
1 228	1 709	Gevinst Råfisklagskortet	1 709	1 228
518	980	Utleie av arbeidskraft	1 776	1 399
	311	Gevinst salg av transportmidler	311	
1 946	2 184	Andre driftsinntekter	894	747
10 355	12 123	Sum	11 629	10 037

Foto: Charles A. Aas

Note 4 Bevilgninger

Bevilgninger og bidrag gis av Norges Råfisklag til ulike formål. Fordelte midler benyttes i stor grad til støtte for lokale tiltak til fordel for fiskeribefolkningen, og kan ha stor nytte for bosettingsmønsteret. Dette gjelder spesielt støtte til velferd-, service- og mottaksstasjoner i Norges Råfisklags distrikt. Det gis også støtte til utadrettede tiltak. Videre er Norges Råfisklag delaktig i prosjekter for å markedsføre fiskeprodukter samt utvikling innenfor næringen. Det gis også studiestøtte som kan relateres til næringen. Herunder følger en oversikt over bidrag og

bevilgninger gitt av ulike utvalg til disse formål. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder bevilgninger.

	2014	2013
Styrets bevilgninger	3 145	3 724
Markedsrådets bevilgninger	1 182	1 903
Sum bevilgninger	4 327	5 628

Note 5 Pensjonskostnader og netto pensjonsmidler

Selskapet og konsernet har pensjonsordninger som omfatter i alt 124 personer i selskapet og 125 personer i konsernet. Samtlige ansatte er med i en kollektiv pensjonsordning etter Lov om foretakspensjon. Ledende ansatte har også en tilleggspensjonsordning. Pensjonsordningen er inndelt i ytelsesbasert ordning og innskuddsbasert ordning, hvor ytelsesbasert ordning er lukket og at dermed alle nye ansatte meldes inn i innskuddspensjonsordning. Ytelsespensjonsordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser, som i hovedsak bestemmes av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Forpliktelsene knyttet til pensjonsordningene er dekket gjennom et forsikringsselskap. Tilleggspensjonsordningen finansieres over selskapets drift. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Netto pensjonskostnad	2014		2013	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	9 660		8 698	-43
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	6 034		5 600	8
Avkastning på pensjonsmidler	-4 491		-3 748	
Arbeidsgiveravgift	574		611	1
Planendringseffekt overgang til innskuddspensjon	10 275			
Ytelsesbasert pensjonskostnad	22 053		11 160	-35
Innskuddsbasert pensjonskostnad	329		317	
Sum pensjonskostnader	22 382		11 477	-35

Det er kun én forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder pensjonskostnader. Dette gjelder én ansatt hvor pensjonskostnad er 25 tusen.

Netto pensjonsmidler i morselskapet	2014		2013	
	Sikret	Usikret	Sikret	Usikret
Verdi av pensjonsmidler	1 091		100 059	
Nåverdi av pensjonsforpliktelse	-1 868		-152 964	-73
Utsatt resultatføring av estimatavvik	434		62 755	-116
Arbeidsgiveravgift	-27		894	-6
Netto pensjonsmidler	-370		10 744	-195
Netto pensjonsmidler oppført i balansen	-370		10 549	

Forutsetninger som er lagt til grunn for beregningen	2014	2013
Avkastning av pensjonsmidlene	3,20 %	4,40 %
Diskonteringsrente	2,30 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,75 %	3,75 %
Årlig G-regulering	2,50 %	3,50 %
Regulering av løpende pensjoner	2,50 %	3,50 %

Note 6 Markedsbaserte aksjer, aksjefond og rentefond

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder markedsbaserte aksjer og aksjefond.

Markedsbaserte aksjer og aksjefond			
Selskaps navn:	Antall	Kostpris	Bokf.verdi
Orkla ASA a-aksjer	20 000	2 227	1 023
Frontline Ltd	10 000	1 701	191
Eltek ASA	30 000	1 744	347
Global Eiendom Utbetaling 2007 AS	98 039	947	443
Sum aksjer egen forvaltning		6 619	2 004
Sparebanken Nord-Norge Forvaltning		2 266	3 007
Sum aksjer		8 885	5 010

Selskaps navn:	Kostpris	Bokf.verdi
Realkapital EUR Opportunity Inv ord.	1 457	1 067
Storebrand Privat Investor ASA	1 289	1 133
Global Infrastruktur I AS	1 010	1 201
Landkreditt Kina	3 003	3 271
Aberdeen Eiendom	1 301	750
NLI Eiendomsinvest AS	3 000	3 820
Prime Office Germany AS	1 262	300
Ringnes Park Senter AS	667	1 226
Omega Kombi	4 758	6 381
Pareto Nordic Alpha Class A	2 500	2 746
Sum aksjefond egen forvaltning	20 247	21 894
Danske Capital forvaltning	20 975	31 258
Sparebanken Nord-Norge forvaltning	19 228	25 993
Nordea forvaltning	23 218	31 821
Sum aksjefond	83 669	110 966
Sum aksjer og aksjefond	92 554	115 976

Markedsbaserte rentefond					
Konsern			Norges Råfisklag		
Kostpris	Bokført verdi	Selskaps navn	Kostpris	Bokført verdi	
10 574	10 587	DnB Frn rente			
5 000	5 096	DnB Aktiv 10			
10 760	10 707	Nordea Plan Rente			
5 000	5 032	Nordea Plan Kombi			
1 000	1 178	Sparebank 1 SMN 10/	1 000	1 178	
2 002	3 574	Danske Bank Obligasjon	2 002	3 574	
34 336	36 173	Sum obligasjoner egen forvaltning	3 002	4 752	
52 223	51 726	Sparebanken Nord-Norge forvaltning	52 223	51 726	
9 014	8 866	Nordea forvaltning	9 014	8 866	
95 572	96 765	Sum obligasjoner	64 238	65 344	
58 890	60 071	Danske Capital forvaltning	58 890	60 071	
38 113	38 747	Nordea forvaltning	38 113	38 747	
97 003	98 818	Sum obligasjonsfond	97 003	98 818	
2 458	2 456	Danske Invest Norsk Likviditet (forvaltning)	2 458	2 456	
5 994	5 872	Nordea likviditet (forvaltning)	5 994	5 872	
8 452	8 328	Sum pengemarkedsfond	8 452	8 328	
201 027	203 911	Sum rentefond	169 693	172 490	

Verdiendring av markedsbaserte omløpsmidler fremkommer slik:

Konsern			Norges Råfisklag	
2013	2014		2014	2013
-194	-13 390	Tidligere års verdiendring aksjer og -fond	-13 390	-194
13 390	23 423	Årets verdiøkning av aksjer og aksjefond	23 423	13 390
-1 478	-7 170	Tidligere års verdiendring rentefond	-7 305	365
9 013	2 884	Årets verdiendring av rentefond	2 797	7 305
20 731	5 746	Netto urealisert gevinst	5 525	20 866
6 602	5 560	Gevinst salg av aksjer og aksjefond	5 560	6 602
3 051	2 607	Renter obligasjoner	2 607	3 051
3 564	11 153	Gevinst salg av rentefond	10 453	2 890
-3 370	580	Netto valutagevinst plassering i verdipapirer	580	-3 370
9 846	19 901	Netto realisert gevinst	19 201	9 172
30 578	25 647	Verdiendring av markedsbaserte OM	24 726	30 038

Note 7 Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Investeringene i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Norges Råfisklag						
Selskap	EK-and.1.1	Res.andel	Utbytte	Kjøp/Salg	EK-and 31.12	Eierandel
Datterselskap						
Fiskernes Hus AS	69 420	6 453			75 873	100 %
Marinvest AS	56 317	745			57 062	100 %
Sum datterselskap	125 737	7 198			132 934	
Tilknyttede selskap						
ANS Sjøgata 41/43	528	55		123	460	6 %
Sum tilknyttede selskap	528	55		123	460	
Konsern						
Tilknyttede selskap						
Kirkenesterminalen AS	5 154	-272			4 882	43 %
Stortorget 1 AS	11 554	-340		18 036	29 250	40 %
Sum tilknyttede selskap	16 708	-612		18 036	34 133	

Note 8 Aksjer og grunnfondsbevis

Norges Råfisklag					
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi	
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599	
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508	
Eierselskapet Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390	
Diverse selskap			1 196	284	
Sum aksjer og grunnfondsbevis			14 693	13 781	
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-912		
Bokført verdi			13 781		
Konsern					
Selskaps navn:	Antall aksjer	Pålydende	Kostpris	Bokført verdi	
Sparebanken Nord-Norge	403 584	20 179	10 599	10 599	
Lytix Biopharma AS	3 300	14	508	508	
Fiskeribladet Fiskaren AS	1 670	1 670	2 390	2 390	
Værøy Fryselager AS	100	100	100	100	
Calanus AS	438	44	2 880	2 880	
Norinno Invest AS A-aksjer	823	823	823	823	
Norinno Invest AS B-aksjer	83	83	83	83	
Kristiansund Fryseri AS	825	825	950	424	
Båtsfjord Sentralfryselager AS	20	100	100	100	
Hammerfest Fryseri AS	938	938	910	910	
Dualog AS	930	93	1 353	582	
Stella Polaris AS	512	512	7 029	3 529	
Kap Nord Fond AS	1 909	1 909	1 947	1 947	
Diverse andre selskap			1 196	284	
Sum aksjer og grunnfondsbevis			30 868	25 159	
Akkumulerte avskrivninger 1.1			-5 709		
Årets nedskrivning					
Bokført verdi			25 159		

Tap på anleggsaksjer

Konsern			Norges Råfisklag	
2013	2014		2014	2013
445	-560	Realisert gevinst/tap(-) aksjer/andeler	-560	745
445	-560	Gevinst/tap(-) på anleggsaksjer	-560	745

Note 9 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter

Konsern			Norges Råfisklag	
2013	2014	Betalingsmidler (bundne bankinnskudd)	2014	2013
	21 373	Betalingsmidler		
2 539	2 504	Skattetrekksmidler	2 447	2 447
2 539	23 877	Sum betalingsmidler/skattetrekk	2 447	2 447
		Trekkrettigheter		
139 707	250 000	Ubenyttet kassekreditt	245 121	110 062

Note 10 Tap på fordringer/utlån

Fordringer og utlån er vurdert til antatt virkelig verdi og tapsføringen fremkommer slik:

Konsern			Norges Råfisklag	
Avsetning 01.01	Avsetning 31.12		Avsetning 01.01	Avsetning 31.12
43	180	Tap på kortsiktige fordringer	43	180
178	178	Tap på utlån	178	178
	138	Endring tapsavsetning		138
	25	Konstaterte tap 2014		2
	162	Netto kostnadsført 2014		139

Foto: Åge Jakobsen

Note 11 Varige driftsmidler

Norges Råfisklag				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 536	12 723	3 539	19 798
Tilgang	1 172	202	47	1 421
Avgang	596			596
Anskaffelseskost 31.12.	4 111	12 925	3 586	20 623
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 187	11 612		13 799
Balansført verdi 31.12.	1 925	1 313	3 586	6 824
Årets avskrivninger	622	743		1 365
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær		
Konsern				
	Transportmidler	Driftsløsøre	Fast eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	3 536	12 849	120 869	137 254
Tilgang	1 172	202	47	1 421
Avgang	596			596
Anskaffelseskost 31.12.	4 111	13 051	120 916	138 079
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	2 187	11 738	88 405	102 330
Balansført verdi 31.12.	1 925	1 313	32 511	35 749
Årets avskrivninger	622	743	1 921	3 287
Forventet økonomisk levetid	5 år	3-10 år	25-50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Fast eiendom består av næringsbygg for utleie, tomter og fritidseiendommer. Tomter og fritidseiendommer avskrives ikke, mens næringsbyggene avskrives med 4 % årlig. Det benyttes lineære avskrivninger av anskaffelseskost. Fiskernes Hus AS og ANS Sjøgata 41/43 eier næringsbyggene.

Spesifikasjon av fast eiendom

Forretningseiendom	Ansk.kost	Akk.avskr.	Påkostning	Bokført verdi
Stortorget 2, Tromsø	21 571	21 477		94
Sjøgata 41/43, seksjon 1, Tromsø	6 037	5 680		357
Sjøgata 39, Tromsø	31 398	16 813		14 586
Fiskergt. 22, Svolvær	32 488	25 058		7 431
Sjøgata 41/43, seksjon 2, Tromsø	25 836	19 378		6 458
Forretningseiendom	117 330	88 405		28 925
Fritidseiendom				
Fritidseiendommer	3 244		47	3 291
Diverse tomter	295			295
Fritidseiendom	3 539		47	3 586
Sum fast eiendom	120 869	88 405	47	32 511

Det er en merverdi knyttet til næringsbygget i Sjøgata 41/43 seksjon 2 på 5,34 millioner som vedrører merverdi knyttet til konsernets kjøp av andelene i ANS Sjøgata 41/43.

Note 12 Tilgode fiskekjøpere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Fiskekjøperne gis en kredittid på 28 dager. Tilgode fiskekjøpere er fordringer knyttet til denne oppgjørsordningen. Det er et vilkår for å kunne kjøpe fisk at det er stillet tilstrekkelig og betryggende sikkerhet for mottatt fangst.

Det er etablert ulike ordninger for garantistillelse fra fiskekjøper. Garantistillelsene er i hovedsak individuelle. I tillegg er det tidligere etablert et kollektivt garantifond som kan benyttes til å dekke tap på fordringer for de fiskekjøperne som deltar i denne kollektive ordningen.

		2014	2013
Tilgode fiskekjøpere		240 104	378 794
Følgende sikkerheter er stilt ved utgangen av regnskapsåret:			
Individuelle bankgarantier	(individuell)	361 210	362 949
Statlig garantiordning	(individuell)		130 362
Kredittforsikring	(individuell)	191 900	194 000
Innbetalt depositum	(individuell)	87 445	85 022
Garantifond felles	(kollektiv)	30 454	29 634
Sum sikkerhet		671 009	801 967

Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet når det gjelder tilgode fiskekjøpere.

Note 13 Pantelån, pantstillelser og garantistillelser

Av konsernets gjeld er 3,883 sikret ved pant. Pantelånet avdras med 1,4 millioner årlig, og skal følgelig innfris innen 3 år. Norges Råfisklag har stillet garanti for følgende:

Konsern		Norges Råfisklag	
2013	2014	2014	2013
	Garanti overfor deltakerne i ANS Sjøgata 41/43	1 230	1 640
	Sum garantistillelser	1 230	1 640

Note 14 Mellomværende med konsernselskap og tilknyttet selskap

Konsern		Norges Råfisklag	
2013	2014	2014	2013
	Fiskernes Hus AS	145	70
	Kystens Hus AS	1 002	889
	Marinvest AS		4
17 438	Stortorget 1 AS		
17 438	Sum tilgode Norges Råfisklag	1 147	963

Note 15 Egenkapital

Egenkapitalen i laget består av innbetalt andelskapital på 11 tusen og resten opptjent egenkapital. Det er utstedt andelsbrev på fylkesfiskarlagene, Norges Kystfiskarlag, Norsk Sjømannsforbund samt Fiskebåtrederens Forbund basert på medlemstall i organisasjonene. De har andeler for hhv 5,5, 0,5, 1,5 og 3 tusen. Medlemstall i organisasjonene kan variere, og andelskapitalen varierer da tilsvarende. Følgende oppstilling viser spesifisering over egenkapitalen samt egenkapitalendringer.

Norges Råfisklag og konsern			
Årets endring i egenkapital	Andelskapital	Annen EK	Sum EK
Egenkapital 01.01.	11	507 382	507 393
Årets resultat		22 762	22 762
Egenkapital 31.12.	11	530 144	530 155

Note 16 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser

Norges Råfisklag hadde ved utgangen av inntektsåret 60 ansatte fordelt på 58 årsverk. Lønnskostnadene i laget kan spesifiseres som herunder:

Konsern		Norges Råfisklag		
2013	2014	2014	2013	
36 881	38 757	Lønnskostnader	37 798	35 664
2 959	3 103	Arbeidsgiveravgift	3 008	2 840
11 483	22 407	Pensjonskostnader	22 382	11 443
195	209	Øvrige personalkostnader	182	158
51 517	64 476	Sum lønnskostnader	63 371	50 105
62	60	Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	58	60

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret	Kontrollkomite
Lønn	2 052	1 450	227
Pensjonsutgifter	623	77	14
Annen godtgjørelse	15		

Lån til daglig leder på 1.080 har gjenstående nedbetalings-tid på 9 år. Rentesaften er lik normalrentesaften fastsatt av Stortinget og har i perioden 1.1-31.10 vært på 2,75 %, mens 1.11-31.12 har normalrentesaften vært på 2,50 %.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	Norges Råfisklag	Konsern
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	335	453
Andre attestasjonstjenester	38	42
Sum	373	495

Note 17 Langsiktige fordringer

Norges Råfisklag yter lån til lagets ansatte. Maksimalt lånebeløp er 100 % av lånetakst og ikke høyere enn 2.200.000 pr ansatt. Avdragstiden kan avtales individuelt, men kan ikke være lengre enn 30 år. Det forlanges pant i fast eiendom og rentebetingelsene er de samme for alle ansatte. I 2014 har rentesaften vært på 2,75 % i perioden 1.1-31.10 og 2,50 % fra 1.11-31.12. I tillegg er det gitt lån til datterselskapet Kystens Hus AS som er renteberegnet med 3 mnd nibor + 1,8 %. Herunder følger en spesifisering over saldo på utlån.

Konsern		Norges Råfisklag		
2013	2014	2014	2013	
966	1 080	Lån adm.direktør	1 080	966
30 187	31 301	Lån gitt øvrige ansatte (40)	31 301	30 187
		Lån datterselskap	713	713
19 118	1 680	Lån tilknyttet selskap		
1 611	1 245	Lån andre		
51 881	35 305	Sum lån	33 094	31 866
-178	-178	Avsetning til tap	-178	-178
51 703	35 127	Sum langsiktige fordringer	32 916	31 688

Note 18 Inntrukne midler

Inntrukne midler er overtredelser av havressurslovens og fiskesalgslagslovens bestemmelser. Ved overtredelser, faktureres fiskerne og fordringene som oppstår motregnes i senere oppgjør for fangst eller kreves innbetalt. Ubetalte fordringer ved utgangen av regnskapsåret er ikke inkludert i netto inntrukne midler. Midlene administreres av laget og benyttes til å dekke kostnader ved kontrollaktivitet samt ordninger som tilskudd til føring av fisk. Regnskap over inntrukne midler rapporteres årlig til Nærings- og fiskeridepartementet og de godkjenner også dekning av kostnader til kontrollarbeid. Det er ingen forskjell mellom konsernregnskapet og selskapsregnskapet og følgende oppstilling viser oversikt over inntrukne midler:

	2014	2013
Inngående balanse 1.1	11 361	9 472
Inntrukket i år	11 159	8 552
Omkostninger/tilskudd etc		
Anvendt til lagets kontrollaktivitet (se note 3)	-6 940	-6 663
Inntrukne midler 31.12	15 580	11 361

Note 19 Transaksjoner med nærstående parter

Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 16, og mellomværende med konsernselskaper er omtalt i note 14. Følgende transaksjoner er foretatt til selskapets eierorganisasjoner for 2014:

	2014	2013
Tjenestekjøp for oppnevning til årsmøte i Norges Råfisklag	1 000	1 000
Støtte til drift og investering i Velferdsstasjoner	581	560
Prosjektsamarbeid (herunder miljøsertifisering)	487	123
Sum overføringer til eierorganisasjonene	2 068	1 683

Konsernets transaksjoner med øvrige nærstående parter:

Konsern		Norges Råfisklag	
Tjenestesalg	Tjenestekjøp	Tjenestesalg	Tjenestekjøp
	<i>Datterselskap</i>		
	Fiskernes Hus AS	796	4 312
	<i>Andre selskap</i>		
204	Fiskarlaget Nord		
	105 Norges Fiskarlag		

Note 20 Andre kortsiktige fordringer

Konsern		Norges Råfisklag	
2013	2014	2014	2013
266	407	407	266
619	427	427	619
		433	603
2 072	1 816	1 816	2 072
1 415	5 485	5 448	1 367
6 996	6 953	4 614	4 846
-43	-180	-180	-43
11 326	14 907	12 965	9 730
		Sum andre kortsiktige fordringer	

Note 21 Skyldig fiskere

Ved førstehåndsomsetning av marine ressurser, skjer oppgjør for fangst gjennom Norges Råfisklag SA ved at verdien av fangsten avregnes og utbetales til fiskerne samt faktureres og innkreves fra fiskekjøperne. Oppgjørstid for fiskerne er 15 dager.

Omsetningen i desember varierer fra år til år, og det vil derfor oppstå reduksjon eller økning i skyldig fiskere avhengig av omsetningsstørrelsen siste uker av regnskapsåret. Dette synliggjøres også på fordringene knyttet til fiskekjøperne, jfr note 12.

Norges Råfisklag garanterer oppgjør til fiskerne uavhengig om fiskekjøperne kan betale for fakturert fangst.

Note 22 Annen kortsiktig gjeld

Konsern		Norges Råfisklag	
2013	2014	2014	2013
2 439	2 366	2 366	2 439
4 822	5 257	5 257	4 822
585	921	921	585
4 013	4 088	4 088	4 013
9 361	9 443	6 597	6 401
4 073	4 072	3 988	3 940
1 837	1 393	1 393	1 837
27 130	27 540	24 610	24 037
		Sum annen kortsiktig gjeld	

Note 23 Støttebeløp mottatt fra EU til Whitefishprosjektet

Norges Råfisklag er sammen med andre aktører eier av et prosjekt som skal utvikle en metode for å kunne utarbeide et miljøregnskap hos produsentene av torsk og hyse (f.eks Co2-utslipp). Prosjektet går under navnet «Whitefish», og har søkt og mottatt støtte fra EU. Betaling fra EU går direkte til prosjektkoordinator som er Nofima.

Som deltaker i EU's forskningsprosjekt - «Whitefish»-prosjektet, godkjente Norges Råfisklag i 2014 betaling av 215 tusen Euro til forskningsorganisasjonene Nofima, Matis, Wageningen UR og SIK. Denne godkjenningen er obliatorisk for denne type prosjekter og at arbeid knyttet til dette prosjektet har betydning for Norges Råfisklags virksomhet. Ingen deler av denne betalingen har noen gang vært innom bankkontoer knyttet til Norges Råfisklag, og ingen deler er tilbakeholdt eller tilbakebetalt til Norges Råfisklag.

Kontrollkomitéens beretning

I beretningsåret 2014 har kontrollkomitéen gjennomført kontroller i henhold til instruks og egen vurdering. Kontrollkomitéen har gjennomgått saksdokumenter og protokoller fra styret og arbeidsutvalget (AU). Styrets beretning for 2014 er gjennomgått.

Det er gjennomført statusmøter med Råfisklagets ledelse og avlagt besøk hos regionkontorene i Svolvær og Kristiansund. I tillegg er det gjennomført statusmøter vedrørende Råfisklagets heleide datterselskaper Fiskernes Hus AS og Marininvest AS. Det er også lagt vekt på å opprettholde en god dialog med ansatte.

Kontrollkomitéen har ikke funnet at noen av de aktuelle organer har fattet vedtak eller foretatt disposisjoner som er i strid med Norges Råfisklags vedtekter, forretningsregler eller vedtak fattet av årsmøtet. Styret har fulgt opp årsmøtets vedtak i aktuelle saker.

Etter det kontrollkomitéen har erfart har både styret og administrasjonen utført et godt arbeid for fiskerne som omsetter sine fangster i Råfisklagets distrikt.

Kontrollkomitéen innstiller for årsmøtet å godkjenne styrets årsberetning for 2014.

Heleide datterselskaper:

Fiskernes Hus AS - ingen merknader.

Marinvest AS - ingen merknader.

Tromsø 27. april 2015

Henrik Henriksen
Henrik Henriksen

Geir Roger Benonisen
Geir Roger Benonisen

Ole Morten Fjukstad
Ole Morten Fjukstad

Revisors beretning

Til årsmøte i Norges Råfisklag SA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Råfisklag SA som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 22 762 453, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 22 762 453. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Norges Råfisklag SA' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Revisors beretning - 2014 - Norges Råfisklag SA, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tromsø, 15. april 2015

PricewaterhouseCoopers AS

Kent-Helge Holst
Statsautorisert revisor

Virksomhetsrapport

Viktige arter/produkter

Torsk	45	Kongekrabbe	61
Hyse	54	Taskekrabbe	63
Sei	56	Vågekval	65
Reker	59	Sjølproduksjon av tørrfisk	67
Blåkveite	60		

Hovedtall for omsetning

Norges Råfisklag er fiskernes egen salgsorganisasjon og driver en velfungerende og moderne markeds plass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. De viktigste artene er torsk, sei, hyse og reker som leveres langs kysten fra og med Finnmark til og med Nordmøre.

Råfisklagets virksomhet omfatter førstehåndsomsetning av viltlevende marine ressurser og tilhørende genetisk materiale som fastsatt i havressursloven. Omsetningen inkluderer fangster både fra norske og utenlandske fiskefartøy. De utenlandske fartøyene er hovedsakelig russiske trålere.

I 2014 endte den samlede verdien av fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag på 7,924 millioner kroner. Dette er den høyeste totalverdien i Råfisklagets historie, målt i løpende kroner (ikke inflasjonskorrigeret). Når omsetningsverdiene korrigeres for inflasjon, så var totalverdien høyere i perioden 1998 til 2001. Den høyeste verdien ble oppnådd i 1999 med 8,779 millioner, målt i 2014-kroneverdi (6,560 millioner i 1999-verdi).

Totalverdien på omsetningen i 2014 økte med 1,596 millioner kroner eller 25 % fra 2013. Økningen fordeler seg med 1,096 millioner kroner eller 20 % for norske

fiskere og 500 millioner kroner eller 53 % for utenlandske fiskere. De utenlandske fangstene utgjorde 18 % av totalverdien i 2014 – en oppgang fra 15 % i 2013. Rundt årtusenskiftet sto utenlandske landinger for over 30 % av totalverdien i Råfisklagets distrikt.

I 2014 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et fangstkvantum på hele 1.058.000 tonn rund vekt. Kvantumet er 110.000 tonn eller 12 % høyere enn det forrige rekordåret, 2013. Aldri tidligere er det registrert et større totalkvantum i Råfisklagets distrikt.

De ni siste årene er et stort kvantum krill inkludert i omsetningstallene. Fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt har drevet et betydelig fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Slik fangst og omsetning av krill kommer inn under råfiskloven og fiskesalgslagenes enerett til omsetning. Fra 2011 ble også alger (tare) høstet i norske farvann innlemmet i den organiserte omsetningen som Råfisklaget har ansvar for. I nedre del av tabell 7 er krill og alger holdt utenfor av hensyn til sammenligning med tidligere år.

De ti siste årene har det vært en relativt stabil fordeling mellom hva norske og utenlandske fiskefartøy har omsatt

Tabell 6: Total omsetningsverdi med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2005–2014 (millioner kroner og prosent)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015
Totalverdi	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919	6.328	7.924
Norske fartøy verdi	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771	5.391	6.487
Utenlandske fartøy verdi	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937	1.437
Norske fartøy (%)	80	79	77	78	81	84	83	83	85	82
Utenlandske fartøy (%)	20	21	23	22	19	16	17	17	15	18

Verditalle er i løpende millioner kroner. Tallene er ikke korrigeret for inflasjon.

Tallene som fremgår av denne årsberetningen er basert på avstemte årskvantum og -verdier for fangster omsatt på første hånd mellom fiskere og kjøpere i Norges Råfisklags distrikt, men også for fangster som på annen måte kommer inn under fiskesalgslagets enerett til omsetning av villlevende marine ressurser. Omsetningen omfatter i all hovedsak torskefisk, skalldyr, bløtdyr, alger, kval mv. levert av norske og utenlandske fiskefartøy på strekningen fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Unntak fra dette er angitt.

Tall i virksomhetsrapporten kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette har blant annet sammenheng med at det tar tid før endelige avstemte tall foreligger for omsetning og eksport. Det blir foretatt korreksjoner med tilbakevirkende kraft både av Statistisk sentralbyrå/Norges sjømatråd, Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene. Av fiskesalgslagene blir det blant annet foretatt registreringer (korreksjoner) når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

av fangst på første hånd i Råfisklagets distrikt. Ett litt avvikende år var 2013 med bare 17 % av totalkvantumet fra utenlandske fartøy. Dette endret seg i 2014, da de utenlandske fartøyene oppnådde 21 % av kvantumet – omtrent på normalen de 10 siste årene. Rundt årtusenskiftet sto utenlandske landinger for ca. 30 % av totalkvantumet i Råfisklagets distrikt.

Det totale kvantumet fra norske og utenlandske fartøy, krill og alger (tare) holdt utenom, besto i 2014 av 54 % ferskt og 46 % ombordfryst råstoff. Dette er omtrent på nivå med 2013, da andelen var 53 % ferskt og 47 % ombordfryst. Ser vi de norske landingene for seg, så var fordelingen 68 % ferskt og 32 % ombordfryst i 2014. Andelen var 64 % ferskt og 36 % ombordfryst både i 2012

og 2013. Utenlandske fiskefartøy leverte 94 % ombordfryst i 2014, mens tilnærmet all fangst var ombordfryst i 2013.

Vel 158.000 sluttседler (enkeltfangster) ble meldt inn til Råfisklaget i 2014. Det var 5.198 fiskefartøy som sto bak disse landingene. Av disse var 72 utenlandske (16 flere enn i 2013). På landsiden var 185 registrerte fiskekjøpere og 64 mottaksstasjoner med anlegg i Råfisklagets distrikt i aktivt kjøp.

Sammenlignet med 2013 viser status for 2014 vel 11.000 flere enkeltfangster, et 340-talls flere fiskefartøy, 6 flere kjøperanlegg og 2 flere mottaksstasjoner. Økningen i antall fiskefartøy både i 2013 og 2014 skyldes at fritidsfartøy nå i stor grad blir registrert enkeltvis og ikke som gruppe. Fra 2013 til 2014 var det en økning i antall fritidsfiskefartøy på ca. 300 (siste to år ca. 960), mens antall fiskefartøy ble redusert med ca. 240 fra 2012 til 2013 og økte igjen med ca. 40 fra 2013 til 2014.

Kvantums- og verdiutvikling

De samlede landingene av fisk i Råfisklagets distrikt økte fra 2013 til 2014 med 48.300 tonn eller 7 %. Verdien av fiskelandingene gikk i samme periode opp med 1.240 millioner kroner eller 22 %. Viktige forklaringer til dette er at landingene av torsk økte med 50.000 tonn (10 %), mens det ble nedgang for hyse og sei med henholdsvis 4.000 tonn (4 %) og 2.000 tonn (2 %). Samlet verdi for torsken økte fra 2013 til 2014 med 916 millioner kroner (24 %), og det ble også økt verdi for hyse og sei med henholdsvis 140 millioner kroner (16 %) og 84 millioner kroner (18 %).

Fangstgruppen skalldyr og bløtdyr fikk fra 2013 til 2014 en økning på 9.400 tonn (52 %) og 341 millioner kroner (84 %) i verdi. Forklaringen til økningen er først og fremst en betydelig økning av rekelandingene med 5.700 tonn (etter en nedgang året før med 6.600 tonn) og at det i 2014 ble landet ca. 370 tonn mer kongekrabbe og hele

Tabell 7: Totalt omsatt kvantum med fordeling på norske og utenlandske fiskefartøy 2005–2014 (tonn rund vekt og prosent)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt*	527.000	561.000	596.000	579.000	592.000	750.000	844.000	892.000	948.000	1.058.000
Totalt uten krill og alger*		552.000	543.000	516.000	535.000	635.000	686.000	712.000	731.000	788.000
Herav norske fartøy kvantum	422.000	436.000	412.000	395.000	425.000	515.000	546.000	575.000	605.000	619.000
Herav utenlandske fartøy kvantum	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000	169.000
Norske fartøy (%)	80	79	76	77	79	81	80	81	83	79
Utenlandske fartøy (%)	20	21	24	23	21	19	20	19	17	21

* Krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten

Krill: I 2006 startet fartøy hjemmehørende i Råfisklagets distrikt med fiske etter krill i Sørishavet. Fangstene produseres om bord og produktene blir landet i Sør-Amerika. Kvantumstallene for norske fartøy og totalkvantum, må sees i lys av at det i perioden 2006–2014 i det enkelte år ble innmeldt henholdsvis 9, 53, 63, 57, 115, 79, 105, 124 og 167 tusen tonn med krill. Krillen gjør mindre utslag i førstehåndsverdi, med en beskjeden samlet verdi de samme årene på 3, 17, 20, 18, 37, 26, 34, 44 og 59 millioner kroner.

Alger (tare): Fra 2011 ble alger høstet i norske farvann også innlemmet i den organiserte omsetningen av villlevende marine ressurser. Taretråling/sanking langs kysten i Råfisklagets distrikt kom inn i omsetningen i 2011 med 79 tusen tonn, 2012 med 75 tusen tonn, 2013 med 93 tusen tonn og 2014 med 103 tusen tonn. Alger gjør som krill mindre utslag i førstehåndsverdi, med 15 millioner i 2011, 14 millioner i 2012, 19 millioner i 2013 og 23 millioner kroner i 2014.

Det må tas hensyn til landingene av krill og alger ved sammenligning med tidligere år.

3.900 tonn mer snøkrabbe enn i 2013. Verdiøkningen for reker utgjorde nesten 190 millioner kroner, for kongekrabbe vel 50 millioner kroner og for snøkrabbe vel 100 millioner kroner.

Fangst av småkval økte fra 2013 til 2014 med 134 tonn (18 %) i kvantum og 4 millioner kroner (16 %) i verdi. Sel kom inn som en ny art i Råfisklagets omsetning i 2012 med 88 tonn til ca. 1 million kroner i verdi. I 2013 økte selomsetningen til 271 tonn til ca. 3 millioner kroner i verdi, for så i 2014 å gå tilbake til 165 tonn til ca. 2 millioner kroner i verdi.

Biprodukter (restråstoff) som fangstgruppe endte i 2014 med et samlet kvantum på 21.400 tonn, en økning

på 2.400 tonn (13 %) fra 2013. Verdien av biproduktene utgjorde 79 millioner kroner i 2014, en nedgang i verdi på 8 millioner kroner (9 %) fra 2013.

Omsetningen i 2014 fordelte seg slik på de ulike fangstgruppene (2013-tall i parentes):

Fisk	759.900 tonn (711.600)	6.984 millioner kroner (5.744)
Skalldyr/bløtdyr*	27.400 tonn (18.000)	747 millioner kroner (406)
Småkval	871 tonn (737)	29 millioner kroner (25)
Sel	165 tonn (271)	2 millioner kroner (3)
Biprodukter	21.400 tonn (19.000)	79 millioner kroner (87)

* Eksklusive krill fra Sørishavet.

Tabell 8: Kvantums-, verdi- og faktisk oppnådd prisendring for fisk, skalldyr/bløtdyr, kval og totalt for omsetningen i Norges Råfisklags distrikt 2013–2014 (prosent)

	Kvantumsendring (%)	Verdiendring (%)	Prisendring (%)
Fisk	+ 6,8	+ 21,6	+ 13,9
Sjøtilvirket tørrfisk	+ 76,8	+ 79,5	+ 1,5
Skalldyr/bløtdyr*	+ 52,4	+ 84,0	+ 20,7
Kval	+ 18,2	+ 19,3	+ 1,0
Totalt for omsetningen**	+ 7,9	+ 25,2	+ 16,1

* Eksklusive krill fra Sørishavet. ** Eksklusive krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norskekysten.

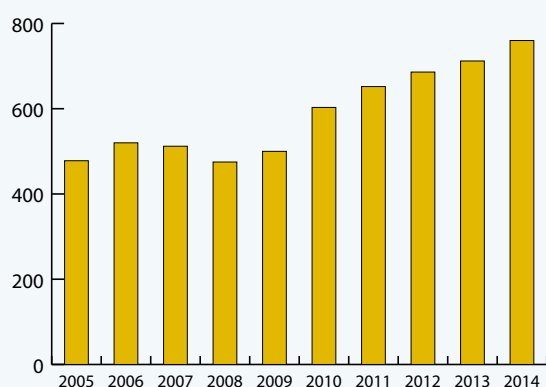

Diagram 3: Kvantumsutvikling fisk 2005–2014 (tusen tonn rund vekt)

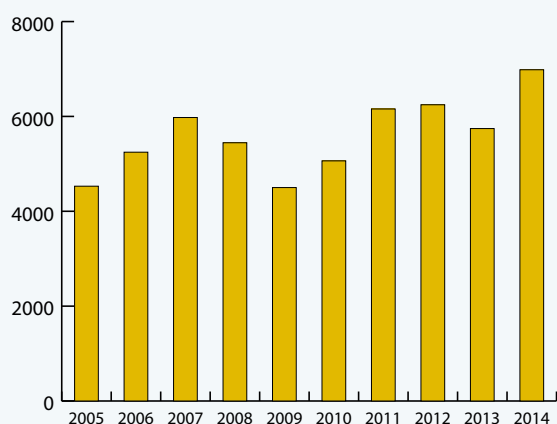

Diagram 4: Verdiutvikling fisk 2005–2014 (millioner kroner)

Tabell 9: Minstepriser for utvalgte fiskearter/vektklasser sløyd uten hode i januar 2013 og januar/desember 2014 (kroner pr. kg)

Fiskeslag/størrelse/kvalitet	Jan. 2013	Jan. 2014	Des. 2014
Torsk over 6,0 kg	13,25	14,00	16,00
Torsk 2,5-6,0 kg	10,50	11,25	13,50
Torsk 1,0-2,5 kg	9,50	10,25	11,75
Torsk under 1,0 kg	8,00	9,00	10,00
Hyse over 8 hg, snørefanget	10,50	11,00	12,00
Hyse over 8 hg	8,25	8,75	10,00
Hyse under 8 hg	5,50	6,00	7,00
Sei over 2,3 kg	9,25	9,00	10,00
Sei 1,2-2,3 kg	8,00	7,50	9,00
Sei under 1,2 kg	6,25	5,50	7,00
Kvitlange over 2,0 kg	8,50	8,00	8,50
Brosme over 2,0 kg	8,25	8,00	8,50
Flekksteinbit over 3,0 kg	10,00	10,00	10,00
Blåkveite over 2,0 kg	23,00	21,00	21,00
Blåkveite 1,0-2,0 kg (japankuttet)	21,50	19,10	19,10
Uer, rund over 7,0 hg	9,50	9,50	10,00

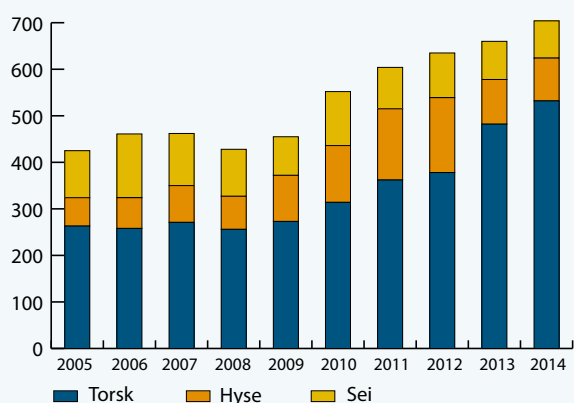

Diagram 5: Kvantumsutvikling torsk, hyse og sei 2005–2014 (tusen tonn rund vekt)

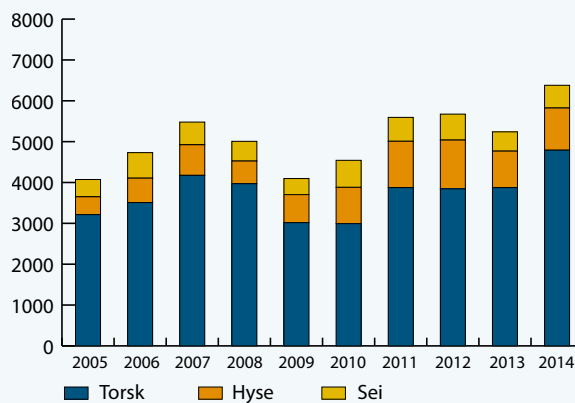

Diagram 6: Verdiutvikling torsk, hyse og sei 2005–2014 (millioner kroner)

Tabell 10: Distriktsvis kvantums- og verdiutvikling i landinger av torsk, sei og hyse – samlet, fordelt på norske og utenlandske fartøy 2010–2014 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År		2010		2011		2012		2013		2014	
		Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.	Norske	Utenl.
Finnmark	Kvantum	141	56	142	53	151	55	157	48	165	55
	Verdi	1.012	425	1.216	437	1.260	442	1.162	341	1.449	437
Troms	Kvantum	142	35	162	63	178	52	194	59	190	83
	Verdi	1.351	256	1.700	471	1.706	383	1.791	387	2.109	610
Nordland	Kvantum	145	13	157	6	171	13	180	5	186	6
	Verdi	1.251	100	1.555	57	1.647	111	1.409	43	1.596	43
Trøndelag	Kvantum	4	0	5	0	4	0	5	0	6	0
	Verdi	30	0	36	0	30	0	29	0	37	0
Nordmøre	Kvantum	8	8	9	7	7	6	7	5	6	7
	Verdi	56	60	62	61	48	46	44	36	37	63

Omsetningsformer

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markedsplass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget tilbyr fiskere og fiskekjøpere flere ulike salgsopplegg og måter å kjøpe fangster på. Alternativene er i utgangspunktet basert på frivillighet, men tar utgangspunkt i et etablert regelverk og et minsteprissystem som definerer laveste pris for god vare. I hovedsak kan fiskerne selv velge den salgsmåten de finner hensiktsmessig i forhold til egen drift. Fiskekjøperne har flere alternative måter å skaffe seg råstoff på, og det eksisterer ingen kjøplikt. De ulike formene for omsetning er:

Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere

Dette er den største og viktigste omsetningsformen i Norges Råfisklags distrikt. Råfisklagets forretningsregler og prisbestemmelser danner et viktig fundament for denne omsetningen.

Direkteavtalene er en tradisjonsrik omsetningsform som er godt tilpasset strukturen på kysten. Denne omsetningen har klare fortrinn når ca. 5.200 fiskefartøy og ca.

250 kjøperanlegg og mottaksstasjoner skal samhandle. Lange avstander til alternative kjøpere utelukker ofte auksjon, samtidig som fiskernes tilhørighet ofte medvirker til at de foretrekker å levere lokalt. Mange fiskere ønsker å ivareta gode forbindelser til faste kjøpere selv om det periodevis finnes alternative, bedre betalende avtakere. Direkteavtaler mellom fiskere og fiskekjøpere vil fortsatt være en hovedomsetningsform, med et åpent og frivillig tilbud om ekstra service og bistand fra Råfisklaget.

Auksjon

Lagerauksjon er en frivillig omsetningstjeneste og -form som tilbys den delen av fiskeflåten som fryser fangstene ombord. Fangstene landes ved nøytrale fryselaagre der kvantum og størrelsessammensetning blir registrert. Dette danner grunnlaget for det tilbudet som presenteres for kjøperne. Fangstene er også tilgjengelige for kjøpere utenfor Råfisklagets distrikt, noe som bidrar til økt konkurranse om råstoffet og dermed bedre priser. Lagerauksjonene foregår elektronisk via en internettbasert tjeneste.

Kjølauksjoner er et frivillig tilbud hvor råstoffet blir lagt ut for salg til kjøpere mens fartøyet er på vei fra fangstfeltet.

På grunn av at man i 2001 suspenderte minsteprisene for fryste råreker, foregår denne omsetningen gjennom obligatorisk auksjon, alternativt gjennom formelle langsiktige leveringsavtaler.

Norges Råfisklag tilbyr også fiskeflåten å formidle salg av fangster, der fartøyet oppgir i hvilket område de ønsker å levere, og Råfisklagets salgsmedarbeidere innhenter det beste tilbudet hos kjøpere i dette området. Fartøyet leverer da fangsten i henhold til de opplysningene som er gitt til den kjøperen som gir det beste tilbudet.

Kontraktsalg

Kontraktsalg er en salgsform hvor ombordfrost fangst landes ved nøytrale fryselagre etter egne avtaler (kontrakter) om pris etc. mellom reder/fisker og kjøper.

Egenovertakelser

Egenovertakelse er en omsetningsform hvor et fartøy får godkjenning til å overta egen fangst for å produsere og/eller selv å selge fangsten videre i markedet. Slik omsetning skjer oftest i tilfeller hvor fangstene er bearbeidet til produkter ombord.

Utenlandske landinger

De utenlandske landingene av fangst var på topp i Råfisklagets distrikt med 184.000 tonn og 2.080 millioner kroner i førstehåndsverdi i 2000. Landingene gikk deretter gradvis tilbake til 98.000 tonn i 2004. Etter dette økte landingene igjen, og fra 2006 og fram til og med 2013 varierte landingene med årlige kvantum på mellom 110.000 og 140.000 tonn. I 2014 ble det en betydelig økning til totalt 169.000 tonn til verdi 1.437 millioner kroner.

Totalt 72 ulike utenlandske fartøy leverte fangst i

Råfisklagets distrikt i 2014. Dette utgjorde 976 enkeltleveranser. Tilsvarende var 56 fartøy med 776 leveranser i 2013. Av fartøyene i 2014 var det 15 som leverte skalldyr, registrert med 93 leveranser. Tilsvarende var 6 fartøy med 24 leveranser i 2013.

Øst-Finnmark: Utenlandske fartøy leverte 23.000 tonn torsk i Øst-Finnmark i 2014. Dette er 2.200 tonn mindre enn i 2013. Det ble også levert 4.800 tonn hyse og 300 tonn sei, henholdsvis 200 tonn mer og 1.200 tonn mindre enn i 2013.

Vest-Finnmark: I Vest-Finnmark leverte utenlandske fartøy 23.300 tonn torsk i 2014. Dette er hele 10.900 tonn mer enn i 2013. Det ble også levert 2.900 tonn hyse og 700 tonn sei, henholdsvis 100 tonn og 200 tonn mindre enn i 2013.

Troms: Utenlandske fartøy leverte 69.300 tonn torsk i Troms i 2014. Dette er hele 24.600 tonn mer enn i 2013. Det ble også levert 8.800 tonn hyse og 4.900 tonn sei, henholdsvis 800 tonn mer og 900 tonn mindre enn i 2013.

Vesterålen: I Vesterålen leverte utenlandske fartøy 4.800 tonn torsk i 2014. Dette er 100 tonn mer enn i 2013. Det ble også levert 1.200 tonn hyse og 300 tonn sei, henholdsvis 700 tonn og 100 tonn mer enn i 2013.

Nordmøre: På Nordmøre leverte utenlandske fartøy 5.300 tonn torsk i 2014. Dette er 1.600 tonn mer enn i 2013. Det ble også levert 1.300 tonn hyse og 600 tonn sei, henholdsvis 600 tonn mer og 100 tonn mindre enn i 2013.

Det årlige rekekvantumet har variert mellom 5.400 og 2.000 tonn i perioden 2004-2013. I 2014 endte rekekvan- tumet fra utenlandske fartøy på 7.100 tonn, det høyeste

Tabell 11: Fordeling av verdi på omsetningsformer for norske fartøy, verdi for utenlandske fartøy og samlet omsetningsverdi 2005–2014 (millioner kroner)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Direkteavtaler mellom fiskere og kjøpere	2.867	3.131	3.615	3.514	2.685	2.867	3.525	3.609	3.005	3.606
Auksjon, formidling, kontraktsalg m.v.	1.104	1.281	1.281	1.087	1.255	1.524	1.950	1.831	2.014	2.344
Egenovertakelser	176	205	178	181	246	355	304	331	372	537
Sum norske fangster	4.147	4.617	5.074	4.782	4.186	4.746	5.779	5.771	5.391	6.487
Utenlandske fangster	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937	1.437
Samlet omsetningsverdi	5.167	5.872	6.586	6.158	5.163	5.671	6.954	6.919	6.328	7.924

Tabell 12: Antall utenlandske fartøy som landet fangst 2005–2014, herunder antall sluttседler og fartøy med skalldyr

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall fartøy totalt	160	133	130	104	106	78	59	52	56	72
Antall sluttседler totalt	981	1.045	1.088	913	877	865	895	829	776	976
Antall fartøy med skalldyr	17	12	20	6	6	5	5	7	6	15

Tabell 13: Utenlandske landinger 2005–2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000	169.000
Verdi	1.020	1.255	1.512	1.376	977	925	1.175	1.148	937	1.437

Tabell 14: Viktige arter landet av utenlandske fartøy 2005–2014 (tonn rund vekt)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Torsk	73.000	79.000	87.000	83.000	71.000	76.000	86.000	82.000	91.000	126.000
Hyse	15.000	19.000	28.000	24.000	23.000	29.000	35.000	34.000	17.000	19.000
Sei	3.000	6.000	5.000	5.000	7.000	7.000	7.000	9.000	9.000	7.000
Reker	5.000	2.000	3.000	5.000	4.000	4.000	5.000	5.000	3.000	7.000

Tabell 15: Utvikling i kvantum for utenlandske landinger, totalt og for enkelte kategorier/anvendelser 2005–2014 (tonn rund vekt)

Utenlandske landinger	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Totalt kvantum	105.000	116.000	131.000	121.000	110.000	120.000	140.000	137.000	126.000	169.000
Fersk iset alle arter	3.000	4.000	3.000	1.000	4.000	500	0	2.300	800	10.000
Fersk iset torsk	2.000	3.000	2.000	800	3.000	400	0	2.100	700	7.000
Ombordfryst sløyd fisk	73.000	80.000	103.000	105.000	91.000	96.000	116.000	104.000	94.000	117.000
Ombordfryst sløyd torsk	56.000	59.000	72.000	68.000	58.000	59.000	70.000	61.000	65.000	77.000
Ombordfryst filet alle arter	17.000	23.000	15.000	19.000	15.000	23.000	24.000	30.000	31.000	47.000
Ombordfryst torskefilet	14.000	17.000	12.000	14.000	10.000	17.000	17.000	19.000	25.000	42.000
Saltfisk	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 16: Distriktsvis fordeling av landinger av fisk fra utenlandske fartøy 2010–2014 (tonn rund vekt)

År	Torsk					Hyse					Sei				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Øst-Finnmark	23.200	19.600	19.100	25.200	23.000	7.400	7.600	8.100	4.600	4.800	1.100	100	1.600	1.500	300
Vest-Finnmark	14.200	17.400	17.300	12.400	23.300	9.000	6.900	7.400	3.000	2.900	1.200	1.000	1.200	900	700
Troms	24.100	39.400	33.500	44.700	69.300	7.700	17.800	13.800	8.000	8.800	3.100	5.500	4.800	5.800	4.900
Vesterålen	8.600	4.700	9.200	4.700	4.800	2.900	1.100	3.300	500	1.200	1.500	200	500	200	300
Nordmøre	5.400	5.200	3.100	3.700	5.300	2.400	1.900	1.800	700	1.300	300	100	800	700	600

kvantumet siden 2002 og hele 3.700 tonn eller 109 % opp fra 2013 .

Hoveddelen av de utenlandske leveransene kommer fra den russiske flåten.

Omsetning av ombordfryst fisk landet ved nøytrale fryselagre

Norges Råfisklag gjennomfører auksjoner og legger til rette for omsetningen av betydelige mengder med ombordfryst fisk fra den havgående norske flåten, og som i omfang år for år har vist en økende tendens. Størstedelen av denne fisken kommer fra trålere (64 %) og autolinefartøy (27 %). Fartøy som drifter med snurrevad, men også noen garnbåter, står for resten (9 %). Enkelte av de sistnevnte kystfartøyene veksler mellom å levere fersk fisk eller levende fisk til ordinære kjøpere og ombordfryst fisk til nøytrale fryselagre.

Fangstene losses ved et av de 12 godkjente nøytrale fryselagrene i Råfisklagets distrikt. En stor andel kommer til de to fryselagrene i Tromsø, men også lagrene i Kirkenes, Båtsfjord, Hammerfest, Senjahopen, Myre, Melbu og Sortland tar sin del. De nøytrale fryselagrene har en viktig funksjon i distribusjonslinjen mellom fartøy og kjøper. De sørger for korrekt veiing og fyller ut landingssedler, som igjen danner grunnlag for den videre omsetning av fangstene. Landingssedlene overføres elektronisk til Råfisklaget, som forestår omsetningen på vegne av rederiene.

Fangstene omsettes gjennom NR Auksjon enten via kontrakt, egenovertakelse, leveringsforpliktelse eller via lagets auksjonssystemer. Det er frivillig for rederiene om de vil benytte seg av Råfisklagets web-baserte auksjonssystem – NR Auksjon. Dette bidrar til økt konkurranse ved at flere kjøpere kan ta del i budgivningen. Samtidig gir slike auksjoner kjøperne anledning til å by kun på de fiskeslag

og størrelser de har behov for. Dette bidrar til mer skredersydde innkjøp, samtidig som det gir bedre priser til flåten. Råfisklaget sørger for det praktiske rundt registrering, omsetning og oppgjør.

I 2014 ble det gjennom Norges Råfisklag totalt omsatt 215.000 tonn med ombordfryst fisk av alle arter, losset ved de nøytrale fryselagrene fra norske båter. Dette fordelte seg på 684 enkeltfangster. Det ble en liten økning både i kvantum og antall landinger fra 212.000 tonn og 675 fangster i 2013. Totalverdien av denne omsetningen endte på 2.487 millioner kroner i 2014, en oppgang på 17 % fra 2.133 millioner året før. Gode og stigende priser både for torsk, hyse og sei gjennom hele 2014 er forklaringer bak den positive utviklingen i tallene for omsetning av ombordfryste fangster.

Det var et jevnere lossemønster gjennom 2014 sammenlignet med 2013. Fra oktober til og med desember 2014 ble det omsatt et 25 % lavere kvantum til 10 % høyere verdi enn i samme periode i 2013. Verdien på ombordfryst fisk omsatt gjennom Råfisklaget via fryselagrene var på hele 1.026 millioner kroner fra og med oktober til og med desember 2014, og det var historisk lite usolgt fisk på lager ved årsskiftet 2014/2015.

Fangstene som omsettes via NR Auksjon tilbys kjøpere over hele landet. Totalt var det rundt 90 aktive kjøpere i 2014. Noen av de største kundene kjøpte for over 200 millioner kroner. Stor torsk går gjerne til klippfiskindustrien på Møre. Ellingsøy og Ålesund er viktige salgsområder for denne typen fisk. En stor del mellomtorsk, småtorsk og hyse går til produksjon i Kina. Det har vært en god omsetning gjennom hele året. Importstoppen til Russland høsten 2013 skapte problemer særlig for fryst lever og for rund uer, og disse utfordringene fortsatte i hele 2014.

Vi gjør spesielt oppmerksom på at tallene i tabell 18 kan bli justert fra årsberetning til en annen. Dette kan skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfryste fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

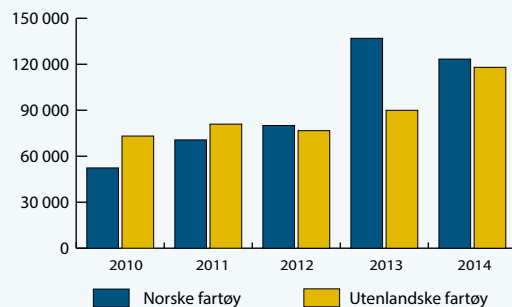

Diagram 7: Utviklingen i kvantum ombordfryst torsk landet ved nøytrale fryselagre fra norske og utenlandske fartøy 2010–2014 (tonn rund vekt)

I 2014 ble det i Råfisklagets distrikt innrapportert et kvantum på til sammen 619.000 tonn rund vekt fangst fra norske fiskefartøy, krill fra Sørishavet og alger (tare) fra norske farvann holdt utenom. Ca. 201.000 tonn (32 %) av dette var ombordfryste fangster. Sammenstilles disse opplysningene med tabell 18, hvor det framkommer 199.800 tonn i samlet kvantum for norske fangster losset ved nøytrale fryselagre, førstehåndsomsatt gjennom Råfisklaget, ser vi at hele 99 % av de norske ombordfryste fangstene tok veien om nøytrale fryselagre i 2014. I 2013 lå denne andelen på 98 %.

Kjøpere

Over flere tiår har det vært en negativ utvikling og betydelig nedgang i antall aktører knyttet til førstehåndsomsetning av villfanget fisk og skalldyr i Norge. Både på sjø- og landsiden er det gjort store omstruktureringer. Det har blitt færre fiskere og fiskefartøy, men også færre kjøperanlegg og industribedrifter. En konsekvens av dette, på grunn av at kvote- og fangstnivå har vært relativt stabilt og til dels har ligget på et høyt nivå de siste årene, er at færre og større enkeltleveranser blir omsatt til færre og større

Tabell 17: Gjennomsnittspriser på auksjon for trålfanget ombordfryst fisk i 2014 og i de tre mest aktive månedene i året – oktober, november og desember 2013 og 2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	Gjennomsnittspriser på auksjon			Endring okt.-des. 2013-2014
	Hele 2013	Okt.-des. 2013	Okt.-des. 2014	
Torsk over 6,0 kg	22,78	17,73	27,96	+ 10,23
Torsk 2,5-6,0 kg	18,03	14,58	22,25	+ 7,67
Torsk 1,0-2,5 kg	19,84	15,37	21,20	+ 5,83
Torsk under 1,0 kg	19,35	15,38	20,12	+ 4,74
Sei over 2,3 kg	14,53	13,75	17,57	+ 3,82
Sei 1,2-2,3 kg	14,51	13,55	16,83	+ 3,28
Sei under 1,2 kg	13,39	10,50	16,22	+ 5,72
Hyse over 8 hg	23,32	23,51	24,22	+ 0,71
Hyse under 8 hg	22,22	23,55	24,25	+ 0,70

kjøpere enn tidligere. Tall for Norges Råfisklags distrikt viser også en slik utvikling.

Utviklingen i aktivitet og antall aktører har imidlertid vært rimelig stabil de fem siste årene. I perioden 2010-2014 har antallet årlige enkeltfangster (sluttsedler) i Råfisklagets distrikt vært henholdsvis 151.000, 155.000, 160.000, 147.000 og nå sist 158.000 i 2014.

Antallet fartøy som har levert fangst i Råfisklagets distrikt har i perioden 2010 til 2014 vært henholdsvis 4.365, 4.372, 4.434, 4.859 og nå sist 5.198 i 2014. Økningen i antall fiskefartøy de to siste årene skyldes i stor grad at fritidsfartøy nå blir registrert enkeltvis og ikke som gruppe. De to siste årene har det vært en økning i antall fritidsfiskefartøy med ca. 960, mens antall rene fiskefartøy har gått tilbake med ca. 200.

Antallet kjøpere ved årets slutt var i perioden 2010 til 2014 henholdsvis 185, 187, 183, 179 og nå sist 185 i 2014, altså et stabilt antall.

Det er viktig for avviklingen av sesonger og fiskerier at det er likeverdige forhold og en sunn og god konkurranse mellom aktører på sjø og land. Utviklingen i antall aktører, men også aktørenes samarbeid, avtaler og eierskap, er av stor betydning for gjennomføringen av omsetningen.

Av tabell 19 fremgår det at 17 % av kjøperne sto for 71 % av totalverdien på omsetningen i Råfisklagets distrikt både i 2013 og 2014. Det vil si at et 30-talls kjøpere var svært sentrale for avtaket i beretningsåret.

Når antallet kjøperanlegg med produksjon går så mye ned som det har gjort de siste tiårene, blir mottaksstasjoner et stadig viktigere supplement for å opprettholde omsetningen på kysten. Ved slike strukturelle endringer, er det av stor betydning at de statlige bevilgningene og rammene til føring av fangst opprettholdes, og at rammene eventuelt utvides i takt med økt behov for føring.

I tillegg til foran nevnte kjøperanlegg var 64 mottaksstasjoner i aktivitet i Råfisklagets distrikt i 2014. Av disse tok 41 imot fisk og 23 var i aktivitet under taskekrabbefisket.

Sjømateksport fra Norge

Hovedtall

Norsk sjømateksport var i 2014 på 69 milliarder kroner, en økning på 11,8 % eller 7,3 milliarder kroner målt mot 2013. Det ble eksportert 2,7 millioner tonn sjømat, som er en oppgang på 204 tusen tonn sammenlignet med 2013,

Tabell 18: Fordeling av førstehåndsomsatte fangster gjennom Norges Råfisklag, losset ved nøytrale fryselagre 2010–2014 (tonn rund vekt og tusen kroner)

År		Norske					Utenlandske				
		2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Fisk – tilvirket:	– kvantum	15.400	4.400	8.800	5.500	4.700	23.000	24.000	30.300	31.100	47.200
	– verdi	157.100	48.100	100.700	57.300	68.200	205.200	205.700	255.400	247.000	407.800
Fisk – utilvirket:	– kvantum	137.200	157.400	178.900	201.500	184.500	89.600	102.700	93.500	90.600	104.100
	– verdi	1.441.700	1.775.600	1.795.300	2.079.700	2.409.400	650.900	820.100	743.500	618.900	755.600
Skalldyr:	– kvantum	15.000	14.900	9.800	7.500	10.500	1.500	500	700	1.200	5.700
	– verdi	213.100	249.000	170.500	142.300	261.200	18.200	6.000	10.000	23.200	122.900
Kval:	– kvantum	20	20	23	75	123					
	– verdi	770	640	740	2.510	4.140					
Sum:	– kvantum	167.620	176.700	197.500	214.600	199.800	114.100	127.200	124.500	122.900	157.000
	– verdi	1.812.670	2.072.700	2.066.500	2.281.700	2.742.900	874.300	1.031.800	1.008.900	889.000	1.286.300

Vi gjør spesielt oppmerksom på at tallene i tabell 18 kan bli justert fra en årsberetning til en annen. Dette kan skje fordi det blir foretatt registreringer (korreksjoner) med tilbakevirkende kraft når lagrede ombordfrysede fangster i fiskers eie blir solgt til en kjøper.

Tabell 19: Andel av kjøpere fordelt etter omsetning 2010–2014

Mottatt kvantum	Prosentandel av kjøpere					Prosentandel av omsetningsverdi				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
rund vekt										
0-600 tonn	51	48	49	50	49	4	5	4	4	4
601-1.500 tonn	16	15	15	12	15	6	6	6	5	5
1.501-2.500 tonn	7	9	7	8	7	5	8	6	5	5
2.501-3.500 tonn	7	9	9	7	5	8	11	11	6	5
3.501-4.500 tonn	5	4	5	6	7	8	6	7	9	10
over 4.500 tonn	14	15	15	17	17	69	64	66	71	71

viser tall fra Norges sjømatråd. Dette utgjør om lag 37 millioner måltider, over hele verden, hver dag.

Norsk eksport av torskfisk, inkludert klippfisk, saltfisk og tørrfisk kom på nesten 12 milliarder kroner i 2014. Verdien har svingt rundt 10 milliarder de siste årene, og 2014 trumfet dermed rekordåret 2011, der eksportverdien for første gang gikk over 11 milliarder. Volummessig har torskfisk hatt en oppgang på 3,5 %. Etter den store økningen i torskseeksporten på 37 % i 2013, fortsatte økningen i 2014 med 13 %. Hyseeksporten hadde en volumnedgang i 2013 på 27 % og fortsatte nedgangen med 8 % i 2014. Eksporten av sei har gått ned over tid, og falt i volum med 13 % i 2014. Prismessig gikk torskfisk opp med 16 %, bestående av en oppgang i torskprisen fra 25,10 i «bunnåret» 2013 til 27,80 i 2014, og en fortsatt oppgang i hyseprisen fra 18,70 i 2013 til 23,40 i 2014. Fersk/kjølt torskfisk fortsetter volumøkningen med 14 %, fryst går tilbake 1 % og konvensjonell sektor øker med 3,2 %. Fryst torskfisk har vært rimelig stabil i pris over flere år, men øker nå. Fersk/kjølt har hatt en nedgang over tid men løftet seg litt i 2014. Konvensjonell sektor har variert, men har nå løftet seg fra en betydelig nedgang i 2013.

Det ble eksportert klippfisk av torskfisk for 3,7 milliarder kroner i 2014, en oppgang på 19 % som hentet inn fallet i 2013. Eksportverdien av klippfisk av torsk tok også igjen dette fallet ved at den økte med 323 millioner kroner, tilsvarende en økning på 20 % fra 2013, til 1,93 milliarder kroner i 2014. For klippfisk av sei økte eksporten med 18 % fra 2013 til vel 1,4 milliarder kroner i 2014. Brasil og Portugal er fremdeles de største markedene for klippfisk og står hver for like under en tredjedel av totalverdien.

Eksporten av alle saltfiskprodukter kom på totalt 909 millioner kroner i 2014. Det var en oppgang på 18 %, og den hentet inn mye etter et par års nedgang. Det største saltfiskproduktet er hel saltet torsk hvor eksportverdien kom på 804 millioner kroner, 22 % opp fra 2013. Portugal er største marked for saltfisk og 68 % av saltfiskeksporten fra Norge gikk til Portugal.

Tabell 20: Antall registrerte og aktive kjøperanlegg, fordelt distriktvis pr. 31. desember 2010–2014

Distrikt	Kjøperanlegg				
	2010	2011	2012	2013	2014
Øst-Finnmark	18	16	16	13	14
Vest-Finnmark	18	16	15	13	16
Troms	33	32	34	34	35
Vesterålen	11	13	13	12	12
Lofoten/Salten	58	59	59	60	60
Helgeland	9	9	8	9	7
Nord-Trøndelag	6	7	7	6	9
Sør-Trøndelag	17	19	16	18	19
Nordmøre	15	16	15	14	13
Totalt	185	187	183	179	185

Tørrfiskeksporten, både hel fisk og filet, endte på 656 millioner kroner i 2014. Dette er 82 millioner kroner mer enn 2013. Italia er fremdeles det største tørrfiskmarkedet verdimesig, men i 2014 skjedde det en betydelig endring i det nigerianske markedet. Mens eksportert volum til Italia gikk fra 2.666 tonn i 2013 til 2.460 i 2014, gikk Nigeria motsatt vei, fra 2.410 tonn i 2013 til 3.666 tonn i 2014. Tusen av disse tonnene var av produktet torsk, lofo-trund, som har lange tradisjoner i Italia-markedet. Eksporten av tørrfisk sei til Nigeria var stabil, mens eksporten av tørkede hoder økte fra 5.138 tonn til 8.144 tonn i 2014.

Eksporten av fersk torskfisk endte på 2,4 milliarder kroner i 2014, en oppgang på 23 % eller 451 millioner fra året før. Fersk hel torsk rundet milliarder i eksportverdi i 2014. Dette var etter en oppgang på 343 millioner kroner eller 42 %, til totalt 1,152 milliarder i 2014. Hel torsk fra havbruk har en tilbakegang på 39 %, eller 26 millioner, til totalt 41 millioner kroner i 2014. Den har med dette nesten forsvunnet fra markedet. Det ble eksportert fryst filet av torskfisk for 744 millioner kroner i 2014. Det er en verdiøkning på 7 % fra 2013.

Omsetning av viktige arter/produkter

Torsk (*Gadus morhua*)

Norge og Russland ble enige om en totalkvote for nord-østarktisk torsk på 1.014.000 tonn for 2014, inkludert 21.000 tonn «murmanskorsk» og 21.000 tonn norsk kysttorsk. Totalen innebar en reduksjon på 7.000 tonn i forhold til rekordkvota i 2013.

Den norske torsk kvota nord for 62° N endte til slutt på 466.439 tonn, etter korrigering av kvote avsatt til tredjeland og kvotebytte med EU, Færøyene, Island og Grønland. Dette var ned fra 472.340 tonn som var norsk kvote i 2013. Etter vanlig fordeling, med lavere kvantum avsatt til forskningskvote som følge av forskningsavgift iverksatt 1.1.2014, men høyere avsetning til kvotebonus for levende-fangst, ble den resterende kvota fordelt etter «trålstigen» med 146.527 tonn (33 %) til trål og 297.495 tonn til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. I tillegg ble kystflåten på høsten tildelt 7.704 tonn ekstra av ubenyttet tredjelandskvota. Det kunne de trenge, som følge av at fartøy i lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde og største lengde ble regulert med fritt fiske fra årets begynnelse. Denne gruppen endte opp med et overfiske på nær 10.000 tonn av sin kvoteavsetning. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at den norske totalkvota også ble overfisket, med 5.700 tonn. Det norske fisket etter torsk nord for 62° N endte dermed på 472.000 tonn i 2014, som faktisk var litt mer enn det som ble sluttresultatet for 2013.

Omsetning i torskfisket

Omsetningen av torsk gjennom Norges Råfisklag utgjorde 532.500 tonn i 2014, hvorav 125.800 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av torsk var 4.790 millioner kroner, hvorav 980 millioner kroner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en økning på 50.300 tonn eller 10 % fra 2013, hvorav økningen fra norske fartøy var på 15.200 tonn, fra 391.400 til 406.700 tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy økte fra 90.700 til 125.800 tonn. Kvantumet omsatt fra norske båter er det høyeste noensinne i Råfisklagets 76-årige historie. Gradvis økende torskepriser medførte at verdien økte prosentvis mer enn kvantumet, fra 3.875 millioner kroner i 2013 til nevnte 4.790 millioner i 2014 som utgjør + 24 %. Verdimessig utgjorde omsetningen av torsk 60 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2014, ned fra 61 % året før. For norske fiskere økte verdien av torskelandingene fra 3.216 millioner kroner i 2013 til 3.811 millioner kroner i 2014, og utgjorde med det 59 % av totalomsetningen for norske fiskere, mot 60 % året før.

Landingene av torsk fra utenlandske båter kom i all hovedsak fra russiske trålere. Av de 125.800 tonnene torsk levert fra utenlandske fartøy i 2014 kom 97.100 tonn fra 42 russiske fartøy, samtlige med ombordfryst fisk. 35 russiske trålere stod for 92.000 tonn torsk og 7 autolinere leverte 5.100 tonn. For de russiske båtene utgjorde dette økte landinger for trål fra året før, men litt reduksjon for autoline. I tillegg var det 3 spanske trålere med 6.900 tonn torsk, 2 grønlandske med 4.300 tonn, en engelsk med 3.400 tonn, en islandsk med 2.100 tonn og videre var det leveranser av fryst torsk fra 9 trålere fra Estland, Frankrike, Færøyene, Tyskland og Polen. Leveranser av fryst torsk kom altså fra 58 utenlandske båter, totalt 118.700 tonn. 3 ferskfisktrålere, en engelsk og to islandske, leverte totalt 7.200 tonn torsk.

31 %, eller 125.100 tonn av totalt 406.700 tonn omsatt torsk fra norske båter var ombordfryst. 281.600 tonn var fersk torsk. Andelen fryst torsk ble dermed redusert fra 36 % året før. Trål sto for det meste av landingene av fryst råstoff, med 88.400 tonn i 2014. Denne flåtegruppen

hadde i tillegg leveranser av 17.700 tonn fersk torsk, hvilket innebar at fordelingen fersk/fryst for trålerne økte marginalt, med ferskandelen opp fra 16 % i 2013 til 17 % i 2014. I tillegg kom 26.800 tonn fryst torsk fra autolineflåten, 7.300 tonn fryst torsk var levert fra snurrevadbåter, 1.700 tonn var tatt på garn og 800 tonn var registrert på line. Det fryste kvantumet kom fra 35 trålere, 33 autolinebåter, 3 garn- og 16 snurrevadbåter. Totalt 13 trålere leverte fersk torsk, av dem var det 10 som leverte både fersk og fryst, det vil si at det var kun 3 rene ferskfisktrålere blant totalt 38 trålere med leveranser i 2014.

Inkludert i tallene for fersk torsk fra norske båter, var 1.750 tonn torsk, omregnet rundvekt, omsatt som sjøltilvirka tørrfisk, til en verdi av 17 millioner kroner. Produktvekta av dette utgjorde vel 270 tonn tørrfisk. 266 sjølprodusenter sto for disse leveransene, hvorav 45 båter hadde en omsetning av tørrfisk torsk for mer enn kr 100.000.

Som følge av god fisketilgjengelighet og stor deltakelse i fisket, innførte arbeidsutvalget i Norges Råfisklag omsetningsregulering av fisket i perioden 17. februar – 6. april 2014. Fisket ble da regulert med turkvoter på 40 tonn samlet for alle fiskeslag for kvanta ilandført rund. Begrensningen gjaldt ikke kvanta som ble ilandført sløyd. Reguleringsvedtaket var begrunnet i avtakssituasjonen, og sekundært av kvalitetshensyn.

Redskapsfordelingen av torsk levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 21.

Fisket fikk en pangstart fra årets begynnelse. Før vi går nærmere inn på kystflåtens torskfiske, tar vi med noen ord om fryseflåtens fiske over året. Fisket og omsetningen inn i 2014 var en god fortsettelse av slutten av 2013, da den havgående flåten ble tildelt ekstravote mot slutten av året som følge av at kystflåten ikke tok sin andel. Dette førte til et stormfiske fram mot nyttår 2013, og en stor andel av kvantumet omsatt de første ukene av 2014 tilhørte kvota året før. Omsetningen av fryst torsk holdt seg på 3.000-6.000 tonn pr. uke til begynnelsen av februar, for så å avta til et snitt på 1.200 tonn fram til juli, da kvantumet tok seg opp et par uker til 2.400 og 3.300 tonn. Deretter falt omsetningen av fryst torsk igjen til under 2.000 tonn

Tabell 21: Omsetning av torsk fra norske fartøy, redskapsfordelt 2014 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst	
Juksa	35.231	—	35.231	11,63	—	273
Line	27.747	803	28.550	12,40	19,96	240
Snurrevad	87.070	7.318	94.388	12,10	15,92	780
Garn	111.430	1.714	113.144	11,79	17,87	896
Autoline	2.164	26.823	28.987	17,49	19,69	377
Trål	17.680	88.434	106.114	13,85	18,28	1.241
Annet	139	—	138	12,53	—	1
Ruser	128	—	128	17,30	—	2
Sum	281.588	125.093	406.681	12,10	18,45	3.811

pr. uke fram til i september. Derfra holdt kvantumet fryst torsk seg stort sett over 3.000 tonn torsk pr. uke fram mot jul, med en topp for året i uke 43 med 6.700 tonn. Fordelingen av fryst torsk pr. redskap hele året sett under ett framgår av tabell 21.

Uvanlig godt vær kombinert med god fisketilgjengelighet fra starten av året førte til jevnt gode ukekvanta fra kystflåten helt fram til første stormen gjorde sin ankomst mot slutten av uke 10. Vi hadde da ukekvanta fersk levert

torsk fra 14.000 til 19.500 tonn gjennom hele perioden uke 3-10. Nevnte uværsavbrekk i uke 10/11 førte kvantumet i uke 11 ned i 6.700 tonn, for så å ta skikkelig av i toppukene 12 og 13 med henholdsvis 25.200 og 23.100 tonn fersk torsk omsatt. Totalomsetningen av fersk torsk pr. redskap framgår av tabell 21. I løpet av vintersesongen, januar-april, var 230.000 tonn fersk torsk allerede omsatt, det vil si 82 % av totalen for året, fordelt med 70.800 tonn i Lofoten, 49.800 tonn i Vesterålen, 47.200 tonn i Troms,

Tabell 22: Kvantums- og verdiutvikling for torsk 2005–2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	262.852	258.110	271.283	256.487	273.390	313.957	362.410	377.983	482.149	532.494
Verdi	3.213	3.509	4.175	3.971	3.016	2.992	3.876	3.845	3.875	4.791

Tabell 23: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*				25,00	22,50	16,25	17,50	17,25	13,25	14,00
Torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50	10,50	11,25
Torsk 1,0-2,5 kg	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50	9,50	10,25

* Se under tabell 24

Tabell 24: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst torsk omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fersk torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*			26,56	26,93	21,37	16,36	18,01	17,69	13,41	14,32
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	19,67	21,23	24,44	25,05	17,92	13,45	15,50	15,21	10,82	11,79
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	16,77	19,04	22,00	22,76	14,27	12,01	14,13	13,50	10,24	11,49
Ombordfryst torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*			33,28	32,35	25,30	27,51	28,31	24,18	17,83	22,45
Ombordfryst torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	23,11	26,92	29,26	27,12	19,25	21,10	22,46	18,17	14,19	17,81
Ombordfryst torsk 1,0-2,5 kg	19,97	23,72	26,12	23,97	15,38	17,13	18,84	15,86	14,92	18,90

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Tabell 25: Distriktsvis omsetning av torsk 2010–2014 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Øst-Finnmark	49,9	52,1	54,1	74,1	74,6	465,5	542,4	533,5	593,2	684,6
Vest-Finnmark	58,6	61,1	60,6	66,6	82,9	519,0	605,7	591,6	495,6	685,3
Troms	98,0	128,6	129,0	184,4	210,5	1.002,9	1.428,2	1.317,9	1.560,2	2.025,0
Vesterålen	48,3	51,3	64,3	75,6	78,2	469,0	565,8	668,0	619,5	704,7
Lofoten/Salten	47,9	58,2	61,5	72,4	76,2	435,2	627,5	652,2	539,5	603,3
Helgeland	2,7	2,8	2,6	2,4	2,1	23,7	26,9	25,2	16,9	16,1
Nord-Trøndelag	1,4	1,4	1,3	1,5	1,5	11,9	13,7	12,6	11,6	12,3
Sør-Trøndelag	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	3,8	4,1	2,9	1,6	1,9
Nordmøre	6,7	6,4	4,3	4,7	6,0	60,6	61,5	40,7	35,6	54,0
Sum	313,9	362,4	378,0	482,1	532,5	2.991,6	3.875,7	3.844,5	3.875,3	4.790,7

43.000 tonn i Vest-Finnmark, 15.800 tonn i Øst-Finnmark og 3.800 tonn i området Helgeland-Nordmøre. Dette var opp fra totalt 206.000 tonn samme periode i 2013, og med øking geografisk i alle soner unntatt Øst-Finnmark og Helgeland-Nordmøre der kvantumet var noe lavere enn året før.

Resten av 2014 var fersktorsk kvantumet fordelt med 27.300 tonn i perioden mai-august, og 22.300 tonn i september-desember, for øvrig en liknende fordeling som året før men da med lavere kvanta. I 2014 var 23.300 tonn levert til kjøpere i Øst-Finnmark og 13.300 tonn i Vest-Finnmark, altså 36.600 tonn totalt for Finnmark i perioden mai-desember, der summen av leveransene av fersk torsk fra norske båter i hele Råfisklagets distrikt for de to periodene utgjorde 49.600 tonn.

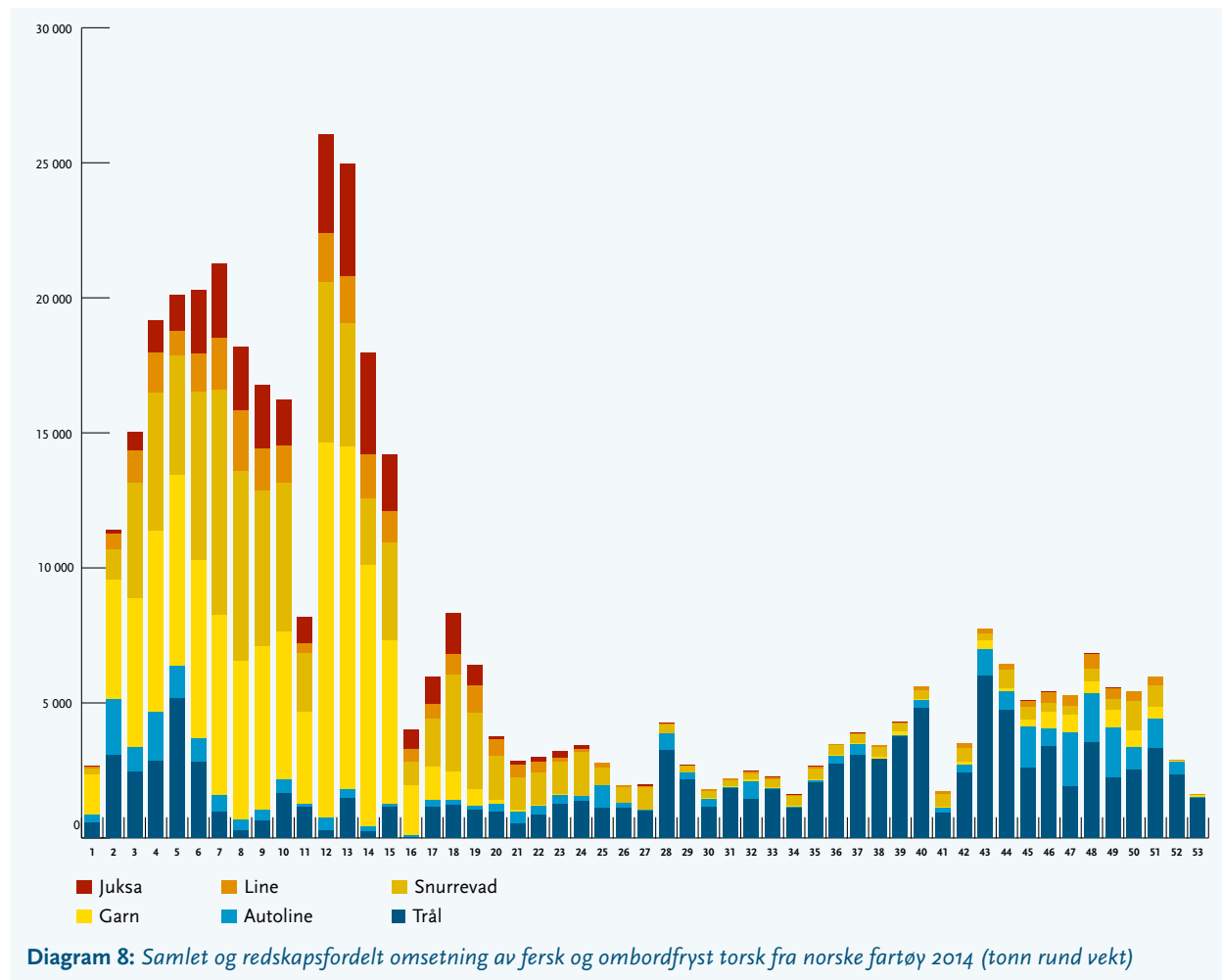
Etter innføring av moderne sløyelinjer hos kjøperne er leveringstilstand på sluttssedel endret de siste årene. Den tidligere normalen var at alle ferskleveranser ble ført med kvanta sløyd/hodekappet på sluttssedel. Av totalen i 2014 på i underkant av 280.000 tonn torsk levert fersk, hadde 201.700 tonn leveringstilstand sløyd u/hode, omregnet til rundvekt. Dette utgjør 72 %. Dette er kvanta som er omsatt sløyd u/hode, men ofte ilandført rund og sløyd på land, der fisker har overlatt sløyejobben til kjøper med tilhørende fakturering for denne tjenesten. Videre var

55.300 tonn (20 %) omsatt som rund torsk, 19.200 tonn (7 %) som sløyd m/hode og 3.600 tonn (vel 1 %) som lewendetorsk. Fordelingen er ganske lik den vi hadde i 2013, med et viktig unntak for lewendetorsken der kvantumet økte fra 1.800 tonn i 2013, men der andelen likevel bare så vidt overstiger 1 % i 2014.

Førstehåndsmarkedet for torsk ble godt hjulpet av at store kvanta ble sendt ut fersk, der etterspørselen holdt seg godt oppe gjennom hele året. Det var under vinter-sesongen mulig å hente ut merpris for skreimerket torsk i markedet, og denne kategorien fikk økt betydning. Motsatt gikk det for klippfisk/saltfisk der markedet lenge var avventende med lave priser. En mindre andel av vinterkvantumet ble dermed anvendt til salting, noe markedet etter hvert fikk erfare med økende priser utover høsten som resultat og tomme lager av klippfisk og saltfisk mot slutten av året.

Diagram 8 viser utviklingen i ukeomsetningen for torsk fra norske fartøy i 2014.

Diagram 8 illustrerer den markante toppen i torske-landingene i februar/mars, med jevn og høy omsetning fram til første og eneste uværsperioden før påske kom mot slutten av uke 10 og inn i uke 11. Deretter kom den største toppen med 26.100 tonn/212 millioner kroner i uke 12 og 25.000 tonn/201 millioner kroner i uke 13.

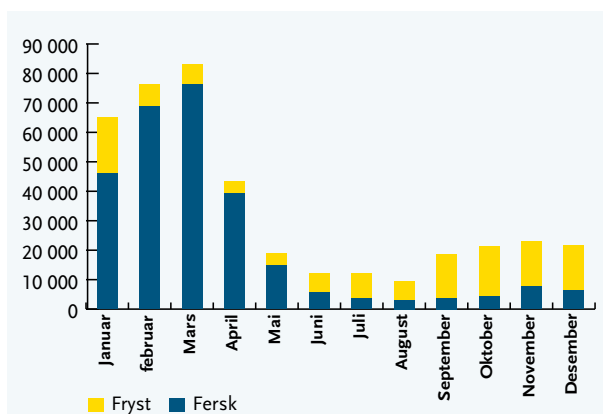

Diagram 9: Samlet omsetning av torsk pr. måned fra norske fartøy fordelt på fersk og fryst 2014 (tonn rund vekt)

Tilsvarende topp i 2013 var i uke 11 og 12 som var jevnstore med 23.800 og 23.900 tonn til verdi 180 millioner kroner pr. uke. Vi tar også med toppuka i 2012 som kom i uke 12 med 28.000 tonn, da med verdi på godt og vel 300 millioner kroner, for øvrig det største torskekvantum omsatt gjennom Norges Råfisklag noensinne i løpet av ei uke.

Fersk torsk fra kystflåten vintersesongen 2014 besto av 16 % torsk over 6,0 kg og 75 % i størrelsesgruppen 2,5-6,0 kg. Sammenlignet med året før, var det uendret for stortorsken, mens størrelsen 2,5-6,0 kg økte fra 73 til 75 %. Som vanlig bestod garnflåtens leveranser av gjennomgående større fisk, med et gjennomsnitt for vintersesongen 2014 på 21 % over 6,0 kg og 77 % 2,5-6,0 kg.

Redskapsfordelingen av torsk omsatt gjennom Norges Råfisklag fra norske båter i 2013 framgår av diagram 8 og tabell 21. Garn beholdt sin sterke posisjon og tok igjen over som fiskeredskapet med størst kvantum, med 113.100 tonn torsk totalt i 2014, opp 4.700 tonn fra året før. Garnfisket er enda mer sesongpreget enn totalen for kystflåten. 94 % av torskekvantumet tatt på garn ble omsatt i de fire første månedene av året. I mars ble hele 39.200 tonn garntorsk omsatt, da med vel halvparten levert i Lofoten. Som vanlig dominerte garnfisket først på året i Troms, med hele 13.000 tonn levert i januar, redusert til 9.500 tonn i februar og videre til 6.900 tonn i mars. I mars og april foregikk det meste av garnfisket i Lofoten, som nådde toppen i mars med 20.500 tonn. Garnfisket i Troms tok seg opp igjen i november/desember til 1.300-1.400 tonn i hver av månedene, konsentrert om torsk som beitet på sild i fjordene på yttersida av Kvaløya. I Vest-Finnmark holdt garnkvantumet seg i januar og februar på 2.300-2.800 tonn hver av månedene, for så å øke til 6.300 tonn i mars og deretter bli redusert til 3.700 tonn i april. Totalt for året var 39.900 tonn fersk garntorsk levert i Lofoten, 34.500 tonn i Troms, 15.900 tonn i Vest-Finnmark og 10.900 tonn i Vesterålen.

For kystflåtens del kom snurrevad som en god nr. 2, med 94.400 tonn torsk omsatt i 2014, hvilket var 9.400 tonn mer enn året før. Av dette var 7.300 tonn ombordfryst, ned fra 8.800 tonn året før. Av ferskkvantumet var

26.700 tonn levert i Vesterålen og 22.500 tonn i Vest-Finnmark. Deretter fulgte Øst-Finnmark med 14.900 tonn, og jevnt mellom Lofoten og Troms med 11.300-11.400 tonn hver. Snurrevadflåten nådde toppen i sitt fiske i februar med 27.200 tonn og mars med 20.100 tonn, hvorav leveransene i Vesterålen utgjorde henholdsvis 12.300 og 8.500 tonn. I Vest-Finnmark holdt leveransene seg godt oppe fra starten av året med 5.000-5.700 tonn levert i januar og februar, og fisket holdt seg til ut mai.

Snurrevadfisket etter torsk for levendelagring tok seg kraftig opp i 2014, med 4.000 tonn av nasjonal kvote avsatt til kvotebonus, opp fra 1.000 tonn tidligere år. Kvotebonusen var innrettet slik at bare halvparten av omsatt kvantum levendelagret torsk ble avregnet fartøys kvote. Med 3.750 tonn omsatt på ordninga, tilsvarte det at i underkant av halve avsetningen ble utnyttet. 20 båter deltok med leveranser til 13 lokaliteter, 5 av båtene hadde fangster fra 400 til vel 600 tonn. Størst aktivitet fra begynnelsen av februar til midten av mai, med ukekvantum på 500-600 tonn på det meste i uke 18-19. Kvantumet ble omsatt til 14 kjøpere.

Juksafisket økte i kvantum fra 23.700 tonn torsk i 2013 til 35.200 tonn i 2014. Det var et eventyrlig fiske i Vesterålen praktisk talt fra årets begynnelse til begynnelsen av mars, med 4.200 tonn omsatt på topp i februar. I Lofoten kom leveransene ordentlig i gang i februar og nådde en topp i mars med hele 5.900 tonn juksatorsk levert der. I Vest-Finnmark tok det av i mars med et kvantum på 4.100 tonn og det holdt seg godt oppe til begynnelsen av mai. Av totalen på 35.200 tonn ble 12.500 tonn levert i Lofoten, 9.800 tonn i Vest-Finnmark, 8.000 tonn i Vesterålen, vel 2.000 tonn på hver av Øst-Finnmark og Troms, og 600 tonn var levert på strekninga Helgeland-Nordmøre.

Lineflåten hadde også en øking av sitt torskekvantum, men på langt nær i samme grad som juksa. 28.600 tonn torsk tatt på line, i tillegg kom 2.200 tonn fersk torsk registrert på autoline, totalt 30.800 tonn. Tilsvarende tall i 2013 var 26.800 tonn og 1.200 tonn, totalt 28.000 tonn. Her var Øst-Finnmark størst i kvantum med 9.700 tonn totalt i året, med vel 2.000 tonn levert både i januar og mai, og så tok fisket seg opp mot slutten av året i november og desember da månedskvantumet kom opp i 1.400 tonn. Lofoten fulgte deretter med 7.900 tonn og en topp i mars med 3.200 tonn. 5.100 tonn ble levert i Vesterålen der fisket hadde en topp i februar med 2.100 tonn.

Omsetningen av torsk fra norske trålere utgjorde 106.100 tonn i 2014, herav 17.700 tonn levert fersk. Dette er en nedgang fra 117.500 tonn, herav 18.600 tonn levert fersk i 2013. Omsetningen av fersk tråltorsk var størst i januar og september-november med månedskvanta fra 2.100 til 2.800 tonn. 13 trålere leverte fersk torsk i løpet av året, fordelt med kvanta fra 300 til 3.600 tonn. Men de fleste av disse er kombinasjonsfartøy som i løpet av året leverer både fersk og fryst, bare 3 var rene ferskfisktrålere. Omsetningen av fryst tråltorsk kom fra 35 båter med størst

kvantum omsatt i januar, september, oktober og desember da kvantumet oversteg 10.000 tonn hver måned med en topp i september og oktober da månedskvantumet kom opp i 13.400 tonn.

Et autolinekvantum på 26.800 tonn fryst torsk i 2014 var 1.500 tonn lavere enn året før. Her var det en topp i omsetningen i januar og første halvdel av februar, og så tok det seg opp igjen de tre siste månedene av året. I tillegg ble 2.200 tonn torsk levert fersk fra en håndfull mindre autolinebåter og tilsvarende antall havgående autolinebåter, sistnevnte med leveranser i november/desember.

Prisen på fersk torsk holdt seg stort sett på minstepris gjennom vintersesongen, med et gjennomsnitt på kr 11,70 pr. kg basis sløyd/hodekappet vekt, eksklusiv verdien av biproduktene, der alle tilstander er omregnet med bruk av gjeldende nasjonale omregningsfaktorer. Minsteprisene i perioden var kr 14,- for torsk over 6,0 kg, kr 11,25 for 2,5-6,0 kg og kr 10,25 for størrelsen 1,0-2,5 kg. Med en størrelsesfordeling på 16 %, 75 % og 9 % på de tre nevnte størrelsene, gir det en gjennomsnittlig minstepris på kr 11,60 pr. kg, hvilket indikerer at andelen som var betalt med høyere pris enn minstepris var beskjeden. Utover

sommeren og høsten tok prisene seg gradvis opp til et gjennomsnitt på vel kr 15,50 i desember, og minsteprisen ble justert opp 75-100 øre pr. kg i september og ytterligere opp med 125 øre pr. kg i desember for de to viktigste størrelsene. Vi avsluttet dermed året og gikk inn i vintersesongen 2015 med minstepriser som for den viktigste størrelsen 2,5-6 kg lå kr 2,25 pr. kg eller 20 % høyere enn tilsvarende minstepris gjeldende i vintersesongen 2014.

Også prisene på fryst torsk tok seg kraftig opp i løpet av året, fra et gjennomsnitt på kr 14,40-14,50 i januar-mars, til kr 22,90 pr. kg i desember. Prisstigningen var dermed enda brattere enn for fersk torsk.

Fisket i Vesterålen og Lofoten

Fisket i Vesterålen startet godt allerede i begynnelsen av januar, og det tok skikkelig av i uke 3 med torskekvantum på 3.300 tonn omsatt i området. Dette økte jevnt og trutt til 6.500 tonn i toppuka som var uke 7, for så å avta fram til uke 15 som var siste uka før påske. Til sammen 49.800 tonn fersk torsk ble levert innen utgangen av april til kjøpere i Vesterålen. Over halvparten, nærmere bestemt 26.000 tonn, tatt på snurrevad, videre fulgte garn med

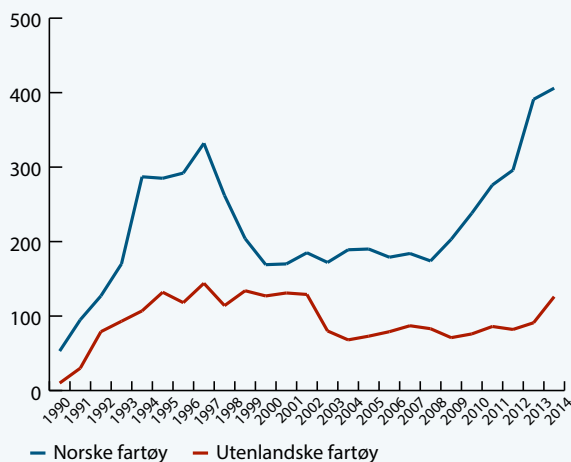

Diagram 10: Landinger av torsk fra norske og utenlandske fartøy 1990–2014 (tusen tonn rund vekt)

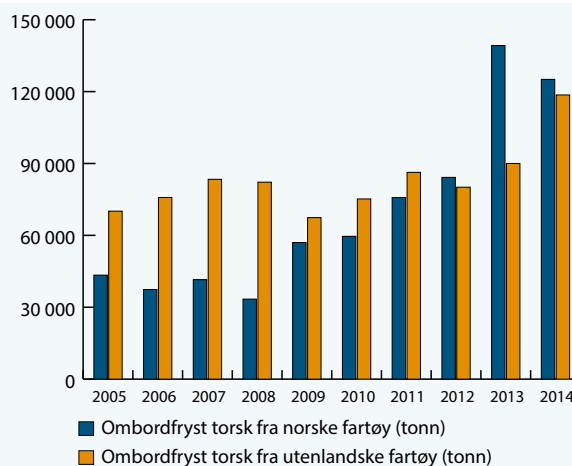

Diagram 11: Landinger av ombordfryst torsk fra norske og utenlandske fartøy 2005–2014 (tonn rund vekt)

Tabell 26: Landinger av Lofotskrei og øvrig torsk i kvantum og verdi 2005–2014 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

År	Lofotskrei		Torsk forøvrig		Sum all Lofotskrei/torsk		Herav torsk fra utenlandske fartøy	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
2005	37	477	226	2.736	263	3.213	73	797
2006	37	543	221	2.966	258	3.509	79	960
2007	31	519	240	3.656	271	4.175	87	1.160
2008	31	559	225	3.412	256	3.971	83	1.101
2009	35	442	238	2.574	273	3.016	71	721
2010	39	368	275	2.624	314	2.992	76	658
2011	48	535	314	3.341	362	3.876	86	801
2012	52	567	326	3.278	378	3.845	82	740
2013	62	471	420	3.405	482	3.876	91	659
2014	69	549	463	4.242	532	4.791	126	980

Tabell 27: Kvantums- og verdiutvikling for torsk i Vesterålen og Lofoten/Salten 2005–2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	77.405	75.761	72.187	67.775	86.405	96.252	109.554	125.795	148.076	154.347
Verdi	994	1.056	1.171	1.129	997	904	1.193	1.320	1.159	1.308

Tabell 28: Minsteprisutvikling for torsk vinter 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*				25,00	22,50	16,25	17,50	17,25	13,25	14,00
Torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	18,25	19,25	21,50	22,00	19,00	13,25	14,50	14,50	10,50	11,25
Torsk 1,0-2,5 kg	15,00	16,25	18,50	19,00	16,00	11,25	12,75	12,50	9,50	10,25

* Se under tabell 29

Tabell 29: Gjennomsnittlig oppnådde priser i perioden januar-april for fersk torsk sløyd uten hode i Vesterålen og Lofoten/Salten 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fersk torsk over 5,0 (6,5/6,0) kg*				26,89	21,46	16,32	18,19	17,95	13,27	14,10
Fersk torsk 2,5-5,0 (-6,5/6,0) kg*	19,72	21,31	24,42	25,45	17,80	13,39	15,77	15,61	10,69	11,39
Fersk torsk 1,0-2,5 kg	16,93	18,68	22,20	23,37	14,54	11,97	14,31	13,62	9,91	10,49

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektklasse og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektklasseinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

Tabell 30: Kvantum og verdi for torsk, hyse og sei i Vesterålen og Lofoten/Salten 2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

2014	Vesterålen		Lofoten/Salten		Totalt	
	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi	Kvantum	Verdi
Torsk	78.195	705	76.152	603	154.347	1.308
Hyse	11.471	131	4.920	42	16.391	173
Sei	8.712	72	8.783	61	17.495	133
Totalt	98.378	908	89.855	706	188.233	1.614

Tabell 31: Antall deltagende fartøy i Lofotfisket etter redskapsgruppe i perioden 2005–2014

Redskap	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Garn	618	550	505	460	479	440	472	563	538	529
Line	181	162	152	147	148	143	123	113	108	116
Juksa	426	362	290	305	296	296	427	492	527	681
Snurrevad	120	126	87	85	77	66	70	71	78	91
Sum	1.345	1.200	1.034	997	1.000	945	1.092	1.239	1.252	1.417

Tabell 32: Kvantum torsk/Lofotskrei til henging i Lofoten og gjennomsnittlig oppnådd pris for torsk/Lofotskrei til denne anvendelse 2005–2014 (tonn rund vekt og kroner pr. kg)

Anvendelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Henging		20.668	21.420	17.811	17.540	19.654	14.533	18.510	18.358	21.117	17.655
Gjennomsnittspris (sløyd uten hode)		19,44	21,04	24,29	25,81	17,87	13,39	16,10	16,00	10,92	11,47

10.600 tonn, juksa med 7.900 tonn og line med 4.900 tonn. Garnkvantumet var på nivå med året før, ellers var det økning for de øvrige redskapsgruppene, spesielt for juksa som var opp fra 4.400 tonn i 2013. Noe sei kom inn i fangstene på garn, juksa og snurrevad i januar, mens hyse-innblandingene spesielt for snurrevad gjorde seg gjeldende fra slutten av januar og fram mot midten av mars. Men hyse og sei utgjorde en liten andel i forhold til torsken, med 3.600 tonn hyse og 1.700 tonn sei levert i Vesterålen innen utgangen av april.

29.800 tonn av torskekvantumet omsatt innen utgangen av april gikk til kjøpere i Øksnes kommune, deretter fulgte Andøy med 12.900 tonn, Bø med 5.400 tonn og Hadsel med 1.600 tonn. En enorm opptrapping i Myre havn de siste årene har gjort stedet til den ukronede torskehovedstaden. 25.800 tonn fersk torsk ble omsatt i 2014 til kjøpere på Myre innen utgangen av april, av en total på 49.800 tonn i Vesterålen og 230.200 tonn for hele Råfisklagets distrikt. Dette gir en god indikasjon på at begrepet torskehovedstad er korrekt, når vi ser på landinger av fersk torsk isolert. Andre kommuner som kommer med i betraktningen er Måsøy med 22.700 tonn, Røst med 17.500 tonn og Vestvågøy med 13.000 tonn, alle basert på landinger av fersk torsk januar-april 2014. Andre kommuner gjør mer av seg resten av året, men ingen kom likevel opp mot Øksnes kommune selv når vi legger hele året til grunn.

I det tradisjonsrike lofotfisket ble det i 2014 landet 69.200 tonn skrei til en førstehåndsverdi på 549 millioner kroner. Her er skrei definert som torsk tatt på konvensjonelle redskap og levert til kjøpere i lofotkommunene under vinterfisket. Tilsvarende tall i 2013 viste 62.200 tonn skrei til en førstehåndsverdi på 471 millioner kroner. Det deltok 1.417 fartøy under lofotfisket i 2014, mot 1.252 i 2013.

17.500 tonn av totalen var omsatt til kjøpere på Røst, 6.400 tonn på Værøy, 8.200 tonn i Moskenes, 11.800 tonn i Flakstad, 12.600 tonn på Vestvågøy og 12.700 tonn i Vågan. Kvantumet var uendret fra året før på Røst, var litt ned for Værøy, men økte for kommunene lenger øst i Lofoten.

I januar var det beskjedne kvanta som ble landet i Lofoten. I begynnelsen av februar var de fleste landanleggene kommet i kjøp i Lofoten. Fra uke 6 steg kvantumet gradvis fra 2.600 tonn/uke til 5.000 tonn i uke 9, for så å reduseres i uke 10 og 11 på grunn av den første vinterstormen. Men deretter var det en måneds tid fram mot påske med ukekvanta på 10.000-14.300 tonn i uke 12-14, med topp i uke 13, og siste uka før påske ga landinger på 4.000 tonn til kjøpere i Lofoten. I påskeuka (uke 16) ble det levert 1.900 tonn og deretter 1.100 tonn i uke 17, en sluttstrek for det som i likhet med de to foregående årene kan betegnes som et godt gammeldags lofotfiske med godt innsig på innersida fra slutten av februar og fram til påske.

38.900 tonn av totalkvantumet skrei i 2014 ble tatt på garn. Deretter fulgte juksa med 12.100 tonn, snurrevad med 10.500 tonn og line med 7.700 tonn. I forhold til året

før var det kraftig opp for juksa med 43 % i forhold til 2013, og for line som økte med 23 %. For garn og snurrevad økte også kvantumet, men her var det snakk om mindre endringer. Landingene av sei i perioden økte også, fra 4.200 til 5.000 tonn. Også der stod garnfangstene for det meste med 3.300 tonn, litt ned fra året før, mens snurrevad økte fra 400 tonn i 2013 til 1.500 tonn i 2014.

Torskefisket i Troms

73.600 tonn torsk fra norske båter ble landet i Troms de fire første månedene av året, til verdi 641 millioner kroner. Av dette var 24.500 tonn tatt på trål og autoline, hvorav 24.100 tonn var ombordfryst. De resterende 48.700 tonnene var levert av kystflåten som drifter med konvensjonelle redskaper, hvorav 2.400 tonn var ombordfryst. De fleste av disse tallene innebærer økning fra 2013, med unntak av fersk torsk tatt på trål, og juksafisket var stabilt. Troms har tradisjonelt vært et garnfylke, og kvantumet tatt på garn og levert fersk i fylket økte fra 24.400 tonn i 2013 til 31.300 tonn i 2014. Videre var 11.700 tonn (9.800 tonn fersk) tatt på snurrevad, mot 10.100 tonn året før, 3.500 tonn på håndegnet line, opp fra 2.400 tonn året før, og 1.600 tonn på juksa, samme som året før.

Leveransene av fersk torsk fra kystflåten tok seg opp fra 1.400 tonn første uka til 5.000 tonn i uke 5, for deretter å avta gradvis ned mot 2.000 tonn i uke 10 og bare 900 tonn i uversuka deretter. I uke 12 ble det levert 3.600 tonn fersk torsk fra kystflåten til kjøpere i Troms, for så å avta til 1.500 tonn siste uka før påske (uke 15). Etter påske var landingene redusert til et minimum. 20. april regnes av mange som datoen når siste rest av torsk forsvinner fra kysten.

Mot slutten av året, en måneds tid fra midten av november, kom det i likhet med de tre foregående årene i gang et fiske etter torsk som beiter på sild i fjordene på yttersida av Kvaløya. Fisken stod da konsentrert helt opp mot land, og fisket som for det meste foregikk med garn måtte gjennomføres med begrenset bruksmengde og kort fisketid. 350-500 tonn ble levert pr. uke i ukene 46-51.

Vårtorskefisket i Finnmark

Leveransene av fersk torsk fra kystflåten i Øst-Finnmark kom opp i 900 tonn i uke 3, og holdt seg jevnt på 700-1.100 tonn pr. uke fram til uke 12, da kvantumet nådde 1.400 tonn. Samme kvantum ble også nådd i uke 15, og leveransene nådde en topp i uke 18 og 19 med 2.400-2.500 tonn pr. uke, for så å reduseres til det halve og holde seg der fram til midten av juni. Totalt for 1. halvår ble det omsatt 26.200 tonn fersk torsk i Øst-Finnmark, hvorav 1.300 tonn var tatt på trål. 11.500 tonn var tatt på snurrevad, 5.700 tonn på line, 5.200 tonn på garn og 2.200 tonn på juksa. Det var økt kvantum for snurrevad fra året før, jevnt for garn, juksa og trål, og reduksjon for line. Snurrevad hadde en god periode fra midten av februar fram mot påske med ukekvanta fra 300 til 500 tonn, men nådde en topp etter påske i uke 18-19 med 1.200-1.400 tonn pr.

uke, da også med 800-900 tonn hyse pr. uke i fangstene. Garnfisket kom ordentlig i gang mot slutten av februar og økte på fram mot påske med ukekvanta på 500-700 tonn i uke 12-15, for så å dabbe gradvis av etter påske. Linefisket hadde sin topp fra midten av januar til begynnelsen av mars, og tok seg opp igjen i ukene etter påske. Det var brukbart med hyse i linefangstene først på året.

I Vest-Finnmark kom landingene av fersk torsk i. halvår 2014 opp i 50.000 tonn. Herav var 2.300 tonn tråltorsk, mens 20.400 tonn var tatt på snurrevad, 15.600 tonn på garn, 9.700 tonn på juksa og 1.600 tonn på line. Tilsvarende tall fra 2013 var 42.600 tonn totalt, hvor 1.200 tonn var tatt på trål. Snurrevad stod for 18.100 tonn, garn 16.000 tonn, juksa 5.500 tonn og line 1.700 tonn. Det ble altså økt kvantum i 2014 for snurrevad, juksa og trål, mens garn og line hadde reduksjon. Leveransene tok seg opp i løpet av januar til 3.600 tonn siste uka av måneden, for deretter å variere fra 2.000 til 2.900 tonn pr. uke fram til uke 11. Toppkvantumet ble nådd i uke 12 med 4.900 tonn, for deretter å falle til 2.500 tonn og 3.200 tonn de neste to ukene, og så opp igjen til 4.600 tonn uka

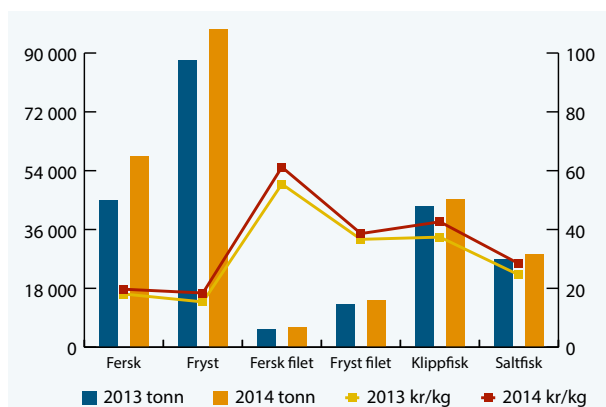

Diagram 12: Eksportutvikling hovedprodukter villfanget norsk torsk 2013-2014 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

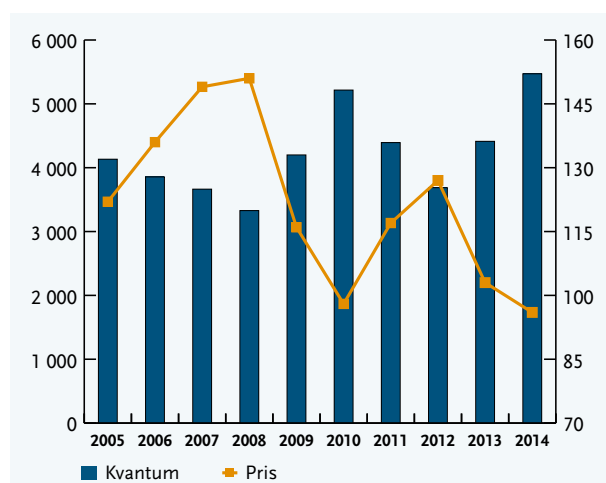

Diagram 13: Eksportutvikling tørrfisk torsk 2005-2014 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

før påske. Etter påske nådde fisket en topp i uke 18 med 3.400 tonn, for deretter å avta til 2.500 tonn uka etter og så gradvis reduseres. Snurrevad nådde en topp i sitt fiske siste uka av januar med 2.300 tonn, og holdt et høyt nivå fram til slutten av februar, og tok seg opp igjen ukene før og etter påske. Garnfisket holdt seg godt oppe fra midten av januar til et par uker over påske, med en topp i uke 12 med 2.400 tonn. Juksafisket slo til for fullt i begynnelsen av mars og det vedvarte til midten av mai, med en topp på 1.500 tonn i uke 12.

Levendelagring av torsk

Etter flere år med nedadgående interesse for levendelagring av torsk, har det de de to siste årene vært en stor økning i deltakelsen. I 2013 deltok 8 fartøy og det ble fisket ca. 1.700 tonn torsk til levendelagring. I 2014 ble det fisket og satt i merd 4.000 tonn torsk fra 20 fartøy. Antall aktører på kjøpersiden er også økende. 14 bedrifter har kjøpt levende torsk i 2014 mot 8 i 2013. Fartøyene som har deltatt er hovedsakelig store snurrevadfartøy på 90 fot og oppover. Også 2 snurrevadfartøy på 50 fot og en teinebåt på 38 fot har deltatt. Antall lokaliteter har også økt, og den levende torsken ble i 2014 satt i merd på 13 ulike steder i Råfisklagets distrikt fra Flatanger i sør til Båtsfjord i nord. I 2014 kom torskhotell inn som en ny tjeneste, hvor fiskefartøyene kunne leie seg inn og lagre torsken inntil den skulle selges. Økningen av kvotebonusen til 50 % fra og med 2013 er den viktigste medvirkende årsaken til at fangst av torsk for levendelagring har fått en økning de to siste årene.

Markedet for torsk

Eksporten av torskeprodukter fra Norge økte med 29.634 tonn, hele 13 % fra 2013 til 2014, til et kvantum på 260 tusen tonn. Totalverdien økte med 1,45 milliarder til 7,23 milliarder kroner. Gjennomsnittsprisen for alle torskeprodukter var kr 27,80 pr. kg i 2014. Dette utgjør en oppgang på 11 % fra 2013.

Klippfisk, saltfisk og tørrfisk utgjorde 45 % av den samlede torskseksporten målt i verdi, en nedgang på fire prosentpoeng fra året før. Det ble eksportert 45.300 tonn klippfisk av torsk i 2014, som er en økning på 5,4 % sammenlignet med året før. Det er fremdeles Portugal som er det dominerende markedet for klippfisk torsk med 27.000 tonn, etterfulgt av Brasil med 12.000 tonn. Den nedadgående trenden for pris på klippfisk torsk snudde, og prisen økte med 14 % til kr 42,62. Eksportert volum saltfisk hadde en oppgang på 1.490 tonn til vel 28.000 tonn, til en verdi av 804 millioner kroner. Etter en betydelig nedgang i prisen på saltfisk året før, økte gjennomsnittsprisen pr. kg med 15,5 % fra kr 24,55 i 2013 til kr 28,36 i 2014. Det ble eksportert 5.471 tonn tørrfisk, en økning på 1.058 tonn fra året før. Prisen gikk ned med 6 % til kr 96,43 pr. kg.

Utviklingen av eksporten av de forskjellige kategoriene torsk framgår av diagram 12.

Hyse (*Melanogrammus aeglefinus*)

Omsetningen av hyse gjennom Norges Råfisklag utgjorde 91.950 tonn i 2014, hvorav 19.070 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av hyse var 1.033 millioner kroner, hvorav 135 millioner kroner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en nedgang på knappe 4.000 tonn eller 4,2 % fra 2013, hvorav nedgangen fra norske fartøy var på 6.180 tonn, fra 79.000 tonn til 72.830 tonn, mens landingene fra utenlandske fartøy økte fra 16.900 tonn til 19.120 tonn. Som følge av økte priser for hyse økte imidlertid totalverdien av hyseløstverdiene til tross for kvantumsnedgangen, fra 893 millioner kroner i 2013 til 1.033 millioner kroner i 2014. I verdi utgjorde omsetningen av hyse 13 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2014, ned fra 14 % året før.

For norske fiskere økte verdien av hyselandingene fra 795 millioner i 2013 til 898 millioner kroner i 2014. Omsetningen av hyse utgjorde 14 % av totalverdien for norske fiskere i 2014, mot 15 % året før.

Den norske kvota for nordøstarktisk hyse nord for 62° N

var i 2014 på 90.484 tonn, noe som er en nedgang fra 101.107 tonn i 2013. I 2012 var kvota for norske fiskere på 158.453 tonn. Dette er en dramatisk nedgang for fartøyene. Nedgang i hysekvota samtidig som en har en rekordhøy torskekvota medførte at mange fiskefartøy slet med å holde seg innenfor hysekvota, og for flere flåtegrupper ble hysa kun et bifangstfiske. I følge tall fra Fiskeridirektoratet var Norges totalkvota overfisket med 1.250 tonn ved årets slutt.

Kystfartøy som drifter med konvensjonelle redskaper har over flere år tatt beskjedne andeler av sine tildelte kvoter, og overføringer til trålerne har vært nødvendig for å få fisket opp totalkvota. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at trålerne andel av totalkvota i mange år har ligget over sine fast tildelte 38 %. I 2009 ble over 60 % av det norske hysekvantumet tatt av trål, mens trålerne i 2014 kun fisket sin egen gruppekvote og hadde vel 37 % av kvantumet. Også konvensjonell havfiskeflåte har tidligere fått overfiske sine kvoter. I 2014 holdt de konvensjonelle havfiskefartøyene, som de også gjorde i 2013, seg innenfor sin gruppekvote på ca. 10.000 tonn.

Tabell 33: Kvantums- og verdiutvikling for hyse 2005–2014 (tonn og millioner kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	61.098	66.100	79.005	71.290	98.589	122.459	153.416	161.320	95.900	91.947
Verdi	437	597	749	554	687	889	1.133	1.194	893	1.033

Tabell 34: Minsteprisutvikling for hyse vinter 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hyse over 8 hg, snørefanget	9,50	10,50	12,50	12,75	10,50	10,50	10,75	10,75	10,50	11,00
Hyse over 8 hg	7,75	8,25	10,50	10,75	8,50	7,50	8,25	8,25	8,25	8,75

Tabell 35: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst hyse omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fersk hyse over 8 hg	9,57	11,15	12,84	12,19	9,49	9,72	10,12	10,06	9,94	11,46
Fersk hyse under 8 hg	6,69	8,13	9,56	8,00	5,82	6,41	7,51	7,56	6,99	9,26
Ombordfryst hyse over 8 hg	14,17	18,75	18,88	14,08	12,08	13,21	13,61	13,14	20,19	24,70
Ombordfryst hyse under 8 hg	10,97	16,26	17,66	11,91	10,91	12,36	12,15	12,08	17,24	24,35

Tabell 36: Omsetning av hyse fra norske fartøy, redskapsfordelt 2014 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi	
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst		
Juksa		91	–	91	11,44	–	1
Line	14.880		1.287	16.169	12,46	26,32	157
Snurrevad	17.660		4.739	22.400	9,56	21,04	192
Garn	2.240		7	2.247	9,15	15,73	15
Autoline	2.250		8.774	11.020	15,95	27,73	199
Trål	1.170		19.730	20.903	8,84	23,22	335
Sum	38.290	34.540	72.830	11,02	24,18	898	

Redskapsfordelingen av hyse levert fersk/fryst fra norske fartøy framgår av tabell 36.

Gjennomsnittspriser pr. redskap og tilstand framkommer også av samme tabell. Her ser en at den fryste hysa gjennomsnittlig ble betalt med kr 24,18 pr. kg i 2014. Autoline oppnådde høyest gjennomsnittspris i 2014 med kr 27,73 pr. kg for den ombordfryste hysa. Til sammenligning ble den fryste hysa i 2013 gjennomsnittlig betalt med kr 18,78 pr. kg, da autoline hadde en gjennomsnittspris på kr 21,37 pr. kg. For den ferske hysa har en også hatt prisoppgang, men langt fra like mye som for fryst. Gjennomsnittsprisen for fersk gikk opp fra kr 9,09 pr. kg i 2013 til kr 11,02 pr. kg i 2014.

Etter flere år hvor andelen ombordfryst hyse har økt snudde denne trenden i 2013 hvor 51 % av hysa omsatt gjennom Norges Råfisklag var ombordfryst, mot 61 % i 2012. I 2014 var andelen 47,5 % og en må tilbake til 2008 for å finne siste år der andelen av fersk hyse omsatt var størst. Årsaken til dette er at kystflåten fisket en større andel av sin egen kvote og mindre ble overført til havgående flåte. I tillegg var det kun fartøy med hjemmelslengde under 11 meter som hadde fritt hysefiske i 2014, mens de større kystfartøyene som de siste årene har hatt fritt fiske, ble kraftig regulert i 2013 og 2014.

Mange år med tilnærmet fritt hysefiske for flere flåtegrupper har endret hysefiskets sesonginndeling, med veldig store landinger i perioder med god tilgjengelighet. I 2014 var hysekvantumet mer fordelt utover året, med noen korte perioder med høyere fisketakt. Det ble levert vel 150 tonn hyse til Murmansk i 2014, mot 400 tonn i 2013. Det tradisjonelle fløylinefisket i Øst-Finnmark har tatt seg opp de senere årene og dette fortsatte i 2014, med 840 tonn i uke 28 som den beste uka. Totalt ble det fisket 5.000 tonn hyse med line i Øst-Finnmark i juni-august i 2014, noe som er tilnærmet samme kvantum som i 2013. Høyest kvantum de siste årene hadde en i 2011 med vel 6.000 tonn, men da var riktig nok den norske hysekvota betydelig høyere.

Ukekvantaene av fersk hyse i første halvår 2014 lå i gjennomsnitt på 700 tonn, med line (autoline og håndegnet) og snurrevad som viktigste redskap. Enkeltuker passerte en 1.000 tonn med fersk hyse og mai og juli var månedene

med størst kvantum, begge med ca. 5.000 tonn. Fisket i 2014 var spesielt, da en startet året med lave fartøyskvoter som ble økt flere ganger i løpet av året, og dermed ga en annen utvikling i fisket enn vanlig. For den ombordfryste hysa var landingene mer spredt utover året og preget av at fisket etter hyse har blitt et bifangstfiske og ikke et større direktefiske slik en hadde i 2011 og 2012 da en hadde rekordhøye kvoter.

Markedet for hyse

Eksporten av hyseprodukter har gått tilbake de siste årene. En volummessig nedgang på 27 % fra i 2013 ble fulgt av en ytterligere nedgang på 8 %, til 63.696 tonn i 2014. Gjennomsnittlig eksportpris økte med 25 % til kr 23,39 pr. kg etter tilsvarende økning året før. Fersk hyse hadde en økning på 7 % til 21.251 tonn og en prismessig økning på kr 2,50. Fryst hyse hadde en nedgang på 13,5 % til 38.138 tonn og en prismessig økning på kr 6,20 pr. kg.

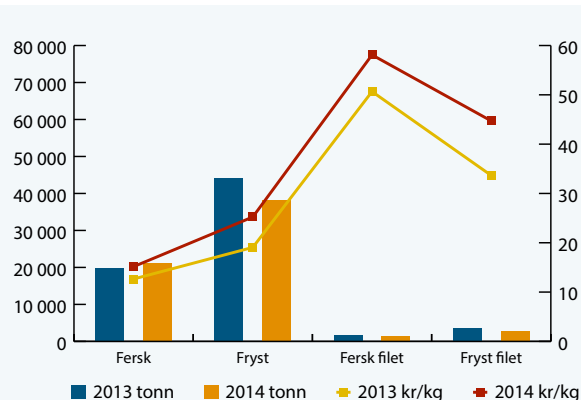

Diagram 14: Eksportutvikling hovedprodukter hyse 2013–2014 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 37: Distriktsvis omsetning av hyse 2010–2014 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Øst-Finnmark	22,9	31,0	32,6	27,5	28,5	150,4	211,9	226,3	216,6	280,4
Vest-Finnmark	19,2	19,8	22,5	9,7	9,8	107,0	116,1	135,8	71,5	89,0
Troms	48,4	71,4	70,5	39,1	34,9	400,0	562,9	566,1	434,9	471,8
Vesterålen	20,7	21,5	25,2	11,7	11,5	161,0	177,6	193,9	115,9	131,2
Lofoten/Salten	7,6	6,7	7,5	5,5	4,9	48,1	42,6	51,0	38,7	42,3
Øvrige områder	3,7	3,0	2,9	2,3	2,3	22,4	22,3	20,6	15,7	18,4
Sum	122,5	153,4	161,3	95,9	91,9	888,9	1.133,4	1.193,8	893,3	1.103

Sei (*Pollachius virens*)

Omsetningen av sei gjennom Norges Råfisklag utgjorde 80.149 tonn i 2014, hvorav 6.714 tonn kom fra utenlandske fartøy. Førstehåndsverdien av sei var 556 millioner kroner, hvorav 37 millioner kroner utgjorde landinger fra utenlandske båter. Kvantumsmessig representerte totalen en nedgang på 2.187 tonn eller 2,7 % fra 2014, hvorav hele nedgangen kom fra de utenlandske landingene. Totalverdien av seileveransene økte fra 472 millioner i 2013 til 556 millioner kroner i 2014. Verdimelessig utgjorde omsetningen av sei 7 % av Råfisklagets totale omsetningsverdi i 2014, ned fra 8 % året før. For norske fiskere økte verdien av seilandingerne fra 423 millioner i 2013 til 519 millioner kroner i 2014, og utgjorde med det 8 % av totalomsetningen for norske fiskere, som er likt med året før.

Seien nord for 62° N forvaltes som en nasjonal ressurs. I motsetning til bestanden av torsk, har seibestanden utviklet seg negativt, med reduksjon i årlig totalkvote fra 250.000 tonn i toppåret 2008, hvorav 225.000 tonn var avsatt til norske fiskere, til 119.000 tonn i 2014 der Norge hadde 103.450 tonn. Denne ble fordelt etter vanlig

mønster, med 38 % til fartøy som drifter med konvensjonelle redskaper, 37 % til trål og 25 % til not.

Som følge av at den konvensjonelle flåten har fisket stadig større andel av sine kvoter, fikk ikke notflåten fiske like mye ut over sin tildelte kvote som de har gjort tidligere år. Totalt for året ble det landet vel 28.700 tonn sei tatt med not, hvor kvota opprinnelig var på 25.000 tonn. For trål ble det et overfiske med 1.474 tonn av en gruppekvote på 37.000 tonn, mens det ble tatt 47.670 tonn sei med konvensjonelle redskaper av en avsetning på 38.937 tonn. Gruppekvota for konvensjonelle redskaper ble altså overfisket med 8.733 tonn. Totalt ble det landet 117.468 tonn sei av de tre fartøygruppene som altså hadde en totalkvote på 103.450 tonn. Fangsten av sei i 2014 var ca. 2.100 tonn lavere enn året før mens kvota for de norske fartøyene gikk ned med ca. 19.000 tonn, ifølge tall fra Fiskeridirektoratet.

Kvanta omsatt fra norske fartøy gjennom Norges Råfisklag framgår av tabell 41. Dette er naturlig nok i all hovedsak sei tatt nord for 62° N. Av totalt 73.406 tonn var 1.745 tonn tatt sør for 62-graden.

Det framgår også av tabell 41 at det meste av seien for

Tabell 38: Kvantums- og verdiutvikling for sei 2005–2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	101.103	137.019	111.538	101.494	82.576	116.480	88.602	96.061	82.336	80.149
Verdi	423	625	555	483	394	662	585	635	472	556

Tabell 39: Minsteprisutvikling for sei vinter 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Over 2,3 kg	5,00	7,50	8,00	7,50	7,00	7,50	9,50	10,00	9,25	9,00
1,2 – 2,3 kg	4,30	5,20	5,90	5,50	5,40	5,75	7,25	8,00	8,00	7,50

Tabell 40: Gjennomsnittlig oppnådde priser for fersk og ombordfryst sei omregnet til sløyd uten hode fra norske fartøy 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fersk sei over 2,3 kg	5,88	8,07	8,05	7,41	7,24	8,62	10,06	10,29	8,93	9,69
Fersk sei 1,2-2,3 kg	5,11	6,30	6,47	6,07	6,22	7,28	8,40	8,54	7,57	8,87
Ombordfryst sei over 2,3 kg	10,07	13,00	10,43	9,81	10,69	13,57	14,37	13,81	11,42	14,59
Ombordfryst sei 1,2-2,3 kg	8,02	8,49	8,06	8,91	10,15	12,63	13,70	13,02	11,49	14,59

Tabell 41: Omsetning av sei fra norske fartøy, redskapsfordelt 2014 (tonn rund vekt, kroner pr. kg og millioner kroner)

	Kvantum			Gjennomsnittspriser (sløyd u/hode)		Verdi	
	Fersk	Fryst	Sum	Fersk	Fryst		
Juksa		3.722	–	3.722	9,36	–	26
Line		676	–	676	9,49	11,33	5
Snurrevad		13.144	1.947	15.091	8,72	14,44	1,6
Garn		15.347	350	15.697	9,53	15,13	112
Autoline		60	47	107	9,32	1409	1
Trål		283	13.131	13.415	5,89	13,93	136
Not		24.654	44	24.698	7,29	9,45	133
Sum		57.886	15.520	73.406	8,36	13,92	519

norske båter fiskes med redskapene not, trål og garn. Nytt i 2014 var at mange snurrevadbåter også fisket mye sei, og denne redskapsgruppen fisket 15,091 tonn i 2014 mot 6.450 tonn i 2013. Det er flere årsaker til denne kraftige økningen, men økte seipriser, lav seinotkvote samt god tilgjengelighet i perioder er nok hovedårsakene.

Notfisket ble gjennomført uten behov for dirigering/regulering fra Råfisklagets side. Fisket strakte seg over en lang periode, men hvor hovedtyngden av fisket forgikk i perioden mai til juli. Den første fangsten i 2014 ble levert av Liaholm 20. mars. Fire fartøy fisket 760 tonn notsei i mars utenfor Nordmøre. I april ble det landet 1.850 tonn notsei i Råfisklagets distrikt, der alt utenom 30 tonn som ble levert i Troms var levert på Nordmøre og i Sør-Trøndelag. Toppkvantumet kom i mai med 8.950 tonn, hvorav 4.630 tonn ble levert i Vest-Finnmark og knappe 2.000 tonn i Troms, de to største landingssonene. I uke 21 var det størst aktivitet i notfisket med 3.410 tonn fisket av 27 fartøy. Den uka ble 2.000 tonn levert til kjøpere i Vest-Finnmark, 650 tonn i Troms og de resterende 750 tonnene ble levert fra Helgeland til Nordmøre. Totalt 24.700 tonn notsei ble omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2013 mot 29.390 tonn året før. Av 2014-kvantumet ble 12.830 tonn omsatt til kjøpere i Vest-Finnmark, 4.620 tonn i Troms, 6.980 tonn i området Helgeland-Nordmøre og 255 tonn i Lofoten. Det ble ikke levert notsei til Øst-Finnmark eller

til Murmansk i 2014. For fisket i området Helgeland-Nordmøre var dette en økning på 500 tonn fra året før, Troms hadde en nedgang på 900 tonn sammenlignet med 2013, mens det i Vest-Finnmark var en nedgang på 3.860 tonn. Av totalen ble 22.030 tonn levert rund i bulk og 2.670 tonn ble levert sløyd med hode. Sensommeren og høsten 2014 ble det låssatt til sammen 410 tonn sei utenfor Kvaløya og Skjervøy av mindre notbåter. Denne seien ble ført med brønnbåt til kjøpere i området. Deltakelsen i seinotfisket økte fra 70 fartøy i 2013 til 74 i 2014. Ser en på gjennomsnittsstørrelsen på en seinotfangst var den i 2014 på 50,3 tonn, noe som er tilnærmet likt med 2013.

Prisene på notseien økte sammenlignet med 2013. Gjennomsnittet for rundsei levert i bulk var kr 5,40 pr. kg sesongen sett under ett, mot kr 4,30 pr. kg året før. Det ble betalt minstepris i begynnelsen av sesongen hvor snittet lå på kr 4,70 pr. kg frem til og med juni, men fra juli og utover økte prisene kraftig og oktober hadde høyest snittpris for rund sei med kr 8,64 pr. kg. Seinotfisket har vært kraftig overregulert og stoppen i 2014 kom allerede 8. juli. Fisket etter denne dato måtte derfor foregå innenfor de garanterte kvotene, som bare var halvparten av fartøyenes opprinnelige maksimalkvote. Dette førte til priskonkurranse mellom kjøperne og dette kompenserte for kvotedgangen til de fartøyene som mistet overreguleringen.

For trålfisket etter sei i Råfisklagets distrikt fortsatte

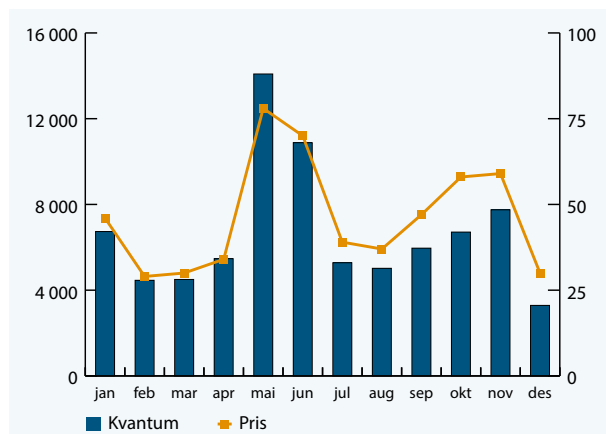

Diagram 15: Omsetning av sei i kvantum og verdi, månedsfordelt 2014 (tonn rund vekt og millioner kroner)

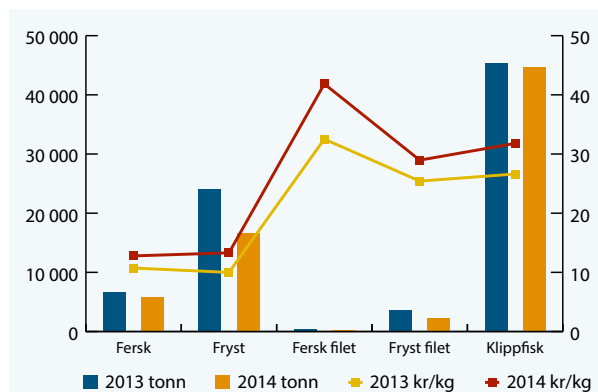

Diagram 16: Eksportutvikling hovedprodukter sei 2013–2014 (tonn og kroner pr. kg) (Kilde: Norges sjømatråd, mengde er produktvekt og eksportpris er FOB norsk grense)

Tabell 42: Distriktsvis omsetning av sei i kvantum og verdi 2010–2014 (tusen tonn rund vekt og millioner kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Øst-Finnmark	3,8	4,3	7,0	4,5	4,7	20,0	25,5	42,8	25,5	31,6
Vest-Finnmark	42,8	26,5	29,0	22,0	19,6	175,4	150,4	171,6	100,0	115,2
Troms	30,4	25,1	30,0	28,3	27,6	204,1	179,6	205	177,1	217,4
Vesterålen	16,8	9,7	10,8	8,7	8,7	128,5	84,0	86,6	62,8	71,9
Lofoten/Salten	12,0	9,3	8,0	7,5	8,8	73,2	66,9	60,8	48,9	60,7
Øvrige områder	10,7	13,7	11,2	11,2	10,9	60,5	78,1	73,3	59,8	59,6
Sum	116,5	88,6	96,01	82,3	80,1	661,7	584,6	635,0	472,3	556,4

den kvantumsmessige nedgangen fra 2013. Det ble omsatt 13.415 tonn trålseie gjennom Norges Råfisklag i 2014 mot 17.954 tonn i 2013.

Markedet for sei

Verdien av seieksporten økte med 11 %, fra 1.682 millioner i 2013 til 1.860 millioner kroner i 2014. Kvantumsmessig var det en tilbakegang på 13 % til vel 71.357 tonn, ifølge statistikk fra Norges sjømatråd.

Klippfisk utgjør hele 77 % av seimarkedet verdimes- sig. I 2014 ble det eksportert nærmere 45.000 tonn, en liten nedgang fra året før. Verdien var på 1.423 millioner mot 1.206 millioner kroner året før. Dette skyldes at gjennomsnittsprisen på klippfisk sei økte med 19,4 %, fra kr 26,62 pr. kg i 2013 til kr 31,79 pr. kg i 2014. Brasil er vårt største marked for klippfisk av stor sei, og vi eksporterte i

2014 nesten 12.000 tonn til en verdi i underkant av 400 millioner kroner. Dette var kvantumsmessig en nedgang på 9,4 % og verdimes- sig en økning på rundt 11 % fra året før. Etter en nedgang i 2013 gikk gjennomsnittsprisen opp igjen, fra kr 27,82 pr. kg i 2013 til kr 33,96 pr. kg i 2014.

Nest etter klippfisk kom fryst sei, med 16.600 tonn til en verdi av nesten 221 millioner kroner i 2014. Dette viderefører den nedgangen vi har sett på sei de siste årene. Prisutviklingen for sei var positiv for alle produkter unntatt tørrfisk.

Tabell 43: Deltakelse i rekefisket fordelt etter fartøyets re- gistreringssted 2010–2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Finnmark	7	7	5	11	17
Troms	32	32	39	35	38
Nordland	26	26	25	24	31
Trøndelag	7	5	4	5	4
Møre	17	17	12	7	13
Øvrig		2		1	1
I alt	89	89	85	83	104

Tabell 44: Norske og utenlandske landinger av reker fordelt på fangstfelt i 2013 og 2014 (tonn)

	2013		2014	
	Norske	Utenlandske	Norske	Utenlandske
Kyst	2.087	409	1.359	420
Barentshavet	1.205	2.782	1.721	4.801
Hopen	1.689	22	1.566	79
Svalbard	3.499	207	5.853	1.801
Totalt	8.480	3.420	10.499	7.101

Tabell 45: Norsk eksport av reker. Gjennomsnittlig produsentpris/eksportverdi pr. kg 2005–2014 (kroner) (Kilde: Norges Råfisklag/SSB/Norges Sjømatråd)

Produkt/marked	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pris råreker til pilling	8,61	9,33	12,75	11,96	12,96	13,39	16,58	16,76	17,22	21,56
Fryste pillede reker	37,05	37,91	41,59	43,89	45,5	44,06	49,27	57,67	60,60	65,43
Pillede reker i lake	61,23	59,06	59,44	61,32	63,57	64,42	68,18	77,72	80,25	77,74
Fryste kokte reker m/skall/Norden	31,36	31,05	36,59	31,55	26,73	40,40	42,54	35,46	43,27	43,54
Ferske kokte reker m/skall/Sverige	53,01	54,70	49,97	50,33	54,91	72,13	88,77	95,01	99,18	88,95

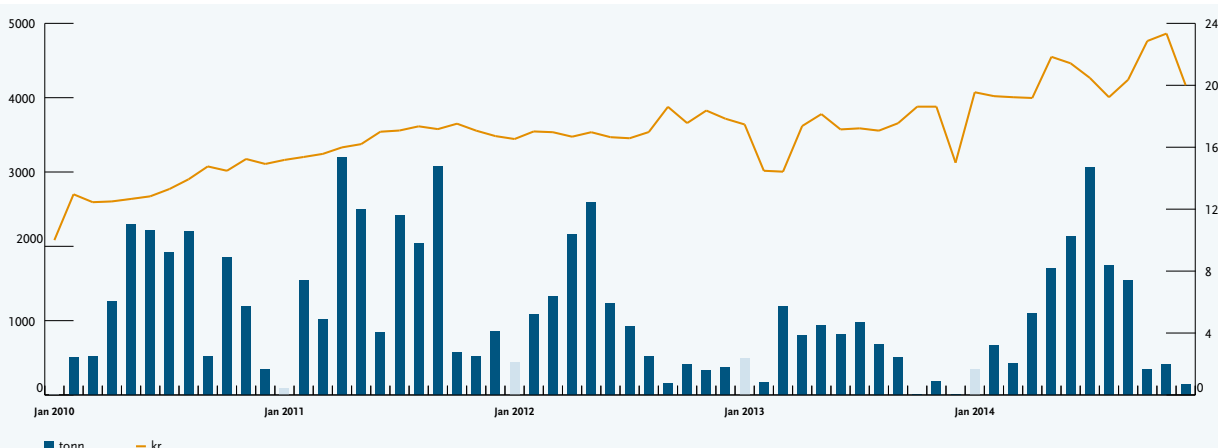

Diagram 17: Fryste reker til pilling pr. måned. Kvantum og gjennomsnittspriser 2010–2014 (tonn og kroner pr. kg)

Reker (*Pandalus borealis*)

Det ble fisket og omsatt 17.600 tonn reker i Norges Råfisklags distrikt i 2014, inkludert 7.101 tonn fra utenlandske fartøy. Dette er en oppgang på 5.700 tonn fra 11.900 tonn i 2013. Verdien var 457 millioner, mot 268 millioner kroner i 2013.

Hovedsesongen var perioden fra april til september, hvor det ble landet 6.900 tonn. Prisene for fryste industrireker steg utover året fra kr 16,90 til kr 24,15 pr. kg. Gjennomsnittsprisen på reker til pilling var kr 21,79 pr. kg i 2014, mot kr 17,47 pr. kg i 2013. Det vil si en prisoppgang på kr 4,32 eller 24,7 %. Kvantumet gikk opp fra 6.700 tonn i 2013 til 7.800 tonn i 2014.

For kokte skallreker til konsum økte gjennomsnittsprisen fra kr 65,34 pr. kg i 2013 til kr 68,58 pr. kg i 2014, det vil si en prisoppgang på kr 3,24 eller 4,9 %. Kvantumet gikk opp fra 766 tonn i 2013 til 909 tonn i 2014.

Det var 104 ulike fartøy, fordelt på 22 frysetrålere og 82 ferskrekrefartøy som landet reker i 2014. Dette var en oppgang på 16 frysetrålere fra 2013.

Ombordfryste reker fra norske fartøy ble i 2014 omsatt gjennom obligatoriske auksjoner eller langsiktige leveringsavtaler. Det ble gjennomført ni auksjoner i 2014. Fangstene ble solgt til to ulike kjøpere.

I Råfisklagets distrikt gikk kvantumet av ferske reker til pilling ned fra 294 tonn i 2013 til 196 tonn i 2014. Kvantumet av ferske kokte reker til handpilling/laking gikk opp fra 51 tonn i 2013 til 106 tonn i 2014.

Norges Råfisklags arbeidsutvalg vedtok i 2014 følgende

minstepriser for kokte reker til konsum fordelt på 2 perioder; 19.05.-10.08. kr 73,50 pr. kg og 11.08.-17.05. kr 60,00 pr. kg.

Markedet for reker

Utviklingen i produsent-/eksportprisene i 2014 var positiv for de viktige produktvariantene av reker, samtidig som eksport og produksjon økte noe på grunn av større deltakelse i rekefisket i Barentshavet.

Hovedmarkedene for pillede reker er Sverige og Finland, mens hjemmemarkedet tar unna det aller meste av de ferske kokte skallrekene. Prisutviklingen har vært preget av reduserte kvoter og fangst i Vest-Atlanteren med kraftig prisøkning som resultat. Norske produsenter og eksportører har samtidig satset på mer spesialiserte produkter tilpasset nisjer som kan gi lønnsomhet selv med økte råvarepriser. Ferske kokte skallreker har en noe lavere prisutvikling for eksport til Sverige, men ser vi på pris til fisker/produsent i lagets distrikt er prisutviklingen positiv på grunn av salg primært innenlands og relativt lave kvoter og fangst i Nordsjøen/Skagerak.

Gjennom Informasjonsutvalget for reker (IFR) har det totalt blitt brukt 0,6 millioner kroner til ekstra markeds-tiltak i 2014. Aktivitetene gjennomføres som samarbeidsprosjekter med næringsaktørene og Sjømatrådet, og dette er typisk produktpresentasjoner eller fagseminarer for profesjonelle innkjøpere/beslutningstakere. Vi deltar også aktivt i International Cold Water Prawn Forum hvor Norge har 2 representanter i styringsgruppa.

Foto: Charles A. Aas

Hovedaktivitetene har vært som følger:

- Oppdatering av «Veiledning fangstbehandling av reker» etter nye krav fra Mattilsynet.
- Oppfølging og vedlikehold av sertifikater og miljødokumentasjon av rekefiskeriene, samt veiledning og koordinering for fiskebåter og pilleindustri.
- Markedsovervåking og rapportering til rekefiskere, fiskesalgslag, faglag, finansinstitusjoner og markedsaktører.
- PR-aktivitet og mediekontakt vedrørende fangst, produksjon og markedsforhold.
- Planlegging og gjennomføring av rekeseminarer og produktpresentasjoner sammen med produsenter, eksportører og Sjømatrådet.
- Kontakt og samarbeid med fiskerorganisasjoner i andre produsentland rundt Nord-Atlanteren om markedsovervåking, dokumentasjon og rapportering.

Blåkveite (*Reinhardtius hippoglossoides*)

Det framgår av tabell 46 at samlet kvantum og verdi av blåkveite omsatt gjennom Norges Råfisklag i 2014 økte sammenlignet med 2013, og en må faktisk tilbake til tidlig 90-tall for å finne lignende omsatt kvantum. Verdimessig er det også blant de beste årene og totalverdien på blåkveite endte på 219 millioner, som er en økning på 43 millioner kroner fra 2013. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at i 2014 kom 5.724 tonn fra kystflåtens direktefiske, opp fra 4.834 tonn året før. Tar en med bifangst av blåkveite, ble kvota på 5.500 tonn i det direkte kystfisket etter blåkveite overfisket med 380 tonn. Hoveddelen av kystflåtens blåkveitekvantum ble omsatt gjennom Norges Råfisklag. Norske trålere fisket og leverte 2.390 tonn blåkveite, hvorav 2.040 tonn ble omsatt gjennom Råfisklaget. Konvensjonelle havfiskefartøy endte opp på 1.456 tonn, og rundt 900 tonn av denne gruppens kvantum ble omsatt gjennom Råfisklaget. Totalt fisket norske fartøy 9.986 tonn blåkveite i 2014 og av dette ble i underkant av 8.900 tonn omsatt gjennom Råfisklaget. 4.050 tonn blåkveite til en verdi på 50 millioner kroner

Tabell 46: Kvantums- og verdiutvikling for blåkveite 2005–2014 (tonn og millioner kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	10.361	7.939	7.345	5.943	6.949	8.021	8.960	11.487	10.918	12.953
Verdi	174	147	117	96	111	138	167	214	176	219

Tabell 47: Minsteprisutvikling for blåkveite sommer 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Blåkveite, over 2,0 kg	20,00	22,00	21,00	18,50	18,50	20,00	21,50	23,00	21,00	21,00

Tabell 48: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fersk og ombordfryst blåkveite sløyd uten hode 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Blåkveite, over 2,0 kg	21,42	23,32	21,75	18,75	18,52	20,53	23,25	24,26	21,10	21,51

Tabell 49: Kvantums- og verdiutvikling for noen fiskearter som ikke er omtalt foran, 2005–2014 (tonn og millioner kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvitlaks, kvantum	15.401	18.711	10.294	10.633	10.030	10.260	10.115	10.713	10.773	9.656
Kvitlaks, verdi	40	52	38	38	35	29	38	34	34	31
Breiflabb, kvantum	1.888	3.121	3.408	3.056	3.366	4.678	4.547	3.211	2.446	1.159
Breiflabb, verdi	43	74	82	66	64	91	94	65	49	24
Uer, kvantum	5.674	5.301	5.331	5.567	5.561	7.941	2.729	4.154	3.788	3.272
Uer, verdi	49	49	44	47	43	69	28	39	33	30
Lange, kvantum	3.593	4.234	4.675	4.721	3.295	4.248	3.600	3.989	4.115	3.925
Lange, verdi	35	45	46	42	24	30	27	32	28	26
Brosme, kvantum	3.732	4.794	5.431	5.505	3.995	4.816	4.295	5.275	3.830	3.607
Brosme, verdi	22	32	40	38	23	31	28	35	23	22
Grå-/fleksteinbit, kvantum	2.006	2.430	3.270	2.566	3.841	3.751	5.089	4.735	6.112	4.506
Grå-/fleksteinbit, verdi	14	18	28	21	26	25	42	38	44	33
Kveite, kvantum	712	1.024	1.221	1.359	1.291	1.571	1.596	1.812	1.667	1.965
Kveite, verdi	29	42	50	49	42	50	54	62	58	76

ble levert av utenlandske fartøy, noe som er en økning fra 2013 da utenlandske fartøy leverte 3.225 tonn til en verdi av 46 millioner kroner.

Direktefisket etter blåkveite var som vanlig forbeholdt kystfartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskaper. 5.500 tonn var avsatt til direktefisket i 2014, fordelt på to perioder med 3.800 tonn i første periode og 1.700 tonn i andre periode. Første periode startet 26. mai, men periodekvota ble ikke tatt opp og denne perioden varte dermed til den andre perioden startet 28. juli. Stoppen for direktefiske kom 30. august. Fisket var regulert med maksimalkvoter pr. fartøy på henholdsvis 12,5 / 15 / 17,5 tonn rundvekt avhengig av fartøylengde, men grunnet lav fisketakt ble disse økt to ganger til endelig 28,2 / 33,8 / 39,5 tonn.

Tall fra Fiskeridirektoratet viser at 392 kystfartøy leverte blåkveite i 2014, mot 440 fartøy i 2013. Den reelle deltakelsen i direktefisket var noe lavere, siden en del fartøy kun leverte blåkveite tatt som bifangst. 187 fartøy fisket opp kvotene sine, i tillegg til 117 fartøy som fisket utover kvotene sine grunnet refordelingene i andre periode.

Kongekrabbe (*Paralithodes camtschaticus*)

Et bedre marked gav bedre gjennomsnittspris selv om det i sesongen 2014/2015 var en kvoteøkning på 100 tonn i forhold til sesongen 2013/2014. Gjennomsnittsprisen til fisker i kvotebelagt område gikk opp fra kr 68,87 pr. kg i 2013 til kr 87,40 pr. kg i 2014. I gjennomsnitt for all kongekrabbe omsatt i Råfisklagets distrikt gikk prisen opp fra kr 61,43 pr. kg i 2013 til kr 78,86 pr. kg i 2014. Totalt omsatt kvantum kongekrabbe gikk opp fra 1.324 tonn i 2013 til 1.695 tonn i 2014. Verdien av kongekrabbe gikk også opp fra 2013 til 2014, fra vel 81 millioner til i underkant av 134 millioner kroner.

Totalt deltok 660 fartøy i det norske fisket.

Kvotebelagt fiske i Øst-Finnmark

Det kvotebelagte kongekrabbefisket ble i sesongen 2014/2015 gjennomført uten endringer i reguleringene i forhold til de foregående årene.

Totalkvota i 2014/2015 ble økt noe i forhold til 2013/2014. Totalkvota ble satt til 1.000 tonn hannkrabber,

Tabell 50: Minsteprisutvikling vinter og årlig gjennomsnittlig pris for noen fiskearter som ikke er omtalt foran, 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvitlaks over 300 g til konsum, minstepris*	3,55	3,55	3,60	3,60	3,60	3,55	3,70	3,90	3,80	3,80
Kvitlaks under 300 g til konsum, minstepris*	2,50	2,60	2,70	2,70	2,70	2,70	2,90	3,00	2,80	2,80
Kvitlaks alle størrelser, gj.snitt oppnådd	2,70	2,80	3,67	3,59	3,51	2,83	3,71	3,17	3,13	3,17
Breiflabb-haler over 1,0 kg, minstepris	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	54,00	54,00	58,00	58,00	58,00
Breiflabb-haler over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	62,87	63,93	64,95	61,83	56,51	56,16	59,62	59,66	58,86	60,80
Uer, rund minst 7 hg, minstepris	7,50	8,00	9,00	9,00	8,00	8,00	8,50	9,50	9,50	9,50
Uer, rund alle størrelser, gj.snitt oppnådd	9,06	10,03	8,98	9,16	8,32	8,80	10,41	9,79	8,86	9,70
Kvitlange over 2,0 kg, minstepris	9,50	9,00	10,00	10,00	9,50	6,50	7,50	8,50	8,50	8,00
Kvitlange over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	13,92	15,18	13,86	12,48	10,03	9,65	10,51	10,99	9,65	9,31
Brosme over 2,0 kg, minstepris	8,40	7,75	8,50	9,00	8,50	7,50	7,50	8,25	8,25	8,00
Brosme 1,0-2,0 kg, minstepris	6,30	5,75	6,50	7,00	6,50	5,50	5,50	6,25	6,25	6,00
Brosme over 2,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,29	9,09	9,90	10,17	9,49	9,84	10,16	9,96	8,96	8,78
Brosme 1,0-2,0 kg, gj.snitt oppnådd	8,33	9,75	10,76	9,58	7,79	8,84	9,42	9,68	8,73	8,89
Flekksteinbit over 3,0 kg, minstepris	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Gråsteinbit over 1,0 kg, minstepris	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00
Flekksteinbit over 3,0 kg, gj.snitt oppnådd	13,08	15,42	15,55	14,61	11,32	12,37	14,65	14,82	12,37	12,93
Gråsteinbit over 1,0 kg, gj.snitt oppnådd	11,13	11,56	10,82	10,83	9,55	9,00	10,00	9,58	9,07	9,53

*) Vektgrensen for kvitlaks var 400 g til og med sesongen 2007. Fra og med sesongen 2010 ble den minste vektclassen for kvitlaks splittet i under 220 gram og 220-300 gram.

**) Fra 13. desember 2012 ble det opprettet en egen vektclassen for store breiflabb-haler over 4,0 kg. Fra samme dato ble størrelsen over 1,0 kg endret til breiflabb-haler 1,0-4,0 kg. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning mellom de ulike år.

Tabell 51: Kvantums- og verdiutvikling for kongekrabbe 2005–2014 (tonn og millioner kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	1.571	1.733	1.627	5.245	6.112	1.931	1.785	1.436	1.324	1.695
Verdi	100	119	98	142	155	89	154	118	81	134

samt 50 tonn hokrabbler og 100 tonn skadde hannkrabbler. Av dette kvantumet ble det avsatt 3 tonn hannkrabbler til fritidsfiske og 2 tonn hannkrabbler til turistfiske. Fartøykvotene i 2014/2015 ble satt til 2,4 tonn lytefri hannkrabbe for fartøy med eier på blad B i fiskermanntallet. For øvrige fartøy ble kvotene satt til 1,2 tonn lytefri hannkrabbe. Fartøy kunne fange og lande inntil 9 % skadde hannkrabbler og 5 % hokrabbler, beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe pr. uke.

Ved fiske med bunngarn eller -line med fartøy registrert i merkeregisteret, var det i 2013 adgang til å ha inntil 1 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing. Ved fiske etter rognkjeks med bunngarn var det likevel tillatt å ha inntil 5 % bifangst av kongekrabbe i de enkelte fangster og ved landing, regnet av fangstens samlede vekt av rognkjeks og kongekrabbe.

Pris

Prisdrøftelsene med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL), for sesongen 2014/2015, ble gjennomført 31.07.14. For sesongen 2014/2015 ble det ikke gjort endringer i størrelsesklassene. I drøftelsene kom partene til enighet om pris.

Fisket

Fra norske fartøy som deltok i det kvotebelagte fisket ble det fra 1. august til 31. desember 2014 landet 1.105 tonn utilvirket fersk kongekrabbe. Av diagram 20 framgår det at det ble landet et betydelig større kvantum kongekrabbe i august 2014 enn i august 2013, mens det ilandførte kvantumet i september 2014 er mindre enn i september 2013. Årsaken er at i 2013 ventet kjøperne med å kjøpe større kvantum i august i påvente av at kvaliteten på krabben skulle ta seg opp. I hele beretningsåret ble det landet 1.321

tonn utilvirket fersk kvotebelagt kongekrabbe til en verdi av 115 millioner kroner. I dette kvantumet inngår et kvantum på 216 tonn som er en del av det kvotebelagte fisket for 2013/2014, der fangstperioden varte ut juli 2014. Det ble registrert landinger fra 541 fartøy i det kvotebelagte fisket i hele 2014.

Tabell 52: Gjennomsnittlig oppnådd pris for kongekrabbe utenfor det kvotebelagte fisket 2010–2014 (kroner pr. kg)

Art	2010	2011	2012	2013	2014
Kongekrabbe	26,26	54,15	62,55	40,29	45,11

Tabell 53: Minsteprisutvikling for kongekrabbe landet under det kvotebelagte fisket og i det frie fisket sesongene 2013 og 2014 (kroner pr. kg)

Art	2013	2014
Hannkrabbe over 3,2 kg	82,-	84,-
Hannkrabbe 2,2-3,2 kg	63,-	70,-
Hannkrabbe 1,6-2,2 kg	38,-	45,-
Hannkrabbe 0,8-1,6 kg (kun i uregulert fiske)	20,-	22,-
Hokrabbe over 0,8 kg (over minstemål i regulert fiske)	38,-	40,-
Skadd hannkrabbe over 3,2 kg	27,-	30,-
Skadd hannkrabbe 2,2-3,2 kg	21,-	22,-
Skadd hannkrabbe 1,6-2,2 kg	12,-	13,-
Skadd hannkrabbe 0,8-1,6 kg	20,-	20,-
Krabbe hann og ho under 0,8 kg (kun i uregulert fiske):	Fri prisdannelse	Fri prisdannelse

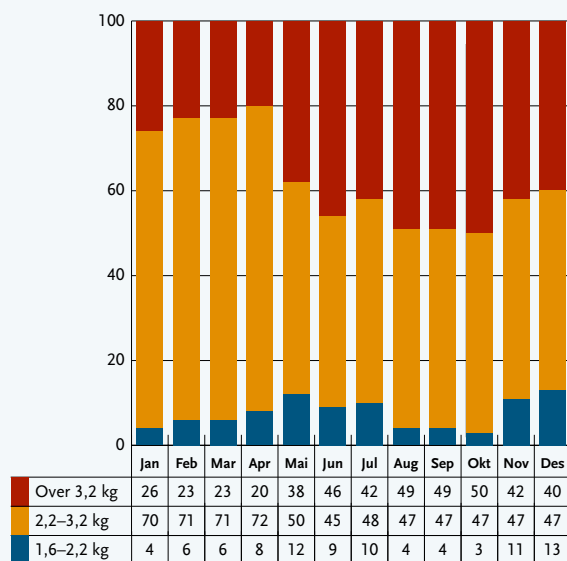

Diagram 18: Størrelsessammensetning for kongekrabbe, hann, i det kvotebelagte fisket 2014 (prosent)

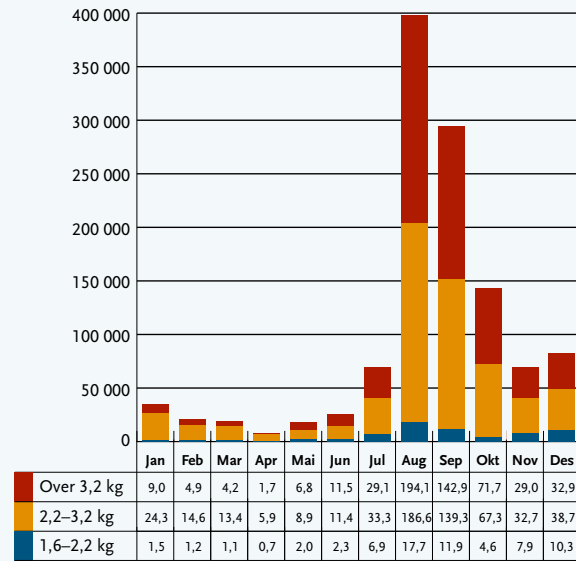

Diagram 19: Fangst pr. måned etter størrelse på krabben i det kvotebelagte fisket 2014 (kg)

Kongekrabbefisket utenfor det kvotebelagte området

I fisket utenfor det kvotebelagte området ble det i 2014 landet til sammen 350 tonn kongekrabbe, mot tilsvarende 330 tonn i 2013. Verdien av fisket i 2014 var 15 millioner, mot tilsvarende 13 millioner kroner i 2013. I det frie fisket utenfor det kvotebelagte området ble det registrert landinger fra 119 fartøy i 2014.

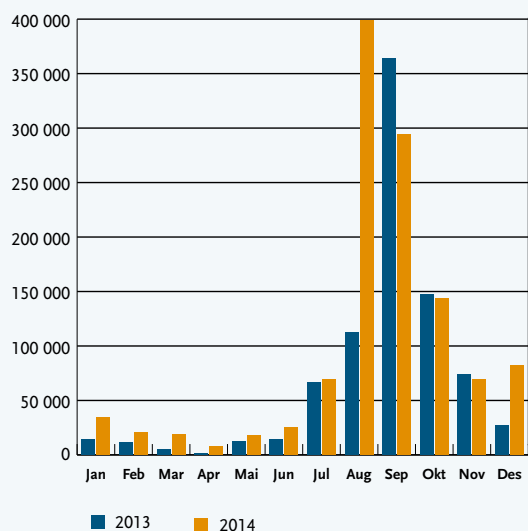

Diagram 20: Fangst pr. måned i det kvotebelagte fisket 2013 og 2014 (kg)

Markedet for kongekrabbe

Gjennomsnittsprisen ved eksport av fryst kongekrabbe økte fra kr 163,78 pr. kg i 2013 til kr 186,75 pr. kg i 2014. Eksporten av levende krabbe hadde en svært positiv utvikling hvor volumet økte fra 318 tonn i 2013 til hele 699 tonn i 2014. Sør-Korea sto for nesten hele volumveksten med økning fra 208 tonn til 562 tonn. Produksjon og eksport av levende kongekrabbe har nå fått langt større verdi enn eksporten av fryste produkter og er markedsledende for aktørene i råvaremarkedet.

Tilførslene av kongekrabbe fra Russland har vært økende og prisnivået i den internasjonale handelen med fryst kongekrabbe har vært fallende for de viktigste størrelsene. Denne utviklingen snudde mot slutten av 2014, sannsynligvis som resultat av mer effektive tiltak mot handelen med IUU-krabbe i Japan (IUU står for «Illegal, unreported and unregulated fishing»).

Taskekrabbe (*Cancer pagurus*)

Taskekrabbefisket i Råfisklagets distrikt foregår fra Averøy på Nordmøre i sør til Vesterålen i nord. Volumene i taskekrabbefisket utviklet seg i negativ retning i 2014, med en nedgang på 17 % fra 2013 til 2014. Kald sjø og mindre aktive fartøy er noen av forklaringene til nedgangen. Krabbefisket er fortsatt et fritt fiske uten kvote- eller sesongregulering.

Verdien i 2014 endte på 29 millioner, mot 33 millioner kroner i 2013. Dette representerer en prosentvis nedgang i

Tabell 54: Gjennomsnittlig oppnådd pris for fryst kongekrabbe fra det kvoteregulerte fisket og eksportpris 2005–2014 (kroner pr. kg)

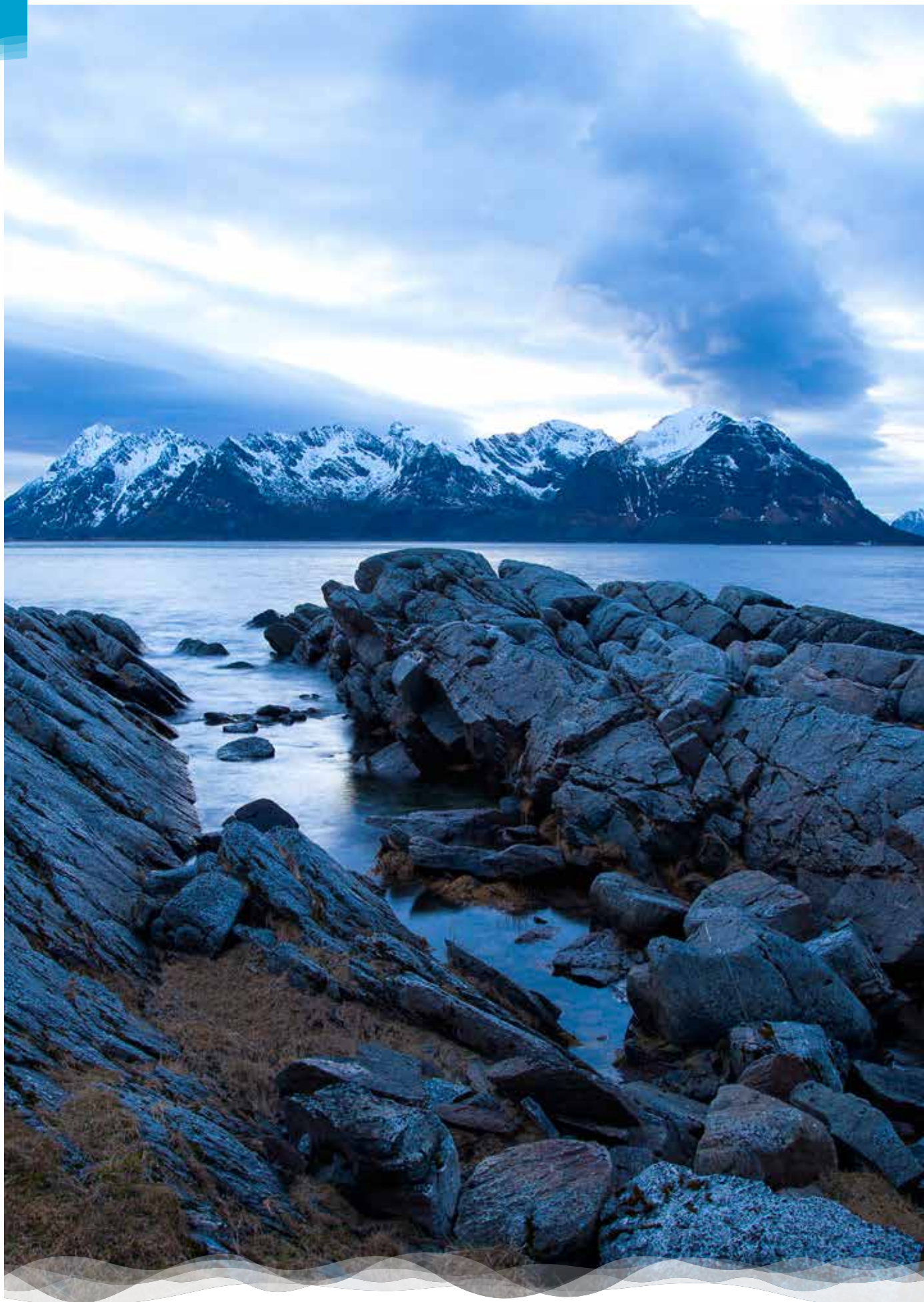
Art	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Råvarepris	58,30	49,42	51,34	34,00	35,19	62,65	93,14	86,23	68,87	87,40
Eksportpris	130,29	124,80	113,51	103,56	101,27	119,09	186,54	179,25	163,78	186,75

Tabell 55: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe 2005–2014 (tonn og millioner kroner)

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum	4.473	5.083	7.024	4.383	3.704	4.438	3.884	3.379	3.517	2.913
Verdi	33	39	56	33	28	34	32	30	33	29

Tabell 56: Kvantums- og verdiutvikling for taskekrabbe fordelt på de viktigste fangstområder 2010–2014 (tonn og tusen kroner)

Område	Kvantum					Verdi				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Vesterålen			87	99	112			764	871	1.084
Salten/Lofoten	428	493	429	489	379	3.152	3.988	3.779	4.425	3.730
Helgeland	1.320	1.042	789	828	647	9.864	8.517	6.783	7.512	6.336
Nord-Trøndelag	279	191	328	197	176	2.059	1.544	2.938	1.823	1.742
Sør-Trøndelag	2.143	1.849	1.469	1.583	1.288	16.613	15.473	13.287	15.065	13.015
Nordmøre	268	307	276	323	311	2.023	2.520	2.361	2.902	3.142

verdi på 12 %. Det er rapportert om meget bra omsetning, både innenlands og på eksport. Det er større etterspørsel i markedet enn det er tilgang på råstoff. Det er derfor en betydelig optimisme i de fleste miljøene i taskekrabbenæringen, og det forventes en økning både i kvantum og deltakelse neste år.

Av tabell 55 fremkommer landet kvantum og verdi av taskekrabbe. Tabell 56 viser utvikling pr. område. Sør-Trøndelag er den regionen hvor det fiskes mest krabbe med 1.288 tonn, tett fulgt av Helgeland/Salten/Lofoten samlet, med 1.026 tonn. På Nordmøre ble det landet 311 tonn og i Nord-Trøndelag 176 tonn. Vesterålen var eneste region med vekst i volum, og endte i 2014 på 112 tonn, 13 % vekst fra 2013. Det ventes at fangsten i denne regionen også i 2015 vil medføre økte volumer.

Hovedsesongen begynner i uke 22/23 og varer til nyttår. De beste månedene er vanligvis august og september.

216 båter deltok i taskekrabbefisket i 2014. Deltakelsen har vært forholdsvis stabil de siste 5-6 årene. Antall krabbekjøpere har også vært stabilt de siste årene. I 2014 var det totalt 8 kjøpere som kjøpte taskekrabbe. I tillegg var 23 mottaksstasjoner i aktivitet. Den største kjøperen ligger i Sør-Trøndelag, og tok i 2014 gjennom to selskap imot ca. 85 % av all taskekrabbe omsatt i Råfisklagets distrikt.

Produksjonen av taskekrabbe er sentralisert. Dette gjør krabbenæringa svært avhengig av føringsmidler. I 2014-sesongen gikk det med 2,4 millioner kroner

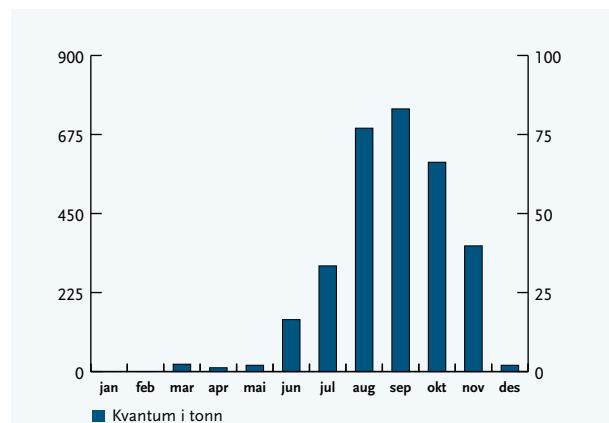

Diagram 21: Omsetning av taskekrabbe pr. måned 2014 (tonn)

til ekstra kostnadskrevende føring av taskekrabbe fra mottaksstasjoner, og fiskerne bidrar her med egenandeler på 30 øre pr. kg.

I 2014 var minsteprisen på taskekrabbe kr 10,00 pr. kg, en økning på kr 1,- pr. kg fra sesongen 2013.

Vågekval (*Balaenoptera acutorostrata*)

I 2014 deltok 21 fartøy i vågekvalfangsten. Dette er 4 flere enn året før. Norske fartøy kunne fange til sammen 1.286 vågekval, det samme som i 2013. Det var fri fangst innenfor totalkvota. Fangsten kunne påbegynnes 1. april og ble stoppet med virkning fra 25. september.

Regulering av fangst

Råfisklaget bestemte samme reguleringsopplegg som tidligere, men med økte leveringskvoter basert på fartøylengde og anledning til sjølproduksjon. Det ble tatt forbehold om korrigeringer av opplegget underveis i sesongen.

Fangst

Det ble i 2014 fanget til sammen 736 vågekval mot 594 i 2013. Fangsten fordelte seg slik:

- 379 vågekval i IWC-områdene Vestfjorden/Norskekysten (EW) og Nordsjøen (EN)
- 357 vågekval i IWC-området Barentshavet (ES)

I 2014 som i 2013 ble fangst levert senest 2. juni holdt utenom fartøytotereguleringen. Dette resulterte i at flere fartøy kom tidlig i gang med fangsten. Det ble i denne tidlige perioden levert tilsammen 197 tonn kvalkjøtt, mot 105 tonn i 2013.

De fartøyene som tidligst kom i fangst hadde utseiling i uke 17. Det ble i denne uka fanget 21 vågekval. I juni, som normalt er den måned det fanges flest kval, ble det i 2014 fanget 315 vågekval mot 244 i samme måned året før.

Tabell 57: Minsteprisutvikling for taskekrabbe 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hunkrabbe minst 13 cm til konsum	7,65	8,00	8,35	7,80	7,80	7,50	8,10	8,60	9,00	10,00
Hankrabbe minst 13 cm til konsum	7,00	7,35	7,65	7,25	7,25	7,50	8,10	8,60	9,00	10,00

Tabell 58: Gjennomsnittlig oppnådd pris for taskekrabbe 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Taskekrabbe over 13 cm	7,46	7,69	7,94	7,42	7,51	7,60	8,26	8,85	9,26	9,97

Fangst av vågekval fordelt pr. måned

År	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Total
2014	50	235	315	106	30	0	736
2013	14	183	240	93	58	2	594

Minstepris

Minsteprisene ble satt på samme nivå som i 2013, med to prisperioder. Kvalkjøtt til konsum i perioden 1.4. til 2.6.2014: kr 35,00 pr. kg og fra og med 3.6.2014: kr 33,50 pr. kg.

For å gi rom for utvikling av markeder for kvalspekk og finner, ble prisen for disse produktene satt så lavt som kr 0,01 pr. kg.

Omsetning

I Råfisklagets distrikt ble det i 2014 omsatt 871 tonn kvalkjøtt til en førstehandsverdi på 29,5 millioner kroner. Gjennomsnittsprisen ble kr 34,36 pr. kg, når avskjær og kvalitetsredusert kjøtt er trukket ut. Omsetningen i andre salgslag utgjorde 105 tonn til en førstehandsverdi på 3,5 millioner

Tabell 59: Kvantums- og verdiutvikling for vågekvalkjøtt og –spekk/finner 2005–2014

Norges Råfisklag	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum kjøtt (tonn)	743	620	622	557	474	530	549	523	724	871
Kvantum spekk (tonn)	0	9	0	0	0	0	0	0	13	0
Sum kvantum (tonn)	743	629	622	557	474	530	549	523	737	871
Verdi kjøtt (tusen kr)	21.604	18.787	19.790	17.545	15.312	17.051	17.562	17.803	24.682	29.498
Verdi spekk (tusen kr)	0	45	0	3	0	0	0	0	38	0
Sum verdi (tusen kr)	21.604	18.832	19.790	17.548	15.312	17.051	17.562	17.803	24.720	29.498
Landinger Norges Råfisklag (stk)	573	495	499	445	396	397	453	387	523	635

Tabell 60: Minsteprisutvikling for kvalkjøtt sesongen 2005–2014 (kroner pr. kg)

Art/størrelse	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kvalkjøtt til konsum	29,00	30,00 29,00 ¹	29,50	32,00 30,00 ²	30,50	31,50	31,50	32,00	35,00 33,50 ³	35,00 33,50 ⁴

1) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2006 satt til kr 30,00 t.o.m. 7. mai og kr 29,00 f.o.m. 8. mai og ut sesongen.

2) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2008 satt til kr 32,00 t.o.m. 1. juli og kr 30,00 f.o.m. 2. juli og ut sesongen.

3) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2013 satt til kr 35,00 t.o.m. 3. juni og kr 33,50 f.o.m. 4. juni og ut sesongen.

4) Minsteprisen for kvalkjøtt ble i 2014 satt til kr 35,00 t.o.m. 2. juni og kr 33,50 f.o.m. 3. juni og ut sesongen.

Tabell 61: Nasjonale tall for fangst og omsetning av vågekvalkjøtt og –spekk/finner 2005–2014

Norge totalt:	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nasjonal kvote (stk)	796	1.052	1.052	1.052	885	1.286	1.286	1.286	1.286	1.286
Nasjonal fangst (stk)	639	545	593	535	483	468	533	465	594	736
Fartøy i fangst (stk)	32	28	29	28	21	18	19	18	17	21
Kvantum kjøtt (tonn)	834	690	763	698	599	632	642	589	794	972
Gjennomsnittspris kjøtt pr. kg	29,05	30,11	31,60	32,06	32,38	32,06	31,94	33,83	34,57	34,19
Kvantum spekk (tonn)	0	9	0	0,238	0	0	0	0	38	0
Gjennomsnittspris spekk pr. kg (kr)	0	5,00	0	13,05	0	0	0	0	2,88	0
Av forannevnte kvantum kjøtt ble det omsatt gjennom Norges Råfisklag (tonn)	743	620	622	557	474	530	549	523	724	871

Tabell 62: Omsatt kvantum av sjøprodusert tørrfisk 2010–2014 (tonn tørr vekt og kroner for tørrfisk)

Kvantum og pris	2010	2011	2012	2013	2014
Kvantum torsk	421	176	137	146	274
Gjennomsnittspris torsk pr. kg	63,74	91,30	90,25	62,37	62,17
Kvantum sei	52	38	43	37	46
Gjennomsnittspris sei pr. kg	37,23	54,17	53,55	39,85	41,31
Kvantum annen fisk	23	15	16	12	22
Gjennomsnittspris annen fisk pr. kg	37,27	54,28	53,13	48,24	47,45

Foto: Åge Jakobsen

kroner med gjennomsnittspris kr 33,50 pr. kg. Dette gir en nasjonal gjennomsnittspris på kr 34,19 pr. kg.

Høyeste oppnådde pris til fanger på auksjon ble kr 40,00 pr. kg.

Det ble også i 2014 inngått leveringsavtaler. Sju fartøy overtok og produserte egen fangst. Tre av disse leverte utenom Norges Råfisklags omsetningsområde. Et fartøy sjølproduserte et mindre kvantum. 42 kval ble levert i Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgs og 32 ble levert i Vest-Norges Fiskesalgs.

Også i 2014 ble det landet kvalkjøtt i Råfisklagets distrikt som ble ført med bil til annet fiskesalgslag for produksjon. Dette utgjorde fire leveringer på omlag 123 tonn, som ble tatt på land ved Hammerfest Fryseterminal AS. I slike tilfeller er Mattilsynet involvert og gir godkjenning.

Merkevareforeningen Norsk Hval

Merkevareforeningen Norsk Hval har i 2014 ferdigstilt kvalitetsstandard og utviklet en merkevareprofil som er tatt i bruk i salg og markedsføring av hvalkjøtt fra medlemmene. Et flertall av fangerne og kjøperne er medlemmer. Råfisklaget deltar i styret og bidrar med kontroll og revisjon av fangst og produksjon av hvalkjøtt som skal kvalitetsmerkes, samt med bistand til inntrekning av medlemskontingent.

Sjølproduksjon av tørrfisk

Produksjon

Det var en nedgang i produksjonen av sjøtilvirket tørrfisk i 2014, sammenlignet med 2013. Det var vanskelig avsetning av ferskfisk for den minste flåten på våren 2013, som gjorde at mange var tvunget til å henge for å ta vare på fangsten. En del av denne tørrfisken lå også på lager over til 2014. Omsetningen av fersk fisk gikk lettere i 2014, og behovet for å henge var ikke til stede i samme grad.

Omsetning

Totalt omsatt kvantum sjølprodusert tørrfisk endte på 342 tonn, noe som er en oppgang på 151 tonn fra 2013, mye av dette var sjølprodusert i 2013. Omsetningen av sjølprodusert tørrfisk gikk uten problemer i 2014. Ved årsskiftet regnet en med at det ikke var større kvantum sjølprodusert tørrfisk på lager.

Minsteprisen for all sjølprodusert tørrfisk ble for noen arter og størrelser redusert i forhold til 2013. For alle størrelsene av prima/sekunda kvalitet torsk, ble prisene holdt på 2013 nivå, og var kr 85,-, kr 75,- og kr 65,- pr. kg for de tre sorteringene. For den største størrelsen av torsk, rund afrika ble prisen redusert med kr 2,- fra kr 64,- til kr 62,- pr. kg. Prisen på torsk splitt afrika ble holdt på 2013-nivå, mens prisen på torsk, frostskalet ble økt med kr 2,- fra kr

40,- til kr 42,- pr. kg. Prisen på brosme, rund afrika og sei, rund afrika ble redusert med kr 2,- fra kr 45,- til kr 43,- pr. kg. Prisen på hyse, rund afrika ble redusert med kr 5,- fra kr 48,- til kr 43,- pr. kg. For andre arter var det ingen endring i minsteprisene. Gjennomsnittsprisen for sjølprodusert tørket torsk holdt seg på 2013 nivå.

Antall involverte yrkes- og fritidsfiskere var i det enkelte år i perioden 2010-2014 henholdsvis 381, 221, 237, 248 og nå sist 178 i 2014.

Kontrollordninger

I 2014 har salgslagets kontrollplikt og kontrollansvar vært nedfelt i kapittel 6 i fiskesalgslagsloven, havressurslovens § 48, instruks om salgslagenes kontrollplikt og forskrift om inndragning av fangst m.m. og Norges Råfisklags egne forretningsregler. Kontrollen omfatter henholdsvis innkjøps-/salgskontroll hos registrerte kjøpere i Råfisklagets distrikt, kvote-/bifangstkontroll samt kontroll med salgslagets egne bestemmelser.

I beretningsåret utgjorde avdelingen 7 årsverk. Det benyttes også personellressurser fra IT og økonomiavdelingen til blant annet kvotekontroll. I tillegg til dette brukes det personellressurser ved regionkontorene til blant annet informasjon til næringsaktørene. Totalt ble det benyttet ca. 8,5 årsverk tilknyttet avdeling for ressurs og miljø i 2014.

Avdeling for ressurs og miljø

Viktige oppgaver for avdelingen er vanlig ressurskontroll, veiledning og kvalitetsfremmende tiltak. Avdelingen har også ansvaret for gjennomføringen av kvotekontroll for alle fartøy registrert i Råfisklagets distrikt.

Ved gjennomføring av ressurskontrollen er Råfisklagets kontrollører fysisk til stede under landing av fisk. Her blir alle rutiner ved mottak av fisk kontrollert og det påses at kjøp/salg blir utført iht. gjeldende bestemmelser.

Avdelingen arbeider mye med forskjellige prosjekter for bedring av kvaliteten på fisk og fiskevarer som omsettes i lagets distrikt. Avdelingen tilbyr også tjenester i form av tineprøver av ombordfrysede reker og ombordfrysede fisk, sistnevnte etter avtale med Råfisklagets auksjonsavdeling.

Beretningsperioden

I beretningsperioden har avdelingen hatt et nært og godt samarbeid med flere andre kontrollinstanser, blant annet Fiskeridirektoratet, Kystvakten, Mattilsynet og Justervese-net. Vi har faste samarbeidsmøter med Fiskeridirektoratet hvor vi har felles utveksling av nødvendig informasjon for å kunne utføre kontrollvirksomheten på en best mulig måte.

I ressurskontrollen brukes systemet for strategisk risikovurdering. Dette blir gjort i samarbeid med Fiskeridirektoratet og baseres på felles prinsipper. Gjennom dette

Tabell 63: Kontrollomfang 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Seddelkontroll	146	120	106	99	54
Mottakskontroll	247	161	227	406	136
Vektkontroll	145	131	169	146	98
Fullkontroll	144	126	96	30	188
Fangstkontroll	–	–	3	17	6
Sum	682	538	601	698	476

systemet er det utarbeidet en felles nasjonal plan for strategisk risikovurdering av ressurskontrollen.

Ved gjennomføring av ressurskontroll følger kontrollørene de vanlige fiskeriene fra nord til sør. Et viktig fokus har vært rett bruk av sluttседdel både med hensyn til krav til utfylling og innsending, men også at det er korrekte opplysninger på seddelen.

I 2014 har det vært det at høyt fokus på kontroll og bruk av omregningsfaktorer ved omsetning av fisk. Utfordringene for næringsaktørene er at mellom 80 og 90 % av kystfanget fisk landes rund og at bare 21 % av landet fisk omsettes rund. Manglende samsvar mellom biologisk og offentlig faktor har vært en kontrollutfordring.

Avdelingen har i beretningsåret videreutviklet kvotekontrollen og har tatt inn de fleste fredningsbestemmelsene i det nye systemet. Det arbeides videre med forbedringer og for å ta inn trål- og notkvoter slik at all kvotekontroll er i ett og samme system.

I beretningsåret har vi fortsatt arbeidet med kvalitetsfremmende tiltak i næringen. Arbeidet med Skrei-patroljen, kontroll av merkevaren Varanger, kontroll av merkevaren Norsk Hval og kursing av næringsaktører har vært videreført i 2014. Nytt av året 2014 var at Råfisklaget overtok ansvaret for systemrevisjon av merkevaren Skrei etter Norsk Veritas.

Videre har avdelingen utarbeidet system og rutiner for den nye kvalitetskontrollen Norges Råfisklag er pålagt å gjennomføre. Denne kontrollplikten trer i kraft i 2015 med hjemmel i den nye fiskesalgslagsloven.

Styrets markedsmidler

Styret setter årlig av bevilgninger til markedstiltak. Markedsbevilgningene håndteres administrativt, men styrets arbeidsutvalg bidrar til overordnede prioriteringer og får referert bevilgninger og avslag. Bevilgningene brukes til markedsføring, kvalitetstiltak og produktutvikling med sikte på å fremme salget og øke verdien av produkter av arter som Råfisklaget har omsetningsretten til.

Innretningen for midlene har vært stabil over noen år. Råfisklaget ønsker å prioritere prosjekter som fokuserer på minimum én av de følgende: Kvalitetsarbeid, tiltak innenfor innenlandsomsetningen som også bidrar til fiskerinæringas omdømme, arter som står markedsmessig svakt,

verdikjedeprosjekter, regionale matsatsinger, mat og reiseliv, bærekraftig forvaltning med sporing av ferskhet og dokumentasjon av lovlig fanget fisk, samt merkevarebygging for sjømatprodukter med lansering av nye produkter og ny design. Med disse forutsetningene i bunnen kan laget bidra til:

- Markedsprosjekter sammen med sjømatleverandører i forbrukermarkedet.
- Utvikling av nye markeder.
- Markedsreiser med verdikjedeperspektiv.
- Prosjekter med fokus på regional mat og reiseliv.
- Profilering av sjømat på arrangementer rettet mot ungdom.

Fiskerinæringa har hatt godt fokus på marked, produktutvikling og ikke minst det norske markedet i 2014. Norske forbrukere har i mye større grad enn før kunnet velge ferske, ferdigpakke sjømatprodukter av ulike slag, spesielt gjelder dette skrei, og flere har styrket sin merkevareprofil.

Råfisklaget bidro økonomisk også i 2014 til det viktige arbeidet med et felles markeds- og kvalitetsprosjekt for hval. Det ble bidratt til fokus på ombordfryst torsk, gjennom tilskudd til servering av fish and chips i England på 17. mai og et prosjekt som rettet seg mot tint fisk i USA.

2014 var året der Råfisklaget sine instruksjonsfilmer om håndverket bak ulike produkter, samt kvalitetshåndtering av fisk ble ferdigstilt og lansert med en egen kortfilmfestival. Målet er at disse filmene skal brukes i opplæring, kvalitetsarbeid og diskusjon rundt håndtering av fisk. Årets kvalitetsfisker 2014 ble André Reinholdtsen fra Myre. Han fikk prisen for sitt arbeid med fangst av fisk til levende lagring og for å legge til rette for andre gjennom etablering av torskehotell.

På begynnelsen av året støttet Råfisklaget lanseringen av ferskfiskmerket Arctic Supreme. Dette er et verdikjedeprosjekt der fiskerne er direkte involvert i produktet og markedsføringen av dette. På høsten bidro Råfisklaget nok en gang til gjennomføring av NM i sjømathandel, og de som kom på pallen ble invitert til Båtsfjord for å møte noen av Arctic Supreme-fiskerne og oppleve fiskevær. Møte mellom de to ytterste leddene i verdikjeden var svært verdifull for de involverte.

Selgere hos Lerøy fikk støtte til studietur til Myre under skreisesongen, kokker fikk reisestøtte til konkurranse og det ble også bidratt til gjennomføring av undervisningsopplegg som brakte kysten til ungdomsskoleelever i Trondheim.

Lagets markedsmidler støttet opp under undersøkelser for rognkjeks og taskekrabbe. Det ble satt fokus på produkter gjennom kåring av årets beste klippfisk, bidrag til den omreisende Fiskenasjonen i regi av Sjømatrådet, tørrfisk som sommermat, tørrfisk i Italia, og aktivitet rundt Lofotprodukt sin Hold i torsken-kampanje.

Råfisklaget bidro også til Kongekrabbekonferansen i

Kirkenes, Skreifestivalen på Myre, Klippfiskseminar i Lisboa, Grunnlovsseilasen og innkjøp av sjømat til festivaler som Bugøynesfestivalen, Sørøyrocken, Foldvikmarkedet og Langesund Sjømat og Fiskefestival. Også i år hadde Råfisklaget aktivitet under Buktafestivalen.

Råfisklagets medvirkning gjennom styrets markedsmidler bidrar til et nært samarbeid med bedrifter og organisasjoner i næringen. På svært mange områder har alle aktørene i verdikjeden felles visjoner og mål. Det er viktig for Råfisklaget å arbeide med markedsprosjekter og vise ansvar for hele verdikjeden. Det totalbeløp som bevilges hvert år, er beskjedent i den store sammenheng, men kan ha stor betydning for gjennomføringen av enkeltprosjekter. I tillegg er virksomheten med på å sette fokus på markedsarbeid, og det bidrar til markedskunnskap internt i salgslaget.

Økonomi

Oppgjør gjennom laget

Det har i 2014 vært foretatt oppgjør for fangster til en verdi av om lag 6,5 milliarder kroner til norske fiskere som har levert fangst i Norges Råfisklags distrikt.

Med innsendte sluttседler som grunnlag, garanterer Norges Råfisklag oppgjør for alle leveranser fra norske fiskere. Oppgjørstiden til fisker er 15 dager etter at fangsten er levert. Dette bidrar til å sikre fiskernes økonomi og likviditet, og sikrer like leveringsvilkår og oppgjørsvilkår for alle. Oppgjørsordningen bidrar også til like konkurransevilkår og betingelser for industrien.

Den etablerte statlige garantirammen ble videreført i 2014 med en ramme på 280 millioner og med opprettholdelse av kredittiden for industriens råstoffkjøp på 28 dager. Myndighetene ga gjennom året melding om at den statlige garantirammen skulle avvikles i løpet av 2014. I løpet av høsten ble rammen gradvis redusert slik at ved årets slutt var ordningen avsluttet.

Oppgjørsordningen for fiskerne har høy prioritet i Norges Råfisklag. Det satses store ressurser på å opprettholde nøyaktighet, punktlighet og service for fiskerne gjennom denne rutinen. Oppgjørsordningen er en unik tjeneste. Kommer fiskekjøperen i økonomiske vanskeligheter, unngår fiskerne gjennom oppgjørsordningen risikoen for å bli påført et økonomisk tap. Dette viser hvilket økonomisk sikkerhetssystem fiskerne har gjennom Norges Råfisklag. Sammen med Råfisklagskortet er denne tjenesten i dag det beste og mest fleksible oppgjørssystemet for norske fiskere.

I rutinen for oppgjør tilbys det betalingsformidling der fisker selv kan bestemme at oppgjøret skal fordeles til ulike kontoer og betalingsmottakere. Fiskere kan inngå avtaler med leverandører av redskap, bunkers, proviant, etc., om at betaling kan foretas ved trekk i oppgjøret fra Råfisklaget. Det må da utstedes en transporterklæring

som hentes fra Råfisklagets web-sider. Denne sendes inn til Råfisklaget som gjennomfører trekkene. Dette gir fiskeren større kredittmulighet i driftssituasjonen.

Råfisklagskortet er et nyttig tilbud innenfor Råfisklagets oppgjørsordning, og det er utviklet en funksjon som gir fiskerne adgang til fangstens verdi tidligere. Straks sluttsettledelen er registrert og godkjent hos Råfisklaget utløses det automatisk en kredittramme på fiskers konto tilsvarende oppgjøret. Denne rammen kan disponeres fram til oppgjøret overføres til konto 15 dager etter sluttsettledato. Ved bruk av denne løsningen må fiskeren betale renter for de dagene kreditten benyttes, men det er likevel et godt og rimelig tilbud. Dette tilbudet gir fiskeren mulighet til å disponere fangstens verdi kort tid etter at fangsten er levert.

Råfisklaget utvikler stadig elektroniske løsninger for effektivt å håndtere den stadig økende informasjonsmengden, og ikke minst økte krav til kvalitet, sikkerhet, hurtighet og service. Et effektivt transaksjonssystem gir fordeler både for fiskere, kjøpere og forvaltningen, og vil gi Råfisklaget gevinst i form av sikrere og raskere oversikt over omsetningen. Videre vil denne utviklingen kunne forbedre oppgjørsordningen og skape en teknologisk plattform for nye tjenester til nytte for fiskerne og fiskerinæringen.

Det elektroniske systemet for innsending av sluttsettleder – «Seddel-på-sekundet» – som ble satt i gang i 2012, fungerer meget godt. Gjennom dette systemet blir sluttsettledelen registrert, kontrollert og innsendt i sann tid direkte fra kaikanten og umiddelbart etter at leveransen har funnet sted. Dette gir raskere oppdatering av informasjonen om fangsten i leveringsøyeblikket, og som følge av dette, legges det til rette for bedre kontroll med utestående og garantier, raskere oppdatering av kvoteopplysninger og sikrere transaksjonshåndtering.

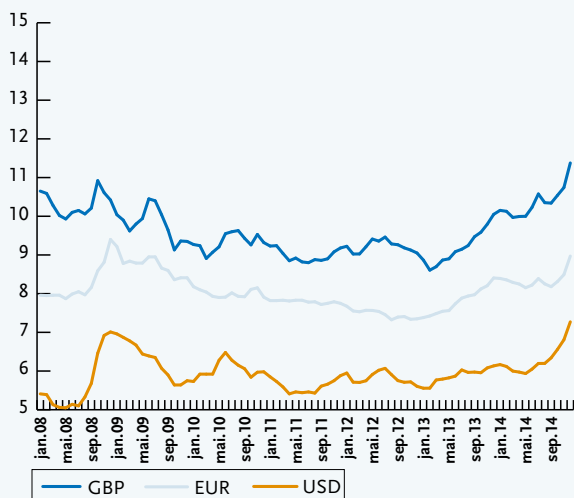

Diagram 22: Månedlige valutakurser for pund, euro og dollar mot norske kroner 2008–2014 (kilde: Norges Bank, månedsgjennomsnitt av daglige noteringer)

Eiendomsdrift

Gjennom sitt heleide datterselskap Fiskernes Hus AS eies og forvaltes sentrale eiendommer i Tromsø og Svolvær. I Tromsø eies bygningene Sjøgata 41/43, Stortorget 2 og Sjøgata 39, som fremstår som et samlet kvartal på ca. 7.000 kvm. Lokalene leies ut til en rekke virksomheter, og Råfisklaget har sitt hovedkontor i bygget.

I Svolvær eies bygget Fiskergata 22 på ca. 4.500 kvm. Leietakere er i stor grad offentlig virksomhet. Råfisklagets regionkontor har sine lokaler der. Bygningen framstår som et moderne, stilrent bygg som det legges merke til i sentrum av Svolvær.

Fiskernes Hus AS ønsker å være en langsiktig og seriøs eiendomsforvalter. Eiendommene forvaltes godt, og kontinuerlig vedlikehold gjør at bygningene fremstår som attraktive, moderne og konkurransedyktige på markedet.

I 2014 ble arealer i eiendommen i Svolvær ledige etter at en relativt stor leietaker flyttet virksomheten til eget bygg. Det har ikke lyktes å få nye leietakere i bygget. Utleiemarkedet i Svolvær er vanskelig, men det arbeides kontinuerlig med å få aktører interessert i lokalitetene.

Fiskernes Hus AS eier 40 % av eiendomsselskapet Stortorget 1 AS. Selskapet Stortorget 1 AS startet i 2013 oppføringen av et nytt bygg på et av de mest sentrale og attraktive områdene i Tromsø sentrum. Nybygget vil inneholde kontorlokaler, matbutikker og formidlingsområde for kysten og kystens næringsliv. Bygget, som får navnet «Kystens Hus», er planlagt ferdig sommeren 2015.

Etter planen skal Kystens Hus framstå som et nasjonalt kyst- og sjømatsenter med leietakere som er sentrale og viktige aktører på kysten. I tillegg skal det etableres et opplevelses- og formidlingssenter for kysten og kystens næringsliv. For å realisere denne aktiviteten har Stiftelsen Kystens Hus mottatt offentlige midler.

Når Kystens Hus er ferdig til sommeren 2015 skal Norges Råfisklag flytte sine kontorlokaler dit. Samtidig skal det i løpet av 2015 tas stilling til de fremtidige planene for bygget som Råfisklaget flytter fra når det gjelder videre eierskap og drift.

Kapitalforvaltning

Styret har godkjent Råfisklagets strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen der det er definert hvilke rammer og risiko porteføljen skal følge. Et mål for forvaltningen er å oppnå god avkastning gjennom moderat risiko. Dette oppnås ved å sette sammen porteføljen i ulike aktivaklasser med stor spredning av risiko.

Den aktive kapitalforvaltningen foretas av tre eksterne forvaltere i tillegg til egen forvaltning av en mindre andel av porteføljen. Alle forvalterne følger samme retningslinjer, og resultatene blir kontinuerlig sammenlignet. Dersom en forvalter oppnår svakere resultater over tid, vil denne kunne bli skiftet ut med annen forvalter.

Til hvert styremøte fremlegges rapport om kapitalforvaltningen med oversikt over resultat og rammer,

samtidig som det gis en vurdering av utsiktene fremover på finansmarkedet.

Europakontoret

Styret godkjente i 2010 forslag til partneravtale med Nord-Norges Europakontor i Brussel. Avtalen ble i 2011 inngått for 3 år, og ble i 2014 forlenget i ytterligere 2 år. Kontoret eies av de tre nordlige fylkeskommunene, og har som oppgave å styrke kompetansen innenfor de politiske prosesser i EU, innhente informasjon, formidle informasjon og legge til rette for møter og arrangementer. Interessen for Råfisklaget er først og fremst å få kjennskap til fiskeripolitiske forhold som kan ha konsekvenser for norsk fiskerinæring samt bringe inn kunnskap om våre rammebetingelser og forvaltningsmessige forhold til det politiske miljøet i EU.

Gjennom Europakontoret får Råfisklaget ukentlige oppdateringer om saker som diskuteres i EU med relasjon til fiskeriene.

Ny pensjonsordning for ansatte i Norges Råfisklag

Ansatte i Råfisklaget har fram til i 2014 inngått i en ytelsesbasert tjenestepensjon i henhold til Skattelovens bestemmelser. På samme måte som ellers i samfunnet, har Råfisklagets kostnader knyttet til ytelsesordningen de senere år økt kraftig, som følge av blant annet høyere levealder og sterk lønnsvekst. For å få redusert pensjonskostnadene ble det derfor besluttet i 2014 å gå over til innskuddsbasert tjenestepensjon gjeldende fra og med 1. januar 2015.

Omleggingen vil redusere Råfisklagets driftskostnader betydelig i tillegg til at kostnadene blir forutsigbare uavhengig av rentenivå og levealder. De avsatte pensjonsmidlene i ytelsesordningen fremkommer som eiendeler i balansen. For å avvikle ordningen må pensjonsmidlene føres ut av balansen, og dette medfører en utgiftsføring i driftsregnskapet for 2014 tilsvarende balanseverdien.

Informasjonsvirksomhet

Informasjonsvirksomheten i Råfisklaget har for en stor del vært knyttet til formidling og presentasjon via følgende tjenester og aktiviteter i 2014:

Webstedet www.rafisklaget.no

Nyheter, statistikk, ukentlige fangstrapporter, regelverk, pressemeldinger mm. Egne påloggbare sider med personlig og detaljert informasjon til fiskere og kjøpere.

Sosiale medier @rafisklaget

Kortfattede Twitter-meldinger og bilder/tekster på Instagram formidlet til Råfisklagets følgere, ofte kombinert med henvisning til fylldigere oppslag på web.

Fiskerimessa

Nor-Fishing i Trondheim i august med personlig kontakt og presentasjoner av et bredt spekter av Råfisklagets tjenester og tilbud.

Magasinet På Første Hånd

Portretter, reportasjer og nyttig informasjon med tema fra kysten og fiskerinæringa i to utgaver i beretningsåret.

Årsberetning

Styrets beretning, regnskap, rapport fra årsmøte og detaljert informasjon fra virksomheten på kysten, brutt ned på enkeltområder og enkeltarter med underbyggende statistikk og fakta.

Presentasjoner

Innlegg og presentasjoner på møter og konferanser med fiskere, kjøpere og andre næringsaktører, samt innlegg som del av programmer for besøkende fra inn- og utland.

Informasjonsteknologi

I tråd med vår mangeårige strategi på å prioritere egne ressurser til tjenesteutvikling for våre kunder valgte vi sommeren 2014 å flytte hele vårt sentrale dataanlegg til en profesjonell datahall hos Atea. Dette forbereder også flyttingen til Kystens Hus i 2015 slik at ingen av våre kundetjenester da vil bli berørt.

Vi har også videreutviklet våre tjenester. Fra 2014 vil vi spesielt trekke fram:

NR Auksjon

Vårt elektroniske auksjonssystem er videreutviklet med hensyn på ytelse/stabilitet og funksjonalitet. Blant annet har vi endret avslutningsmetoden slik at auksjonen fortsetter så lenge det kommer bud på fangsten innen en fastsatt tidsfrist.

Webstedet www.rafisklaget.no

Arbeidet med å modernisere brukerflaten og tilføre nye funksjoner fortsatte i 2014. I dette ligger også mindre synlige funksjoner som brukerhåndtering og tilgang til data fra ulike kilde-systemer.

Besøk oss på

www.rafisklaget.no

Følg oss på sosiale medier

@rafisklaget

Nor-Fishing i Trondheim, august 2014. Foto: Thor E. Kalsaas

Elektroniske dokumenter

Vi har utvidet tilbudet på elektronisk dokumentformidling. Det nyeste vi nå tilbyr våre kunder er å hente slutt-sedler som xml på Webservice.

Intern saksbehandling

Vi har i løpet av 2014 modernisert to av våre sentrale saksbehandlingssystemer. Det ene er et standardsystem med en omfattende oppgradering, det andre er et skreddersydd sluttseddel- og omsetningssystem.

Kystens Hus

Råfisklaget har ledet en gruppe bestående av de største leietakerne til å definere behov og foreslå løsninger knyttet til IKT i Kystens Hus. Fokus har vært på fellesfunksjoner som to adskilte inntak for fiber, mobildekning og trådløst nettverk.

Råfisklagskortet

Råfisklagskortet er et internasjonalt betalingskort som gjennom en moderne og avansert funksjonalitet og flere gode rabattavtaler, gjør at Råfisklaget kan tilby fiskerne et komplett oppgjørstilbud.

Råfisklagskortet har flere gode rabattavtaler. Samarbeidspartnere til kortet er Danske Bank, Telenor, Telehuset, Statoil Norge og Norsk Folkehjelp.

Når sluttseddel er innsendt fra kjøper, utløses automatisk en kreditt på Råfisklagskontoen tilsvarende utbetalingsbeløpet. Denne kreditten kan fisker disponere mot en rentebelastning. Fisker vil dermed ha verdien på sluttseddelens disponibel allerede påfølgende virkedag etter leveranse, 14 dager før endelig oppgjør finner sted.

Rentenivået på Råfisklagskontoene var ved utgangen av året 2,0 %. Samlet saldo på alle Råfisklagskontoene var 265 millioner kroner pr. 31.12.2014. Antall konti var 2.202. En del konti ble avsluttet som følge av at innehaverne gikk over i andre yrker, ble pensjonerte eller hadde relasjoner i andre banker hvor de pliktet å få oppgjøret inn til denne banken.

Valg og oppnevninger til tillitsvern

I henhold til gitte fullmakter har styret i beretningsåret 2014 foretatt valg og oppnevninger til tillitsvern i selskaper og utvalg hvor Norges Råfisklag har representasjonsrett. En oversikt over Råfisklagets representasjon i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa er satt opp bak i beretningen.

Årsmøtet 2014

Norges Råfisklags 76. årsmøte ble avholdt 21. og 22. mai 2014 på Radisson BLU Hotel i Tromsø. Årsmøtet møtte med 46 delegater fra regionale fiskarlag i Norges Råfisklags distrikt, Norsk Sjømannsforbund, Fiskebåt og Norges Kystfiskarlag.

I tillegg deltok lagets styre, kontrollkomité, statens kontrollør og revisjon. Tilstede var innbudte gjester fra myndighetene, fylkesmannsembete, fiskeriorganisasjonene og andre organisasjoner. Fra Norges Råfisklag deltok den administrative ledelse og innbudte funksjonærer.

Utenom ordinære årsmøtesaker ble følgende saker behandlet:

Fiskeridebatt: Råfiskloven i går/fiskesalgslagsloven i dag. De fiskeribaserte verdikjedene – en foreløpig «diagnose» og fiskesalgslagenes rolle i en lønnsom torskenæring.

Innledninger ved adm. direktør Trygve Myrvang, professor Ragnar Tveterås og fiskeriminister Elisabeth Aspaker.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Norges Råfisklag er fiskernes egen salgsorganisasjon. Fiskesalgslaget er et samvirke eid av norske fiskere gjennom sju lag og forbund. Vi representerer bredde og mangfold blant små og store fiskefartøy, til sammen ca 4500 fiskebåter.

Salgslagene er gjennom lovverket gitt ansvar og vist tillit til å ivareta en rekke oppgaver, herunder å forhandle minstepris, oppgjørs- og garantiansvar, regulering og dirigering i tillegg til offentlige oppgaver innenfor ressurskontroll, kvalitet, mv. Dette skal skje innenfor lovens ramme i et verdikjedeperspektiv fra hav til konsument.

For å oppfylle disse arbeidsoppgavene og bidra til samfunn og næring er Norges Råfisklag avhengig av stabile og forutsigbare rammebetingelser. Den viktigste rammebetingelse, tidligere Råfisklov, som fra 1. januar 2014 er endret og gitt navnet Fiskesalgslagslova er vedtatt av et enstemmig Storting våren 2013. Vi forutsetter at den moderniserte og nylig vedtatte lov skal få virke framover til beste for land og næring. Eventuelle endringer må komme som resultat av praktisering og

evaluering når loven har fått virke en tid. Det er mangel på respekt og lite konstruktivt at FHL arbeider for omkamp på en lov som nettopp er vedtatt og iverksatt av Stortinget.

Årsmøtet legger til grunn at en fiskereid og selvstendig fiskeflåte og et minsteprissystem er nødvendige forutsetninger for å opprettholde en fortsatt desentralisert struktur i norsk fiskerinæring.

Virksomhetsrapport 2013. Pris- og markedssituasjonen 2014

Innlegg ved assisterende direktør Svein Ove Haugland.

Etter debatt og oppsummering ble følgende vedtak fattet:

Norske fiskere har i 2013 opplevd en dramatisk nedgang i inntekten på tross av en betydelig økning i kvantum landet torsk. Med en totalverdi på 5 391 millioner kroner fikk man en verdinedgang på 380 millioner kroner fra året før. Hovedårsaken til nedgangen var reduserte landinger av hyse, sei og reker. Samtidig opplevde man en dramatisk prisnedgang for torsk etter at kvoten ble økt med 32 %, noe som gjorde at verdiøkningen på ingen måte gjenspeilet kvantumsøkningen for torsken.

Erfaringene fra 2013 viser med tydelighet at det er avgjørende for fiskerne så vel som hele fiskerinæringen at man har størst mulig stabilitet i kvotegrunnlaget for de viktigste artene. Store svingninger fører til uheldige utslag i marked, pris og avsetningsforhold noe som har store negative konsekvenser for hele verdikjeden. Årsmøtet mener fiskerimyndighetene i større grad må legge vekt på de markedsmessige konsekvensene av dramatiske kvoteendringer slik at man unngår tilsvarende kvotesjokk i framtida.

Med de store kvantum torsk som nå tilføres markedene, legges det et godt grunnlag for å skape merverdi når tilførselene stabiliseres. Vi ser bl.a. at norsk fiskeindustri tilfører markedene i Europa betydelig økte kvantum av fersk torsk. Årsmøtet registrerer den vellykkede satsingen på merkevaren «SKREI» som har gitt merverdi i ferskmarkedet. Det er viktig at Råfisklaget fortsatt bidrar i arbeidet med denne typen markedsprosjekter bl.a. i samarbeid med Sjømatrådet. Råfisklaget skal arbeide videre for å øke eksportavgiften slik at dette viktige markedsarbeidet tilføres tilstrekkelig med midler.

I takt med den økte satsingen på ferskmarkedet og på å utvikle bedre betalende markeder, må fiskeflåten bidra med å øke kvaliteten på fiskeråstoffet. Råfisklaget må delta aktivt i kvalitetsarbeidet med kurs, opplæring, rettledning og kontroll. Det vises i denne sammenhengen til at fiskesalgslagene gjennom den nye fiskesalgslova vil bli tillagt nye oppgaver knyttet til kvalitetskontroll. Det er avgjørende at denne oppgaven kan samordnes med øvrige kontroll- og veiledningsoppgaver slik at ikke kostnadsnivået i salgslagene øker.

I kvalitetsarbeidet er det avgjørende at god kvalitet på råstoffet også belønnes prismessig. Det vises i denne sammenhengen til Råfisklagets arbeid med å utvikle omsetningsordningene, og det er viktig at hensynet til kvalitet og pris tillegges avgjørende vekt i dette arbeidet.

Råfisklaget må også videreføre og styrke sitt arbeid med å sikre like konkurransevilkår mellom alle aktører på sjø og på land. Det kan ikke aksepteres at enkeltaktører skaffer seg fordeler ved ulovligheter som rammer fellesskapet og de som opptre ryddig, og Råfisklaget skal sammen med myndighetene bidra til å hindre ulovligheter.

De to siste vintersesongene har det vært økt trykk på å levere torsk i rund vekt. I perioder av sesongen er det et misforhold mellom fiskens kondisjon og regelverket for landing og veiing. Råfisklaget skal i samarbeid med myndighetene, kontrollorganene og industriens organisasjoner arbeide videre for å finne løsninger som muliggjør et ryddig mottak av rund torsk også i perioder hvor fiskens kondisjon avviker fra omregningsfaktoren som gjelder for hele året.

Norges Råfisklag. Endring av vedtekter

Oppdateringer

Etter debatt ble følgende enstemmig vedtatt:

Vedtektenes § 3, 2. ledd og 3. ledd endres fra å lyde:

Ønsker foretaket å drive virksomhet som ikke er direkte organisering av førstehåndsomsetningen av råfisk og viltlevende marine ressurser etter råfiskloven, skal dette skje gjennom egne selskap.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Nordmøre til og med Finnmark til grensen mot Russland eller slik grensen til enhver tid fremgår av forskrift i medhold av Råfiskloven.

til å lyde (Endringer understreket):

Ønsker foretaket å drive virksomhet som ikke er direkte organisering av førstehåndsomsetningen av råfisk og viltlevende marine ressurser etter fiskesalgslova, skal dette skje gjennom egne selskap.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Nordmøre til og med Finnmark til grensen mot Russland eller slik grensen til enhver tid fremgår av forskrift i medhold av fiskesalgslova.

Vedtektenes § 7, 2. ledd endres fra å lyde:

Med innkallelsen skal følge dagsorden for møtet og en kortere redegjørelse for de saker som skal behandles. Kopi av innkallingen, sammen med sakspapirene, sendes også til eierorganisasjonene samt til Fiskeri- og kystdepartementet.

til å lyde (Endringer understreket):

Med innkallelsen skal følge dagsorden for møtet og en kortere redegjørelse for de saker som skal behandles. Kopi av innkallingen, sammen med sakspapirene, sendes også til eierorganisasjonene samt til ansvarlig departement.

Vedtektenes § 10, pkt 9 endres fra å lyde:

9. Saker forelagt av Fiskeri- og kystdepartementet samt organisasjonene nevnt i vedtektenes § 4.

til å lyde (Endringer understreket):

9. Saker forelagt av ansvarlig departement samt organisasjonene nevnt i vedtektenes § 4.

Vedtektenes § 11, siste ledd endres fra å lyde:

Vedtekter og vedtektsendringer skal godkjennes av Fiskeri- og kystdepartementet.

til å lyde (Endringer understreket):

Vedtekter og vedtektsendringer skal godkjennes av ansvarlig departement.

Vedtektenes §14, pkt 2 endres fra å lyde:

2. utferdige forretningsregler etter råfiskloven § 4

til å lyde (Endringer understreket):

2. utferdige forretningsregler etter fiskesalgslova kapittel 3.

Vedtektenes § 14, pkt 11 endres fra å lyde:

11. oppnevne et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Arbeidsutvalget skal bestå av 3 til 6 medlemmer til å føre forhandlinger i forbindelse med styrets oppgaver etter pkt 8 og etter råfiskloven §§ 5 og 6 og etter § 6a. Styrets leder og nestleder skal være medlemmer av arbeidsutvalget. Det skal føres protokoll fra arbeidsutvalgets møter.

til å lyde (Endringer understreket):

11. oppnevne et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Arbeidsutvalget skal bestå av 3 til 6 medlemmer til å føre forhandlinger i forbindelse med styrets oppgaver etter pkt 8 og etter fiskesalgslova §§ 11, 13 og § 14. Styrets leder og nestleder skal være medlemmer av arbeidsutvalget. Det skal føres protokoll fra arbeidsutvalgets møter.

Vedtektenes § 16 endres fra å lyde:

Styrets ansettelse av daglig leder for foretaket skal godkjennes av Fiskeri- og kystdepartementet.

til å utgå fra vedtektene.

Vedtektenes § 17 endres til § 16.

Vedtektenes § 18 endres til § 17 og ledd 7 endres fra å lyde:

Utover innkrevet avgift i henhold til råfisklovens § 4 skal medlemmene ikke betale medlemskontingent.

til å lyde (Endringer understreket):

Utover innkrevet avgift i henhold til fiskesalagslova § 9 skal medlemmene ikke betale medlemskontingent.

Vedtektenes § 19 endres til § 18

Vedtektenes § 20 endres til § 19

Vedtektenes § 21 endres til § 20

Vedtektenes § 22 endres til § 21

Avgiftssatser

Etter debatt ble følgende enstemmig vedtatt:

Vedtektenes nye § 17, 4. ledd endres fra å lyde:

Til dekning av foretakets utgifter innkrever foretaket avgift etter råfiskloven § 3. Avgiften beregnes fra brutto salgsverdi med følgende satser for de villevende marine ressurser som omfattes av foretakets omsetning, jfr § 3 i Havressurslova:

- **0,95 %** for ferske produkter
- **0,73 %** for ombordfryste produkter, sjøtilvirkede produkter, ombordfryste rå produkter for produksjon på land, fryste produkter pakket for konsum og halvfabrikat for videreføring i land.

- **0,30 %** for ombordtilvirket fryst fiskefilet og farse, ombordtilvirkede fryste produkter av småkval i forbrukerpakninger på inntil ½ kg og skalldyr i forbrukerpakninger på inntil 1 kg, renpillet muskel/rogn av bløtdyr, samt for ombordpillede reker.

til å lyde (Endringer understreket):

Til dekning av foretakets utgifter innkrever foretaket avgift etter fiskesalagsloven § 9. Avgiften beregnes fra brutto salgsverdi med følgende satser for de villevende marine ressurser som omfattes av foretakets omsetning, jfr § 3 i Havressurslova:

- **1,20 %** for ferske produkter
- **0,90 %** for ombordfryste produkter, sjøtilvirkede produkter, ombordfryste rå produkter for produksjon på land, fryste produkter pakket for konsum og halvfabrikat for videreføring i land.
- **0,40 %** for ombordtilvirket fryst fiskefilet og farse, ombordtilvirkede fryste produkter av småkval i forbrukerpakninger på inntil ½ kg og skalldyr i forbrukerpakninger på inntil 1 kg, renpillet muskel/rogn av bløtdyr, samt for ombordpillede reker.

De nye avgiftssatsene skal gjelde fra 1. januar 2015.

Norges Råfisklags Hjelpefond. Avvikling

Følgende ble enstemmig vedtatt:

Siden behovet for Norges Råfisklags hjelpefond er vesentlig redusert de siste åra, avvikles hjelpefondet. Årsmøtet gir styret fullmakt til å anvende fondets midler til fordelaktige formål til nytte for fiskerinæringen i Råfisklagets distrikt. Etter avviklingen av Norges Råfisklags hjelpefond vil eierorganisasjonenes hjelpefond stå fritt til å disponere sine hjelpefond til tiltak innenfor Råfisklagets distrikt.

Foto: Thor E. Kalsaas

Tabell 64: Totalomsetning Norges Råfisklags distrikt i kvantum rund vekt og verdi 2005-2014 (tonn og 1000 kr)

Varesort	2005		2006		2007		2008		2009	
	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr
Torsk	262.852	3.213.124	258.110	3.508.943	271.283	4.175.131	256.487	3.971.491	273.390	3.016.393
Hyse	61.098	436.882	66.100	597.428	79.005	749.387	71.290	554.296	98.589	686.915
Sei	101.103	423.237	137.019	625.417	111.538	554.914	101.494	482.773	82.576	394.198
Lange	3.593	34.740	4.234	45.153	4.675	46.243	4.721	42.055	3.295	23.563
Brosme	3.732	21.940	4.794	32.425	5.431	40.178	5.505	37.875	3.995	23.135
Lyr	1.452	12.978	1.769	18.010	1.474	16.610	1.233	13.344	825	8.539
Kveite	712	28.511	1.024	41.878	1.221	49.663	1.359	48.786	1.291	41.838
Blåkveite	10.361	174.345	7.939	146.605	7.345	116.888	5.943	95.634	6.949	110.877
Flyndre	1.713	17.389	1.363	13.650	1.415	14.098	1.013	10.565	567	5.152
Skate	77	182	90	208	117	366	191	357	142	508
Flekksteinbit	1.584	11.180	1.817	14.097	2.641	23.405	2.050	17.596	2.849	20.336
Gråsteinbit	422	2.821	613	4.299	629	4.194	516	3.240	992	5.316
Blåsteinbit	2.590	5.446	2.171	4.978	1.722	4.083	1.807	4.650	1.748	3.105
Breiflabb	1.888	43.251	3.121	73.821	3.408	81.798	3.056	65.910	3.366	64.165
Uer	5.674	49.165	5.301	49.397	5.331	44.237	5.567	47.488	5.561	43.230
Snabeluer	619	3.688	947	6.972	1.859	9.894	639	2.842	1.965	5.552
Kvitlaks	15.401	40.418	18.711	52.169	10.294	37.686	10.633	38.194	10.030	35.248
Pigghå	651	4.804	467	3.814	286	2.178	309	1.977	219	1.270
Leppefisk									4	6.000
Diverse fisk	2.627	4.625	4.280	6.399	2.323	6.188	1.347	6.388	1.606	4.513
Fisk i alt	478.149	4.528.726	519.870	5.245.663	511.997	5.977.141	475.160	5.445.461	499.959	4.499.853
Biprodukter (restråstoff)	12.422	77.459	14.884	91.028	15.327	102.458	13.720	106.062	11.301	88.718
Reker	40.343	385.550	31.461	335.684	20.884	294.334	29.136	372.042	23.707	337.358
Kongekrabbe	1.571	100.171	1.733	118.707	1.627	98.277	5.245	141.547	6.112	154.854
Snøkrabbe										
Taskekrabbe	4.473	33.384	5.083	39.113	7.024	55.790	4.383	32.512	3.704	27.819
Kamskjell	682	14.054	799	16.644	866	18.070	899	18.957	748	15.795
Krill			8.064	3.000	52.583	17.095	63.193	20.322	56.985	18.030
Diverse skall- og bløtdyr	267	6.416	1.387	3.144	133	3.326	199	4.029	117	5.260
Småkval (vågekval)	743	21.604	629	18.832	622	19.789	557	17.548	474	15.312
Sel										
Alger (tare)										
Total omsetning		5.167.364		5.871.815		6.586.280		6.158.480		5.162.999
Inkludert i tallene over:										
Sjøtilvirket tørrfisk	1.757	17.548	1.668	17.753	1.583	18.521	1.859	24.391	2.350	20.693
Sjøtilvirket saltfisk	342	3.293	59	720	17	272	6	74	28	306

Tabell 65: Minstepriser for utvalgte fiskesorter sløyd uten hode 2005-2014 (kroner pr. kg)

Sortering	2005			2006			2007			2008			2009								
	Vint.	Vår	Som. Høst	Vint.	Vår	Som. Høst	Vint.	Vår	Som. Høst	Vint.	Vår	Som. Høst	Vint.	Vår	Som. Høst						
	over 5,0 (6,5/6,0) kg*						25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	24,50	22,50	20,75	18,00	17,00				
Torsk	2,5–5,0 (-6,5/-6,0) kg*	18,25	18,50	18,50	18,75	19,25	19,25	19,25	20,00	21,50	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	21,50	19,00	17,25	15,25	14,50	
	1,0–2,5 kg	15,00	15,25	15,25	15,75	16,25	17,00	17,00	17,50	18,50	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00	18,25	16,00	14,00	12,75	12,50	
Hyse	over 8 hg (ikke snørefanget)	7,75	7,75	7,75	8,25	8,25	9,00	9,00	9,75	10,50	10,50	10,50	10,50	10,75	10,25	10,25	9,25	8,50	7,50	7,50	7,50
Sei	over 2,3 kg	5,00	5,50	5,50	6,25	7,50	8,00	8,00	8,00	8,00	7,50	7,50	7,50	7,50	6,75	6,75	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
	1,2–2,3 kg	4,30	4,60	4,60	4,60	5,20	5,60	5,60	5,60	5,90	5,50	5,50	5,50	5,50	5,20	5,20	5,40	5,40	5,40	5,40	5,40
Brosme	over 2,0 kg	8,40	8,00	8,00	7,75	7,75	7,75	7,75	8,00	8,50	8,50	8,50	8,50	9,00	8,50	8,50	8,50	8,50	8,50	8,50	8,00

* Fra 7. mai 2007 ble det opprettet en ny vektclass og minstepris for stor torsk over 5,0 kg. Med virkning fra 21. desember 2009 ble det gjort en endring av denne vektgrensen til 6,5 kg. Med virkning fra 19. september 2011 ble det gjort en ny justering til 6,0 kg. Minsteprisene for torsk over 2,5 kg var gjeldende for all stor torsk fram til 7. mai 2007. Etter dette har det vært to vektclassinndelinger – torsk 2,5 kg til stortorsk-grensa (5,0/6,5/6,0 kg) og torsk over stortorsk-grensa. Det må tas hensyn til dette ved sammenligning av priser mellom de ulike år.

2010		2011		2012		2013		2014		Varesort
Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	Tonn	1000 kr	
313.957	2.991.596	362.410	3.875.680	377.983	3.844.539	482.149	3.875.277	532.494	4.790.669	Torsk
122.459	888.873	153.416	1.133.457	161.320	1.193.764	95.900	893.305	91.947	1.033.061	Hyse
116.480	661.673	88.602	584.573	96.061	635.016	82.336	472.257	80.148	556.365	Sei
4.248	29.542	3.600	27.225	3.989	31.517	4.115	27.737	3.925	26.014	Lange
4.816	30.662	4.295	28.459	5.275	34.747	3.830	22.612	3.607	21.577	Brosme
764	8.187	541	5.913	497	5.486	449	4.369	533	5.535	Lyr
1.571	50.170	1.596	53.954	1.812	62.211	1.667	58.430	1.965	75.932	Kveite
8.021	137.575	8.961	166.750	11.487	214.178	10.918	175.863	12.953	219.093	Blåkveite
580	4.169	426	3.092	472	3.359	485	3.253	1.204	6.795	Flyndre
112	272	121	277	171	196	239	180	221	121	Skate
2.658	19.346	3.998	34.780	3.669	31.678	5.366	39.964	3.709	27.925	Flekksteinbit
1.093	6.043	1.091	7.021	1.066	6.639	745	4.139	797	4.727	Gråsteinbit
1.516	2.965	1.208	4.027	2.181	5.159	3.357	8.550	2.061	3.739	Blåsteinbit
4.678	91.139	4.547	94.213	3.211	64.779	2.446	48.710	1.159	23.869	Breiflabb
7.941	68.954	2.729	28.077	4.154	39.179	3.788	32.820	3.272	30.462	Uer
1.128	6.997	3.601	31.776	1.015	6.230	1.271	6.930	8.197	72.773	Snabeluer
10.259	28.997	10.115	37.521	10.713	33.917	10.773	33.746	9.656	30.602	Kvitlaks
170	1.134	77	506	93	561	62	339	112	765	Pigghå
84	31.381	109	36.610	89	29.048	91	33.202	132	49.939	Leppefisk
909	3.208	1.022	3.123	1.057	3.474	1.588	2.658	1.779	3.556	Diverse fisk
603.444	5.062.883	652.465	6.157.034	686.315	6.245.677	711.575	5.744.341	759.871	6.983.519	Fisk i alt
15.565	93.919	16.644	89.182	16.990	82.980	19.029	86.870	21.370	79.422	Biprodukter (restråstoff)
20.553	316.547	24.884	442.170	18.500	355.871	11.898	267.745	17.619	457.042	Reker
1.931	89.386	1.785	153.560	1.436	118.106	1.324	81.414	1.695	133.678	Kongekrabbe
				2	2	174	2.354	4.087	106.266	Snøkrabbe
4.438	33.712	3.884	32.085	3.379	29.912	3.517	32.562	2.913	29.055	Taskekrabbe
748	15.813	739	15.489	676	14.471	678	14.162	748	16.768	Kamskjell
115.257	36.693	79.157	25.735	105.397	33.510	123.805	44.159	166.722	59.356	Krill
106	4.823	195	6.598	128	5.635	382	7.737	331	4.180	Diverse skall- og bløtdyr
531	17.051	549	17.562	523	17.803	737	24.720	871	29.498	Småkval (vågequal)
				88	1.012	271	3.062	165	1.977	Sel
2	10	79.288	14.725	74.690	13.997	93.303	18.743	103.236	23.119	Alger (tare)
	5.670.837		6.954.140		6.918.976		6.327.869		7.923.880	Total omsetning
3.205	29.661	1.465	18.986	1.244	15.495	1.222	11.132	2.161	19.985	Sjøltilvirket tørrfisk
7	77	5	71	4	47	6	60	9	86	Sjøltilvirket saltfisk

2010		2011		2012		2013		2014		Sortering
Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	Vint.	Vår Som. Høst	
16,25	17,00 17,00	17,50 18,50 18,50	17,25 17,25 17,25	16,50 13,25 13,25	13,50 14,00 14,00	14,00 14,00 14,75	over 5,0 (6,5/6,0) kg*			
13,25	14,25 14,25	14,50 15,50 15,50	14,50 14,50 14,50	13,50 10,50 10,50	10,50 10,50 10,75	11,25 11,25 11,25	12,25 2,5-5,0 (-6,5/-6,0) kg*			Torsk
11,25	12,25 12,25	12,50 12,75 13,50	13,50 12,50 12,50	11,50 9,50 9,50	9,50 9,75 10,25	10,25 10,25 11,00	1,0-2,5 kg			
7,50	7,75 7,75	8,25 8,25 8,50	8,50 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,75 9,25 9,25	10,00 over 8 hg (ikke snørefanget)			Hyse
7,50	8,50 8,50	9,00 9,50 10,00	10,00 10,00 10,00	10,00 10,00 10,00	9,25 8,50 8,50	8,50 9,00 9,50	9,75 over 2,3 kg			Sei
5,75	6,50 6,50	7,00 7,25 7,75	7,75 8,00 8,00	8,00 8,00 8,00	8,00 8,00 7,25	7,25 7,50 8,00	8,00 9,00	1,2-2,3 kg		
7,50	7,50 7,50	7,50 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,25 8,25 8,25	8,25 8,00 8,00	8,00 8,00 8,50	over 2,0 kg			Brosme

Tabell 66: Totalomsetning 1940-2014 (Kvantum er oppgitt i sløyd/hodekappet vekt og i verditallene er pristilskudd som ble gitt før 1994 inkludert)

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
Kvantum tonn	208.141	203.368	181.752	144.451	149.952	111.861	226.004	303.505	248.103	237.769
Verdi 1000 kr	29.527	59.410	60.820	54.491	57.983	45.774	77.199	116.961	102.144	107.327
	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
Kvantum tonn	261.045	297.534	301.299	279.541	247.434	286.916	346.492	278.645	318.946	341.413
Verdi 1000 kr	125.656	180.709	192.021	178.802	173.556	213.641	239.725	215.494	247.452	273.215
	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
Kvantum tonn	315.484	330.191	306.506	324.486	310.337	360.782	383.017	341.307	351.677	384.675
Verdi 1000 kr	267.257	297.981	275.018	295.158	290.757	391.963	426.017	387.485	408.878	419.671
	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Kvantum tonn	406.245	412.057	425.131	387.232	371.311	336.073	383.579	410.303	378.704	377.650
Verdi 1000 kr	484.040	637.643	695.534	742.950	973.655	814.717	1.168.632	1.408.011	1.382.418	1.444.953
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Kvantum tonn	348.926	391.888	403.551	373.718	378.615	348.597	315.285	344.107	318.025	279.965
Verdi 1000 kr	1.625.268	1.977.684	1.987.888	2.032.106	2.138.646	2.285.741	2.672.478	3.082.595	2.504.406	2.223.209
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Kvantum tonn	236.361	278.751	336.632	387.268	446.273	456.286	445.620	541.376	497.111	467.795
Verdi 1000 kr	2.366.686	3.082.242	3.421.003	3.445.158	4.081.976	4.594.394	4.193.683	4.850.308	6.065.452	6.559.644
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kvantum tonn	433.842	421.796	432.419	386.968	386.068	385.991	410.745	400.946	402.503	407.512
Verdi 1000 kr	6.208.220	6.279.506	5.791.724	4.352.234	4.851.396	5.167.364	5.871.815	6.586.280	6.158.480	5.162.999
	2010	2011	2012	2013	2014					
Kvantum tonn	486.616	603.667	625.456	662.524	719.556					
Verdi 1000 kr	5.670.837	6.954.140	6.918.976	6.327.869	7.923.880					

Tabell 67: Gjennomsnittlig oppnådde priser for alle størrelser av fersk og ombordfryst torsk, hyse og sei sløyd uten hode fra norske og utenlandske fartøy 2005-2014 (kroner pr. kg)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Torsk	18,42	20,52	23,07	23,18	16,64	14,21	16,16	15,27	12,17	13,70
Hyse	10,40	13,46	13,29	10,33	9,99	10,57	10,80	10,97	15,93	19,61
Sei	6,47	8,01	7,63	7,44	7,63	9,62	10,50	10,15	9,09	10,76

Norges Råfisklags informasjonsmagasin kom ut i to utgaver i 2014.

Representanter fra Norges Råfisklag i styrer, råd og utvalg med tilknytning til fiskerinæringa pr. 31.12.2014

Styrer

Catch Certificate SA:

Svein Ove Haugland
Vara Trygve Myrvang

Eiendomsselskapet

Fiskeribladet/Fiskaren AS:

Alf-Erik Veipe

Fiskernes Hus AS:

Tommy Nygård, styreleder
Alf-Erik Veipe
Kurt Ludvigsen
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Kystens Hus AS:

Alf-Erik Veipe, styreleder
Kurt Ludvigsen
Tommy Nygård
Brita Åsheim Rasmussen
Lena Pettersen, daglig leder

Marinvest AS:

Robert Hansen, styreleder
Svein Ove Haugland, styrets nestleder
Benedicte Nielsen
Tommy Nygård, daglig leder

Norges Sjømatråd:

Trygve Myrvang

Sjøgata 41/43 ANS:

Alf-Erik Veipe, styreleder
Kurt Ludvigsen
Lena Pettersen

Stiftelsen Kystens Hus:

Gerd I. Sollid
Alf-Erik Veipe, daglig leder

Stortorget 1 AS:

Trygve Myrvang, styreleder
Vara Alf-Erik Veipe

Støttefondene for mottaksstasjoner:

Finnmark: Willy Andreassen
Troms: Robert Hansen
Nordland: Kjell Bjørnar Bakken
Trøndelag: Hilmar Blikø

Råd/utvalg

Arbeidsmiljøutvalget:

Alf-Erik Veipe
Lena Pettersen
Tove Isaksen
Kjell-Arne Pedersen

Norges sjømatråd:

Medlemmer av markedsgrupper:
Konvensjonell sektor: Svein Ove Haugland
Torskefisk: Lise Mangseth
Reker og skalldyr: Tor-Edgar Ripman
Miljødokumentasjon: Tor-Edgar Ripman

Fiskernes Ulykkeskasse:

Egil Berge (samarbeidsutvalget)
Hilmar Blikø (styret)
Vara Jan Erik Strøm

Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd:

Johnny Caspersen
Vara Kjell Bjørnar Bakken
Trygve Myrvang
Vara Svein Ove Haugland

Informasjonsutvalget for reker:

Svein Ove Haugland, leder
Jan Roger Lerbukt
1.vara Trygve Myrvang

Kontrollkomiteen for garantiordningen:

Alf-Erik Veipe
Vara Tommy Nygård

Krabbeutvalget:

Trond Sarassen
Hilmar Blikø
Ingvald Olsen

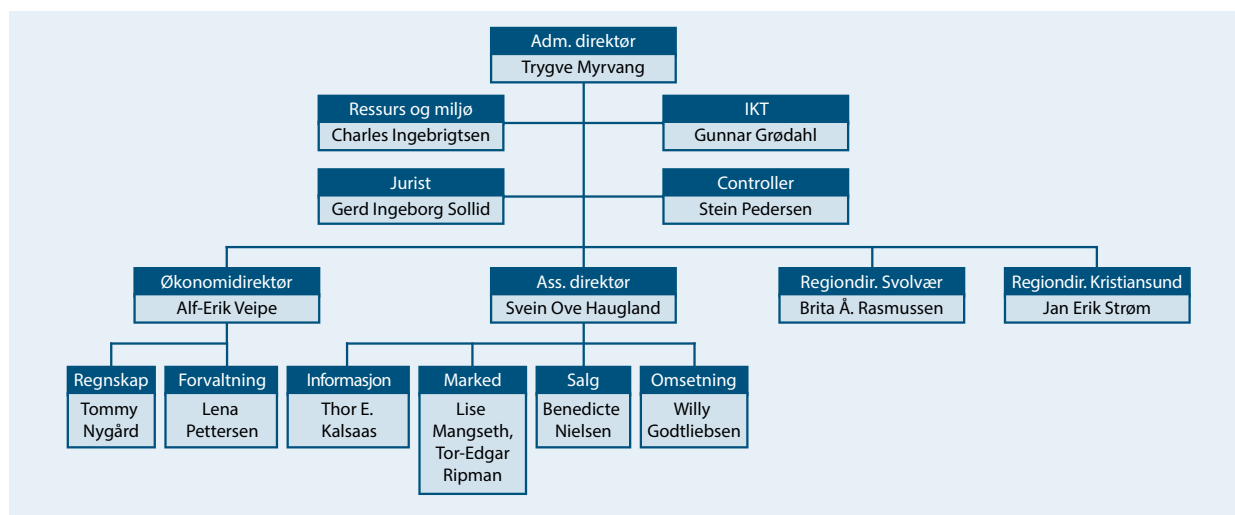
Merkevareforeningen Norsk Hval:

Tor-Edgar Ripman, styremedlem
Vara Per A. Rolandsen

Samvirkesenteret:

Gerd I. Sollid

Organisasjonskart

Norsk sjømatnæring er en av landets største eksportnæringer. Næringa har en stolt historie, en fantastisk framtid, og norske fiskere og Norges Råfisklag er en viktig del av denne suksesshistorien.

Norges Råfisklag er et av seks fiskesalgslag som i medhold av fiskesalgslagsloven tar hånd om viktige nasjonale oppgaver og organiserer førstehåndsomsetning av fisk i Norge. Fem av salgslagene, med Norges Råfisklag som det største, ivaretar omsetningen av torskefisk, skalldyr, bløtdyr og småkval.

Langs norskekysten fra grensen mot Russland i nordøst har salgslagene geografisk ansvar i følgende rekkefølge; Norges Råfisklag, Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag, Vest-Norges Fiskesalgslag, Rogaland Fiskesalgslag og Skagerakfisk. Omsetningen av pelagiske fiskearter (sild, makrell, lodde mv.) er samlet under det landsdekkende Norges Sildesalgslag.

Norges Råfisklags distrikt strekker seg fra og med Finnmark til og med Nordmøre. Salgslaget har hovedkontor i Tromsø og regionkontorer i Svolvær og Kristiansund.

Norges Råfisklag driver en velfungerende og moderne markedsplass for bærekraftig villfanget norsk sjømat. Råfisklaget sørger for effektiv omsetning av fangstene og garanterer fiskerne oppgjør. Gjennom sporing og ressurskontroll sikres trygg mat og god forvaltning av havets ressurser. I 2014 ble det i Norges Råfisklags distrikt omsatt 1.058.000 tonn fangst (rund vekt) til en samlet verdi på 7,9 milliarder kroner.

Å sikre fiskerne og kystsamfunnene stabilitet, forutsigbarhet og trygghet er et samfunnsansvar Norges Råfisklag tar på alvor.

**NORGES
RÅFISKLAG**

Postboks 6162, Langnes
9291 Tromsø
Telefon 77 66 01 00
firmapost@rafisklaget.no
Organisasjonsnummer 938 469 148

www.rafisklaget.no